

**ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

**ŠVIETIMO PAGALBOS ORGANIZAVIMAS
AUDITO ATASKAITA**

2023 m. gruodžio 11 d. Nr. KV-10
Šiauliai

Su audito ataskaita galima susipažinti
Šiaulių miesto savivaldybės interneto puslapyje adresu www.siauliai.lt

TURINYS

PAGRINDINIAI FAKTAI	3
SANTRAUKA	4
IŽANGA.....	9
AUDITO REZULTATAI	12
1. Švietimo skyrius stebi vaikams teikiamos švietimo pagalbos situaciją švietimo įstaigose, tačiau organizavimas ir koordinavimas galėtų būti tobulinamas	12
2. Faktinis švietimo pagalbos poreikis planavimo dokumentuose nepateiktas, duomenys apie švietimo pagalbos teikimo rezultatus skirtingi	16
3. Ugdymo įstaigos mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijų struktūra ne visada atitiko Atestacijos nuostatų reikalavimus	22
4. Švietimo skyriaus atstovas atestacijos procese neatlieka praktinio pagalbos mokiniui specialisto įvertinimo dėl metodininko ir eksperto kvalifikacinės kategorijos	25
5. 2021–2023 metais nebuvo sudaryta Savivaldybės mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų atestacijos apeliacinė komisija	26
6. Panaudotos ne visos mokymo lėšos, 2022 metais planuotos švietimo pagalbai, papildomai skirta Savivaldybės lėšų	27
7. Mokytojų padėjėjai gali būti finansuojami iš mokymo lėšų, tačiau pareigybei skaičiuojami ir Savivaldybės biudžeto asignavimai.....	30
8. Švietimo pagalbos užtikrinimui 2022 metais lėšos skirtos, ne visais atvejais įvertinus tam skirtų mokymo lėšų panaudojimą. Mokytojų padėjėjų etatams buvo skirtos lėšos ir tais atvejais, kai trūko Savivaldybės biudžeto lėšų	31
9. Lėšų skyrimo vertinimo kriterijai nebuvo aiškiai nustatyti, trūko duomenų, ar surenkama ir įvertinama visa tinkamiems sprendimams priimti būtina informacija.....	35
10.Savivaldybės administracija 2022 metais sudarydama sutartis prisiėmė daugiau įsipareigojimų nei skirta lėšų. Lėšų panaudojimo kontrolė tobulintina	40
11.Švietimo pagalbos teikimą Savivaldybės ugdymo įstaigose reglamentuojantis aprašas iš esmės atitinka teisės aktų reikalavimus	43
12.Šiaulių miesto savivaldybės gyventojams nepakankamai viešinama informacija, susijusi su švietimo pagalba	44
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	48
PRIEDAI.....	50
1. Priedas. Santrumpos ir sąvokos.....	50
2. Priedas. Audito apimtis ir metodai.....	52
3. Priedas. Teisės aktai, reglamentuojantys švietimo pagalbos organizavimą	60
4. Priedas. Švietimo pagalbos organizavimo lygmenys.....	65
5. Priedas. Švietimo pagalbos teikimo schema lopšelyje–darželyje (1 lygmuo).....	66
6. Priedas. Švietimo pagalbos teikimas mokykloje (1 lygmuo)	68
7. Priedas. Švietimo pagalbos specialistų (be psichologų) atestacijos procesas	70

PAGRINDINIAI FAKTAI

4	<ul style="list-style-type: none"> •teikiamos švietimo pagalbos rūšys;
72 %	<ul style="list-style-type: none"> •2021–2022 metais švietimo pagalbą gaunančių mokinių procentinė dalis nuo mokinių Šiaulių mieste, kuriems paskirta švietimo pagalba;
333,6 tūkst. Eur	<ul style="list-style-type: none"> •2022 metais nepanaudota mokymų lėšų skirtų švietimo pagalbai;
291,3 tūkst. Eur	<ul style="list-style-type: none"> •2022 metais panaudota Savivaldybės biudžeto lėšų papildomoms švietimo pagalbos specialistų pareigybėms;
Aiškūs kriterijai nenustatyti	<ul style="list-style-type: none"> •Savivaldybės biudžeto lėšų skyrimo kriterijai nebuvo aiškiai nustatyti, ne visada vertintas skirtų mokymo lėšų dydis;
Nebuvo	<ul style="list-style-type: none"> •sudarytos ir veikiančios Savivaldybės Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų atestacijos apeliacinės komisijos;

SANTRAUKA

Audito svarba

Kiekvienas vaikas turi teisę į mokslą. Šią teisę užtikrina Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymas ir kiti teisės aktai, tačiau kai kurie vaikai ugdymo procese gali susidurti su tam tikrais sunkumais įgyvendindami šią teisę, todėl jiems būtina užtikrinti ir numatyti priemones, padėsiančias įveikti sunkumus. Viena iš jų – švietimo pagalbos teikimas ugdymo įstaigoje.

Valstybinėje švietimo 2013–2022 metų strategijoje¹ vienu iš tikslų keliamas – veiksmingos pedagoginės ir psichologinės pagalbos mokiniams, patiriantiems mokymosi sunkumų, teikimas. Be to, Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėse² reglamentuota, jog bendrojo ugdymo mokyklos specialiujų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams vykdo Švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka pritaikytas dėl išskirtinių gabumų, įgimtų ar įgytų sutrikimų ar nepalankių aplinkos veiksnių specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams bendrojo ugdymo programas atitinkamai pritaikytoje mokymosi aplinkoje *ir teikia reikiamą švietimo pagalbą*. Taip pat, Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu patvirtintame 2021–2024 metų veiksmų plane³ vienu iš siektinų tikslų yra atsižvelgus į poreikį ir pasiūlą, steigiamos papildomos švietimo pagalbos specialistų pareigybės mokyklose ir pedagoginėse psichologinėse tarnybose / švietimo pagalbos tarnybose, siekiant, kad kiekvienas mokinys gautų jam reikalingą pagalbą.

Šiaulių miesto savivaldybės 2022–2024 metų strateginiame veikos plane⁴, „Švietimas“ srityje, numatytas vienas iš strateginių veiklos tikslų – įgyvendinti švietimo prieinamumo ir kokybės užtikrinimo programą (08), yra pasiekiamas per priemonės – „08.01.03.14 Švietimo pagalbos užtikrinimas švietimo įstaigose“ įgyvendinimą.

Siekdami įvertinti, ar užtikrinamas tinkamas švietimo pagalbos organizavimas, jo kontrolė, atlikome švietimo pagalbos organizavimo atitikties teisės aktams ir (ar) kitiems reikalavimams auditą Šiaulių miesto savivaldybės administracijoje.

Audito tikslas ir apimtis

Vadovaujantis Šiaulių miesto savivaldybės kontrolieriaus 2023 m. kovo 29 d. pavedimu Nr. PA-5 Savivaldybės kontrolės ir audito tarybos vyresn. patarėjas Dovydas Slabys, dalyvaujant Savivaldybės kontrolierei Ingai Šimkūnaitei, atliko švietimo pagalbos organizavimo auditą. Jo metu buvo parengtas atitikties audito planas, parinkti vertinimo kriterijai, atliktos atitikties audito plane numatytos audito procedūros, dokumentuoti audito procedūrų rezultatai ir parengta ši atitikties audito ataskaita.

Audito tikslas – įvertinti švietimo pagalbos organizavimo 2021–2022 m. atitiktį teisės aktų ir (ar) kitiems reikalavimams.

Pagrindiniai audito klausimai:

- ar Savivaldybės administracijos Švietimo skyrius, vadovaudamasis teisės aktų nuostatomis, tinkamai organizuoja ir koordinuoja švietimo pagalbą Šiaulių mieste, pagalbos mokiniui specialistų atestacijos procesą;

¹ Valstybinė švietimo 2013–2022 metų strategijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. XII-745, 13.3. p.

² Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 768 (2021 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. 1110 redakcija), 22.2. p.

³ Pasirengimo įgyvendinti Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymo papildymo 451 straipsniu nuostatas 2021–2024 metų veiksmų planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. spalio 14 d. įsakymu Nr. V-1879, 2.2. p.

⁴ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2022 m. vasario 3 d. sprendimas Nr. T-1 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės 2022–2024 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ (2022 m. gruodžio 22 d. sprendimo Nr. T-424 redakcija, galiojusi iki 2023 m. vasario 2 d.).

- ar tinkamai ir pagrįstai skiriamos papildomos Savivaldybės biudžeto lėšos švietimo pagalbai kontroliuojamas jų panaudojimas;
- ar Savivaldybės administracijos Švietimo skyrius savivaldybės internetinėje svetainėje, ugdymo įstaigose, viešina informaciją apie švietimo pagalbą.

Audito subjektas – Šiaulių miesto savivaldybės administracija.

Audito apribojimai – tiesiogiai nevertinome ir netikrinome švietimo pagalbos organizavimo ugdymo įstaigose ir pagalbos teikimo atvejų, kai vaikai patiria smurtą ugdymo įstaigoje ir su tuo susijusių teisės aktų, nes tai nėra šio audito tikslas. Taip pat nevertinome švietimo pagalbos teikimo namuose pagal Švietimo pagalbos ikimokyklinio amžiaus vaiką namuose auginančiai šeimai teikimo tvarkos aprašo⁵ reikalavimus.

Vertintas laikotarpis – 2021–2022 metai, kai kuriais atvejais vertinti ir 2023 metų duomenys.

Auditas atliktas pagal Tarptautinių aukščiausiųjų audito institucijų standartus ir kitų teisės aktų nuostatas. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 2 priede „Audito apimtis ir metodai“. Atlikdami auditą darėme prielaidą, kad visi pateikti dokumentai yra teisingi, išsamūs ir galutiniai, o jų kopijos atitinka originalus.

Pagrindiniai audito rezultatai

Švietimo skyrius stebi vaikams teikiamos švietimo pagalbos situaciją švietimo įstaigose, tačiau organizavimas ir koordinavimas galėtų būti tobulinamas.

Savivaldybės administracijos Švietimo skyrius 2021–2022 metais švietimo įstaigose atliko patikrinimus, susijusius su švietimo pagalbos teikimu. Peržiūrėję 3 patikrinimų pažymose užfiksuotą informaciją, manome, kad tokių patikrinimų tvarką galėtų būti detalčiau reglamentuota, numatant įstaigų atrankos kriterijus, vertinamus dalykus ir trūkumų šalinimo stebėjamą.

Faktinis švietimo pagalbos poreikis planavimo dokumentuose nepateiktas, duomenys apie švietimo pagalbos teikimo rezultatus skirtingi

Savivaldybės strateginiuose planavimo dokumentuose nedetalizuojama, koks realus švietimo pagalbos poreikis SUP turintiems mokiniams. Apibendrinus 08.01.03.14 „Švietimo pagalbos užtikrinimas švietimo įstaigose“ priemonės vykdymui pasirašytų Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo sutarčių (37), 2022 metais finansuotas 41,515 švietimo pagalbos specialisto etatas. Tačiau, be pradinių duomenų nėra galimybės įvertinti minėtos priemonės įgyvendinimo lygio.

Audito procedūrų atlikimo metu buvo gauti skirtingi duomenys dėl švietimo pagalbą gaunančių mokinių skaičiaus (poreikio) nustatymo:

- 1) Savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus pateiktais duomenimis 2021–2022 metais švietimo pagalbą gauna visi vaikai, kuriems ji yra paskirta;
- 2) pagal viešai skelbiamus ir prieinamus duomenis ŠVIS statistikoje, 2021–2022 metais Šiaulių miesto savivaldybėje tokių švietimo pagalbą gaunančių mokinių procentinė dalis yra 72 proc., o 2022–2023 metais – 65,2 proc.

Ugdymo įstaigos mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijų struktūra ne visada atitiko Atestacijos nuostatų reikalavimus

2022 metais Švietimo skyriaus vedėjo įsakymais buvo patvirtintos 57 Šiaulių miesto savivaldybės švietimo įstaigų mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijos, o 2023 m. – 40. Audito metu nustatėme Švietimo skyriaus vedėjo įsakymais ugdymo įstaigose sudaromų ir tvirtinamų mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus)

⁵ Švietimo pagalbos ikimokyklinio amžiaus vaiką namuose auginančiai šeimai teikimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 4 d. įsakymu Nr. ISAK-842.

atestacijos komisijos sudėčių trūkumų, kai daugiau nei numatyta skirta atstovų iš Mokytojų tarybos (Pedagogų tarybos), nedeleguotas bent vienas pagalbos mokiniui specialistų atstovas.

Švietimo skyriaus atstovas atestacijos procese neatlieka praktinio pagalbos mokiniui specialisto įvertinimo dėl metodininko ir eksperto kvalifikacinės kategorijos

Pagal audituojamu laikotarpiu galiojusius Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos nuostatus, pretenduojančio įgyti pagalbos mokiniui specialisto metodininko ar eksperto kvalifikacinę kategoriją, praktinę veiklą vertina trijų vertintojų grupė, kurios vienas iš narių – steigėjo/valdymo organo deleguotas atstovas (švietimo padalinio specialistas, kitos institucijos vadovas, vadovo pavaduotojas ugdymui ir kt.).

Švietimo skyrius audito metu pateikė informaciją, kad „Švietimo skyriaus specialistas dalyvauja komisijos veikloje, o iki komisijos posėdžio vyksta vertinimai, kai praktinę veiklą vertina Švietimo skyriaus vedėjo įsakymu paskirtas to dalyko specialistas (aukštesnė kvalifikacinė kategorija, nei atestuojamasis) ir švietimo įstaigos vadovas (pavaduotojas, skyriaus vedėjas)“.

2021–2023 metais nebuvo sudaryta Savivaldybės mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų atestacijos apeliacinė komisija

Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų atestacijos apeliacinė komisija 2021–2023 metų laikotarpiui nebuvo sudaryta, nebuvo atnaujinta jos sudėtis, nors pagal Atestacijos nuostatus, ji turėjo būti sudaryta ir veikti. Be to, Savivaldybės internetinėje svetainėje neviešinama informacija apie Savivaldybėje sudarytą Apeliacinę komisiją, jos narius ar patvirtintą Apeliacinės komisijos darbo reglamentą.

Panaudotos ne visos mokymo lėšos, 2022 metais planuotos švietimo pagalbai, papildomai skirta Savivaldybės lėšų

2022 metais iš švietimo pagalbai planuotų 6 074,0 tūkst. Eur mokymo lėšų, ugdymo įstaigos nepanaudojo 5,5 proc. arba 333,6 tūkst. Eur. Dalį šių lėšų ugdymo įstaigos panaudojo kitoms mokymo reikmėms (viso mokymo lėšų gražinta į valstybės biudžetą 117,5 tūkst. Eur).

Palyginus su 2021 metų duomenimis, 2022 metais mokymo lėšų švietimo pagalbai numatyta 1 468,3 tūkst. Eur daugiau (2021 metais švietimo pagalbai įstaigos panaudojo 166 tūkst. Eur daugiau nei buvo planuota mokymo lėšų).

Nuo 2022 metų Šiaulių miesto savivaldybės 2022–2024 metų strateginiame veiklos plane⁶ buvo patvirtinta nauja priemonė, finansuojama iš Savivaldybės biudžeto lėšų – 08.01.03.14 „Švietimo pagalbos užtikrinimas švietimo įstaigose“, kurio vykdymui buvo skirta 300 tūkst. Eur (panaudota – 291,3 tūkst. Eur⁷).

Mokytojų padėjėjai gali būti finansuojami iš mokymo lėšų, tačiau pareigybei skaičiuojami ir Savivaldybės biudžeto asignavimai

Pagal Maksimalių asignavimų tvarkos apraše reglamentuotą lėšų apskaičiavimo tvarką, skaičiuojant savivaldybės biudžeto asignavimus:

- bendrojo ugdymo įstaigoms (aprašo 1 priedas) įtrauktos ir mokytojų padėjėjų pareigybės, kurias įstaigos gali finansuoti iš mokymo lėšų švietimo pagalbai;
- ikimokyklinio ugdymo įstaigoms (aprašo 2 priedas) įtraukti ne tik mokytojų padėjėjai, bet ir kiti švietimo pagalbos specialistai (socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, logopedas ir t. t.), tačiau ikimokyklinio ugdymo įstaigų atveju, vadovaujantis Maksimalių asignavimų

⁶ Šiaulių miesto savivaldybės 2022–2024 metų strateginis veiklos planas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2022 m. vasario 3 d. sprendimu Nr. T-1 (2022 m. gruodžio 22 d. sprendimo Nr. T-424 redakcija).

⁷ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2021 m. gruodžio 31 d. ataskaita, 2023 m. sausio 6 d.

tvarkos aprašo 5.2. p. iš bendrai apskaičiuotų lėšų atimamos mokymo lėšos, skirtos ugdymo planui įgyvendinti, ugdymo procesui organizuoti ir valdyti, švietimo pagalbai.

Be to, peržiūrėjus švietimo įstaigų Strateginio planavimo ir finansų skyriui teiktus pareigybių sąrašus matyti, kad dalis bendrojo ugdymo ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų mokytojų padėjėjų pareigybių 2022 metais buvo priskyrusios prie pareigybių, apmokamų iš Savivaldybės biudžeto.

Švietimo pagalbos užtikrinimui 2022 metais lėšos skirtos, ne visais atvejais įvertinus tam skirtų mokymo lėšų panaudojimą. Mokytojų padėjėjų etatams buvo skirtos lėšos ir tais atvejais, kai trūko Savivaldybės biudžeto lėšų

Lėšų, skirtų švietimo pagalbai užtikrinti Šiaulių miesto savivaldybės švietimo įstaigose, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos apraše numatyta, lėšos skiriamos švietimo pagalbos specialisto pareigybei išlaikyti mokykloms, kurioms nepakanka mokymo lėšų, skiriamų iš valstybės biudžeto, švietimo pagalbai ir mokykla negali užtikrinti švietimo pagalbos, reglamentuotos Lietuvos Respublikos teisės aktais.

Švietimo įstaigų prašymus vertino ir sprendimus priėmė tam tikslui sudaryta Komisija.

Peržiūrėjus Komisijos posėdžių protokolus, nustatyta, kad Komisija analizuodama ugdymo įstaigų pateiktų prašymų pagrįstumą, ne visais atvejais vertino (ir protokoluose užfiksavo) mokymo lėšų panaudojimą. 12 ugdymo įstaigų 2022 metais nepanaudojo švietimo pagalbai suplanuotų mokymo lėšų (116,4 tūkst. Eur), tačiau teikė prašymus Savivaldybės biudžeto lėšoms gauti (115,3 tūkst. Eur).

Lėšų skyrimo vertinimo kriterijai nebuvo aiškiai nustatyti, trūko duomenų, ar surenkama ir įvertinama visa tinkamiems sprendimams priimti būtina informacija

Audito metu negalėjome tiksliai nustatyti į kuriuos teisės aktuose nustatytus normatyvus Komisija (ar įgaliotas įvertinti įstaigų prašymus vienas iš Komisijos narių) atsižvelgė priimdama sprendimus dėl lėšų skyrimo ugdymo įstaigoms steigti naujas pagalbos mokiniui specialistų pareigybes, kadangi duomenų apie vaikų ir mokinių skaičių; didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų ir mokinių skaičių; grupių skaičių; vaikui ar mokiniui reikalingos švietimo pagalbos pobūdį ar nustatytą specialiųjų ugdymosi poreikių lygį; informacijos dėl mokytojo padėjėjo etato steigimo toje pačioje arba kitoje grupėje; ar kitos sprendimams priimti reikalingos informacijos ugdymo įstaigų Komisija neprašė pateikti. Tokie duomenys nebuvo užfiksuoti ir Komisijos posėdžių protokoluose bei jų prieduose.

Savivaldybės administracija 2022 metais sudarydama sutartis prisiėmė daugiau įsipareigojimų nei skirta lėšų. Lėšų panaudojimo kontrolė tobulintina

Bendra 2022 metais su švietimo įstaigomis pasirašytų Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo sutarčių vertė (311 tūkst. Eur) viršijo Savivaldybės 2022-2024 metų strateginiame veiklos plane 08.01.03.14 priemonei „Švietimo pagalbos užtikrinimas švietimo įstaigose“ numatytą sumą. Komisija priimdama nutarimus dėl finansavimo atsižvelgė į iš ugdymo įstaigų gautus raštus dėl skirtų lėšų (ne)panaudojimo, tačiau sutarčių pakeitimai, kaip numatyta Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo sutartyse, nebuvo pasirašyti.

Švietimo pagalbos teikimą Savivaldybės ugdymo įstaigose reglamentuojantis aprašas iš esmės atitinka teisės aktų reikalavimus

Savivaldybėje patvirtintas Švietimo pagalbos netinkamai besielgiantiems mokiniams teikimo tvarkos aprašas, reglamentuojantis švietimo pagalbos teikimą. Manytume, kad šio tvarkos aprašo nuostatos gali būti patobulintos, nustatant veiksmus, kai atskirai ugdymo įstaigose teikiama švietimo pagalba neefektyvi ar neveiksminga.

Šiaulių miesto savivaldybės gyventojams nepakankamai viešinama informacija, susijusi su švietimo pagalba

Savivaldybės internetinėje svetainėje viešai skelbiama informacija apie švietimo pagalbą galėtų, o kai kuriais atvejais turėtų būti papildyta, nes ne visada pateikiamos nuorodos į teisės aktus, skelbiama aktuali informacija ar kontaktiniai asmenys ir kt.

Rekomendacijos

Šiaulių miesto savivaldybės administracijai:

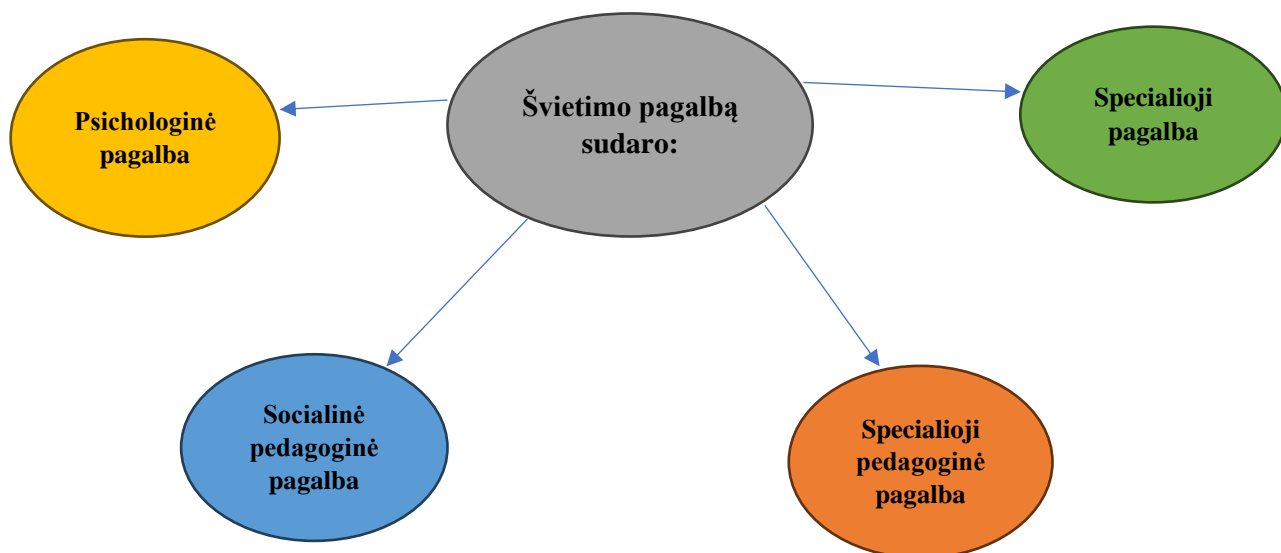
1. Reglamentuojant Švietimo skyriaus atliekamų švietimo įstaigų patikrinimų tvarką, numatyti tikrinamų ugdymo įstaigų atrankos kriterijus, vertinimo dalykus (įtraukiant ir įstaigų internetinėse svetainėse skelbiamą informaciją) ir nustatytų trūkumų šalinimo (siūlymų ir rekomendacijų įgyvendinimo) stebėseną.
2. Planavimo dokumentuose numatyti aiškius ir pamatuojamus švietimo pagalbos priemonių įgyvendinimo vertinimo kriterijus, atspindinčius švietimo pagalbos SUP turintiems mokiniams poreikį ir leidžiančius tiksliai įvertinti priemonės efektyvumą.
3. Įvertinti galimybę vykdant švietimo pagalbos specialistų atestaciją, į atestacijos komisiją įtraukti ir švietimo pagalbos specialistų atstovą.
4. Siekiant užtikrinti mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų teisę apskūsti ugdymo įstaigos mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijos priimtus nutarimus, Savivaldybėje sudaryti nuolat veikiančią Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų atestacijos apeliacinę komisiją.
5. Tikslinti Lėšų, skirtų švietimo pagalbai užtikrinti Šiaulių miesto savivaldybės švietimo įstaigose, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą, nurodant, kokie švietimo įstaigų pateikti ir Savivaldybės administracijos turimi duomenys vertinami, pagrindžiant Mokymo lėšų ir Savivaldybės biudžeto lėšų trūkumą švietimo pagalbos specialistų finansavimui; detalizuojant švietimo pagalbos specialistų poreikio vertinimui naudojamus teisės aktus; nustatant aiškius vertinimo kriterijus ir kitas nuostatas, užtikrinančias Komisijos priimamų sprendimų teisėtumą, objektyvumą ir skaidrumą.
6. Atsižvelgiant, kad 2022 metais ne visos Mokymo lėšos, skirtos švietimo pagalbai užtikrinti, švietimo įstaigose buvo panaudotos, peržiūrėti ir patikslinti Maksimalių asignavimų, planuojamų skirti iš savivaldybės biudžeto biudžetinėms įstaigoms nuostatas, reglamentuojančias Savivaldybės biudžeto lėšų apskaičiavimą švietimo pagalbos specialistų išlaikymui, įvertinant, kad švietimo pagalbos specialistams išlaikyti skiriamos ir Mokymo lėšos.
7. Numatyti priemones, užtikrinančias Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo sutartimis priimtų įsipareigojimų atitikimą 08.01.03.14 „Švietimo pagalbos užtikrinimas švietimo įstaigose“ priemonei skirtoms lėšoms.
8. Patikslinti švietimo įstaigų pagal Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo sutartis teikiamos atsiskaitymo ataskaitos (Mokėjimo dokumentų sąrašas), formą, papildant ją informacija, leidžiančia įsitikinti tikslingu (pvz. nurodant konkrečią (-ias) švietimo pagalbos pareigybę (-es)) skirtų (ir ne tik) lėšų panaudojimu švietimo pagalbai teikti.
9. Patikslinti Švietimo pagalbos netinkamai besielgiantiems mokiniams teikimo tvarkos aprašą, numatant tolesnius švietimo pagalbos teikimo veiksmus, kai švietimo įstaigoje atskirai teikta švietimo pagalba buvo neveiksminga, neefektyvi ir neužtikrino vaiko gerovės.
10. Įvertinti ir numatyti priemones, padedančias užtikrinti visos ir visuomenei aktualios informacijos, susijusios su švietimo pagalba viešinimą, ir, esant poreikiui, jos atnaujinimą Savivaldybės internetinėje svetainėje bei švietimo įstaigų internetinėse svetainėse.

IŽANGA

Švietimo pagalbos teikimo mokiniui, mokytojui, šeimai, mokyklai organizavimas ir koordinavimas yra viena iš savivaldybių funkcijų⁸.

Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme reglamentuota, kad „Švietimo pagalba – mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams), mokytojams ir švietimo teikėjams specialistų teikiama pagalba, kurios tikslas – didinti švietimo veiksmingumą“⁹.

Švietimo pagalbos rūšys. Šaltinis – Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba¹⁰

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 patvirtintame 2021–2030 metų nacionaliniame pažangos plane¹¹ vienu iš numatytų įgyvendinti uždavinių yra „Didinti švietimo įtrauktį ir prieinamumą, užtikrinti saugią aplinką kiekvienam asmeniui“. Minėtam uždaviniui įgyvendinti numatytas ir poveikio rodiklis – „Švietimo pagalbą gaunančių mokinių dalis nuo visų, kuriems nustatytas pagalbos poreikis“, už kurio įgyvendinimą tiesiogiai atsakinga Švietimo, mokslo ir sporto ministerija.

⁸ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (2008 m. rugpjūčio 15 d. įstatymo Nr. X-1722 redakcija, su vėlesniais pakeitimais, galiojusi iki 2023 m. kovo 31 d.), 6 str. 1 d. 6 p.

⁹ Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas, 1991 m. birželio 25 d. Nr. I-1489 (2011 m. kovo 17 d. įstatymo Nr. XI-1281 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 2 str. 29 d.

¹⁰ **Psichologinė pagalba** įtvirtinta Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-663 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1133 redakcija), 9 p., *teikia – psichologai (4 p.)*; **Socialinė pedagoginė pagalba** įtvirtinta Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. V-950 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1134 redakcija), 2 p., *teikia – socialiniai pedagogai (5 p.)*; **Specialioji pedagoginė pagalba** įtvirtinta Specialiosios pedagoginės pagalbos asmeniui iki 21 metų teikimo ir kvalifikacinių reikalavimų nustatymo šios pagalbos teikėjams tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1132 redakcija), 2 p., *teikia – logopedas, specialusis pedagogas, tiflopedagogas ir surdopedagogas (8 p.)*; **Specialioji pagalba** įtvirtinta Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1130 redakcija), 2 p., *teikia – mokytojo padėjėjas, gestų kalbos vertėjas (6 p.)*.

Švietimo pagalbos rūšys reglamentuotos Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo, 1991 m. birželio 25 d. Nr. I-1489 (2011 m. kovo 17 d. įstatymo Nr. XI-1281 su vėlesniais pakeitimais), 6 str. 4 p.; 19–21 str.

¹¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimas Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“, 1 priedo 3.2.1. p.

Švietimo pagalba vaikui yra teikiama (organizuojama), kai vaikas ugdymo įstaigoje¹² susiduria su tam tikrais sunkumais¹³:

a) *turima negalia* (vaikai turintys raidos, sensorinių, fizinių funkcijų ir kitų sveikatos sutrikimų, kurių kilmė gali būti biologinė (pedagoginėmis priemonėmis pašalinti priežasčių neįmanoma));

b) *mokymosi sutrikimai* (dviejų ar daugiau dalykų – skaitymo, rašymo, matematikos, kitų mokomųjų dalykų), taip pat elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo sutrikimų, kurie pasireiškia vaikui įsisavinant mokymosi programą);

c) *patiriami mokymosi sunkumai* (pvz. turi kalbos ir kalbėjimo sunkumų, klausos, lėtinių, somatinių, neurologinių sunkumų, emocijų, elgesio ir socialinės bei bendrosios raidos sutrikimų¹⁴). Švietimo pagalbą ugdymo įstaigose (išskyrus „Kiti pagalbos specialistai“, kurių etatai, esant poreikiui ir finansinėms galimybėms gali būti steigiami ugdymo įstaigose¹⁵) vaikui teikia šie švietimo pagalbos specialistai¹⁶:

Logopedas <ul style="list-style-type: none"> • įvertina vaikų kalbos raidos ypatumus, nustato kalbos ir kitus komunikacijos sutrikimus; • teikia pagalbą vaikams, turintiems kalbos ir kitų komunikacijos sutrikimų.	Psichologas <ul style="list-style-type: none"> • stiprina vaikų psichologinį atsparumą ir psichikos sveikatą; • bendradarbiauja su tėvais (globėjais, rūpintojais), auklėtojais ir mokytojais, nustatydamas vaiko psichologines, asmenybės ir ugdymosi problemas, padeda jas spręsti; • konsultuoja vaikus ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus).	Socialinis pedagogas <ul style="list-style-type: none"> • vertina ir sprendžia problemas, susijusias su įvairiais vaikams kylančiais sunkumais, • bendradarbiauja su auklėtojais, kitais specialistais, ugdymo įstaigos administracija sprendžiant vaikų socialines-pedagogines problemas, ieškant efektyvių pagalbos būdų; • teikia pagalbą tėvams (globėjams, rūpintojams) ugdant vaiką (padeda geriau suprasti jo socialinius ir psichologinius poreikius, jų tenkinimo svarbą, tėvų teises ir pareigas).
Specialusis pedagogas <ul style="list-style-type: none"> • atlieka pedagoginių vaikų vertinimą, nustato vaiko žinių, turimų įgūdžių, gebėjimų lygį ir jų atitikimą ugdymo programoms; • padeda SUP turintiems vaikams įsisavinti ugdymo turinį ir lavina jų sutrikusias funkcijas, atsižvelgdamas į kiekvieno specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio vaiko gebėjimus, ugdymosi galimybes, mokymosi ypatumus; • teikia metodinę pagalbą mokytojams, SUP turinčių vaikų tėvams (globėjams, rūpintojams) ir juos konsultuoja SUP turinčių vaikų ugdymo klausimais.	Mokytojo padėjėjas <ul style="list-style-type: none"> • padeda vaikui įsitraukti į ugdymo veiklą ir pagal galimybes joje dalyvauti; • padeda vidutinių, didelių ar labai didelių SUP turinčiam vaikui ar (ir) vaikų grupei atlikti su ugdymusi, savitarna, savitvarka ir maitinimusi susijusias veiklas; • dirba bendradarbiaudamas su mokytoju, specialiuoju pedagogu, psichologu ir kitais specialistais pagal poreikį; • padeda vaikui orientuotis aplinkoje, judėti, tinkamai naudotis ugdymui skirtomis techninėmis pagalbos priemonėmis.	Kiti pagalbos specialistai <ul style="list-style-type: none"> • Judesio korekcijos pedagogas (specialistas) – tikrina vaikų motorinę raidą ir griaučių-raumenų sistemą; • Surdopedagogas – teikia specialiąją pedagoginę pagalbą kurtiems ir neprigirdintiems vaikams, taip pat kochlearinių implantų naudotojams; • Tiflopedagogas – teikia specialiąją pedagoginę pagalbą akliesiems ir silpnaregiams vaikams.

Šaltinis – Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Švietimo pagalbos teikimas yra 2 lygių. 1 lygmuo – pagalba mokiniui teikiama ugdymo įstaigose¹⁷ (lošėliuose–darželiuose, pradinėse mokyklose, progimnazijose, gimnazijose), 2 lygmuo – esant

¹² Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1129 redakcija), 11.4.–11.6. p.

¹³ Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, grupių nustatymo ir jų specialiųjų ugdymosi poreikių skirstymo į lygius tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro, Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2011 m. liepos 13 d. įsakymu Nr. V-1265/V-685/A1-317, 3.1.–3.3. p.

¹⁴ Mokinių specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, mediciniu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1775, 6.1. p.

¹⁵ Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1132 redakcija), 11–13 p.

¹⁶ *Kiti pagalbos specialistai* skiltyje nurodyti pagalbos specialistai (pvz. Judesio korekcijos pedagogas) yra ne visose ugdymo įstaigose.

¹⁷ Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 (2021 m. rugsėjo 1 d. įsakymo Nr. 1584 redakcija), 3 p.

neefektyviai švietimo pagalbai¹⁸ – Savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisijos (toliau – Savivaldybės komisija) rekomenduoja Savivaldybės administracijos direktoriui (dabar – Savivaldybės merui) vaikui skirti vaiko minimalios ar vidutinės priežiūros priemonės¹⁹, o tėvams (globėjams, rūpintojams) – koordinuotai teikiamas švietimo pagalbos, socialines ir sveikatos priežiūros paslaugas²⁰ arba kitas pagalbos priemonės²¹. Detalesnė vaizdinė informacija apie švietimo pagalbos suskirstymą į lygius pateikiama Priede Nr. 4, o švietimo pagalbos teikimo vaizdinė schema lopšeliuose–darželiuose ir mokyklose pateikiama Prieduose Nr. 5, 6.

Pirminis švietimo pagalbos poreikis vaikui nustatomas ugdymo įstaigos, vaiko gerovės komisijoje²². Prireikus išsamesnio tyrimo, tėvų sutikimu, vertinimą atlieka Šiaulių miesto pedagoginė psichologinė tarnyba (toliau – PPT).

Daugelis švietimo srityje priimtų teisės aktų reglamentuoja visiems mokiniams tinkamą aplinką, kurią turi užtikrinti mokyklos bendruomenė padedama švietimo pagalbos specialistų ir švietimo pagalbos įstaigų. Kad švietimo sistema būtų veiksminga, viena iš sudėtinių dalių – švietimo pagalba – turi nepriekaištingai veikti ir užkirsti kelią visiems veiksniams, kurie kuria individams nepalankias sąlygas. Vienas iš būdų užtikrinti tvarią švietimo pagalbą yra sukurti šiuolaikiškus, duomenų analize ir įsivertinimu grįstus teisės aktus ir juos įgyvendinti (*Žr. Priedą Nr. 3*).

Pandemija visame pasaulyje sutrikdė įprastinį švietimo sistemos funkcionavimą. Dauguma vaikų negalėjo lankyti ugdymo įstaigų, o ugdymo įstaigoms teko sparčiai prisitaikyti prie naujų sąlygų ir įveikti kilusius iššūkius. Šiuo aspektu ne išimtis ir Šiaulių mieste veikiančios ugdymo įstaigos, kurios, dėl COVID–19 pandemijos turėjo organizuoti savo darbą taip, kad vaikams būtų užtikrintas nenutrūkstamas ugdymosi procesas, o tuo pačiu būtų užtikrinamas ir švietimo pagalbos vaikams teikimas.

Praktikoje pasitaiko atvejų, kai vaikui dėl įvairių priežasčių (vaikas pereina mokytis į kitą ugdymo įstaigą, su tėvais išvyksta į užsienį, tėvai persigalvoja ir atsisako ugdymo įstaigos siūlomos švietimo pagalbos) švietimo pagalbos teikimas nutrūksta. Audito metu iš Švietimo skyriaus negavome duomenų, kad 2021 m. Šiaulių miesto ugdymo įstaigose buvo nutrauktas švietimo pagalbos teikimas. Švietimo skyriaus pateiktais duomenimis, 2022 m. Šiaulių miesto ugdymo įstaigose fiksuoti 2 švietimo pagalbos atsisakymo atvejai (*Žr. 1 pav.*). Abiem atvejais švietimo pagalbos buvo atsisakyta toje pačioje švietimo įstaigoje ir dėl tos pačios priežasties – pateikti tėvų prašymai²³.

<i>Vaikų skaičius, kuriems, dėl įvairių priežasčių, buvo nutrauktas Švietimo pagalbos teikimas 2021 m.</i>	<i>Vaikų skaičius, kuriems, dėl įvairių priežasčių buvo nutrauktas Švietimo pagalbos teikimas 2022 metais</i>
0	2

1 pav. Vaikų, kuriems buvo nutraukta švietimo pagalba 2021–2022 m., skaičius. *Šaltinis* – Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal Švietimo skyriaus pateiktus duomenis

¹⁸ Koordinuotai teikiamų švietimo pagalbos, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro, Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2017 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. V-651/A1-455/V-1004 (redakcija, galiojusi iki 2023 m. rugpjūčio 21 d. įsakymo Nr. V-1079/A1-555/V-924), 6 p.

¹⁹ Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymas, 2007 m. birželio 28 d. Nr. X-1238 (2020 m. rugsėjo 24 d. įstatymo Nr. XIII-3293 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 2 str. 7 d.; 6 str. 1 d. 1–7 p.

²⁰ **PASTABA:** vadovaujantis *Ten pat*, 19, 7 str. 1 d. – „Kai vaikui baigiasi vidutinės priežiūros priemonės vykdymo terminas, vaikui ir vaiko atstovams pagal įstatymą turi būti teikiamos koordinuotai teikiamos paslaugos“.

²¹ *Ten pat*, 19, 9 str. 1 d. 1–7 p.

²² Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 (2021 m. rugsėjo 1 d. įsakymo Nr. V-1584 redakcija), 6 p.; Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1775, 7.1.–7.4. p.

²³ 2022 metais (duomenys neskelbtini) gimnazijoje 2 atvejais tėvai atsisakė jų vaikams teikiamos švietimo pagalbos. *Pagalbos atsisakymo priežastis* – Tėvai prašymą neteikti švietimo pagalbos motyvavo tuo, jog jų vaikai yra savarankiški bei gali mokytis be teikiamos švietimo pagalbos. *Akcentuotina, kad esant vaiko tėvų nesutikimui, švietimo pagalba vaikui ugdymo įstaigoje nėra teikiama.*

AUDITO REZULTATAI

1. Švietimo skyrius stebi vaikams teikiamos švietimo pagalbos situaciją švietimo įstaigose, tačiau organizavimas ir koordinavimas galėtų būti tobulinamas

Švietimo įstatyme²⁴ yra įtvirtinta nuostata, jog Savivaldybės vykdomoji institucija organizuoja ir koordinuoja švietimo pagalbos teikimą mokiniui, mokytojui, šeimai, mokyklai, <...> vykdymą. Pačią švietimo pagalbos organizavimo ir koordinavimo kontrolę Savivaldybės administracijos švietimo padaliniai tiesiogiai įgyvendina vykdydami įtraukiojo ugdymo ir švietimo pagalbos teikimo būklės stebėseną, švietimo pagalbos finansavimo ir teikimo modelio diegimo ir įgyvendinimo koordinavimą²⁵.

Pagal Švietimo skyriaus pateiktą informaciją²⁶ vykdant švietimo pagalbos teikimo būklės stebėseną, ugdymo įstaigose kasmet yra organizuojami, prevenciniai patikrinimai, ką patvirtina ir Švietimo skyriaus pateikti 2021 m. IV ketvirčio bei 2022 m. II ir IV ketvirčių darbo planai²⁷.

Audito metu vertinta, ar Savivaldybės administracijos Švietimo skyrius įgyvendina švietimo pagalbos organizavimo ir koordinavimo kontrolę, t. y. buvo peržiūrėti Savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus (2 atvejais kartu su PPT specialistais) 2021–2022 metais Švietimo skyriaus darbo planuose²⁸ numatyti ir atlikti 3 ugdymo įstaigų veiklos patikrinimai, susiję su švietimo pagalbos organizavimu ir koordinavimu:

- a) 2021 m. – „Švietimo pagalbos poreikio tenkinimo Šiaulių miesto bendrojo ugdymo mokyklose patikrinimas“ (patikrintos 26 ugdymo įstaigos)²⁹;
- b) 2022 m. – „Švietimo pagalbos netinkamai besielgiantiems mokiniams teikimo tvarkos aprašo įgyvendinimo švietimo įstaigose patikrinimas“³⁰ (patikrintos 6 ugdymo įstaigos);
- c) „Mokyklinio amžiaus vaikų lankomumo apskaitos įgyvendinimo bendrojo ugdymo mokyklose patikrinimas“ (patikrintos 16 ugdymo įstaigų)³¹.

Peržiūrėjus 2021 m. lapkričio mėnesį Švietimo skyriaus kartu su PPT specialistais atlikto „Švietimo pagalbos poreikio tenkinimo Šiaulių miesto bendrojo ugdymo mokyklose“³² patikrinimo pažymas teikiame pastebėjimus:

---

²⁴ Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas, 1991 m. birželio 25 d. Nr. I-1489 (2011 m. kovo 17 d. įstatymo Nr. XI-1281 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 58 str. 2 d. 3 p.

²⁵ Savivaldybių administracijų švietimo padalinių bendrųjų nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. vasario 5 d. nutarimu Nr. 128 (2011 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. 767 redakcija), 7.8. p.; Švietimo skyriaus nuostatų, patvirtintų Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2023 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. AP-596, 6.12. p.

²⁶ 2023 m. gegužės 31 d. el. paštu Švietimo skyriaus pateiktą Audito „Švietimo pagalbos organizavimas“ 2 papildomo klausimo f) atsakymas.

²⁷ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2021 m. spalio 5 d. įsakymas Nr. Š-326 „Dėl 2021 m. IV ketvirčio darbo plano patvirtinimo“; Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2022 m. balandžio 6 d. įsakymas Nr. Š-119 „Dėl 2022 m. II ketvirčio darbo plano patvirtinimo“; Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2022 m. rugsėjo 23 d. įsakymas Nr. Š-320 „Dėl 2022 m. IV ketvirčio darbo plano patvirtinimo“.

²⁸ *Ten pat*, 27.

²⁹ *Pažymėtina*, kad Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2021 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. Š-339 „Dėl švietimo pagalbos poreikio tenkinimo Šiaulių miesto bendrojo ugdymo mokyklose patikrinimo“, *nurodytas patikrinimas nebuvo įtrauktas į Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2021 m. spalio 5 d. įsakymu Nr. Š-326 patvirtintą Švietimo skyriaus 2021 metų IV ketvirčio darbo planą*.

³⁰ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2022 m. gegužės 16 d. įsakymas Nr. Š-190 „Dėl švietimo pagalbos netinkamai besielgiantiems mokiniams teikimo tvarkos aprašo įgyvendinimo švietimo įstaigose patikrinimo“.

³¹ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2022 m. spalio 10 d. įsakymas Nr. Š-326 „Dėl mokyklinio amžiaus vaikų lankomumo apskaitos įgyvendinimo bendrojo ugdymo mokyklose patikrinimo“.

³² Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2021 m. spalio 29 d. įsakymas Nr. Š-339 „Dėl švietimo pagalbos poreikio tenkinimo Šiaulių miesto bendrojo ugdymo mokyklose patikrinimo“.

- visose 26-iose „Švietimo pagalbos poreikio tenkinimo Šiaulių miesto bendrojo ugdymo mokyklose“ patikrinimo pažymose nurodyta, kad *patikrinimo rūšis yra planinis patikrinimas*, tačiau į Švietimo skyriaus pateiktą 2021 metų IV ketvirčio darbo planą³³ Švietimo skyriaus kartu su PPT specialistais atliktas ugdymo įstaigų patikrinimas „Švietimo pagalbos poreikio tenkinimo Šiaulių miesto bendrojo ugdymo mokyklose“, pagal Švietimo skyriaus vedėjo įsakymą³⁴ *nebuvo įtrauktas*. Bendraujant su Švietimo skyriaus specialistais audito metu buvo gautas Skyriaus paaiškinimas, kad patikrinimas nebuvo laiku įtrauktas į Skyriaus 2021 m. IV ketvirčio darbo planą, nes buvo gautas „žodinis nurodymas“ bei dėl darbų gausos nebuvo spėta atlikti Skyriaus darbo plano pakeitimo.
- 3-ose iš 26-ių patikrinimo pažymų nustatyta, jog vaikams ugdymo įstaigose, nesant įsteigtai švietimo pagalbos specialisto pareigybei, nebuvo teikiama būtina švietimo pagalba³⁵. Nors patikrinimų pažymoje, „I. Tikrintos veiklos atitiktis reglamentuojančių teisės aktų nuostatoms“ sudarytos lentelės grafoje „Pastabos“ nurodyta, kad tam tikrais atvejais stebimas švietimo pagalbos neteikimas, tačiau, dėl neaiškių priežasčių tiek grafose „Išvados“, tiek „Rekomendacijos ir siūlymai“ ugdymo įstaigai nebuvo rekomenduota vaikui (-ams) teikti reikalingą švietimo pagalbą.
- Atkreiptinas dėmesys į tai, kad 2021 m. lapkričio mėnesį atlikto „Švietimo pagalbos poreikio tenkinimo Šiaulių miesto bendrojo ugdymo mokyklose“³⁶ patikrinimo pažymose yra keletas techninių klaidų: 4-iose iš 26-ių patikrinimo pažymų stebimas analogiškas patikrinimo pažymos numeris – VŠ-403³⁷, nors ne visos patikrinimo pažymos yra parengtos tą pačią dieną.

Peržiūrėjus 2022 m. spalio–lapkričio mėnesį Švietimo skyriaus atlikto „Mokyklinio amžiaus vaikų lankomumo apskaitos įgyvendinimo bendrojo ugdymo mokyklose“³⁸ patikrinimo pažymą teikiame pastebėjimus:

- Pastebėtina, kad 3-ose³⁹ iš 16-os 2022 m. spalio–lapkričio mėnesiais vykdyto „Mokyklinio amžiaus vaikų lankomumo apskaitos įgyvendinimo bendrojo ugdymo mokyklose“ patikrinimo pažymų, Švietimo skyrius teikė rekomendacijas dėl patikrinimo metu nustatytų trūkumų (parengti mėnesio lankomumo suvestinės formą kaip priedą, sukongretinti pamokų lankomumo apskaitos tvarką ar vykdyti patirties sklaidą dėl mokinių lankomumo apskaitos) ištaisymo, tačiau *Švietimo skyriaus vedėjos įsakymu⁴⁰ patvirtintos patikrinimo pažymos grafa „Informavimas dėl trūkumų pašalinimo“ nebuvo užpildyta*, todėl negalima tiksliai nustatyti, kada patikrinimo pažymoje nustatyti trūkumai (rekomendacijos) ugdymo įstaigose buvo įgyvendinti⁴¹.

³³ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus 2021 m. IV ketvirčio darbo plano, patvirtinto Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2021 m. spalio 5 d. įsakymu Nr. Š-326, VII skyrius „Švietimo įstaigų ir neformaliojo vaikų švietimo teikėjų veiklos priežiūra, situacijos analizavimas“.

³⁴ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2021 m. spalio 29 d. įsakymas Nr. Š-339 „Dėl švietimo pagalbos poreikio tenkinimo Šiaulių miesto bendrojo ugdymo mokyklose patikrinimo“.

³⁵ Šiaulių „Didždvario“ gimnazijos 2021 m. lapkričio 15 d. patikrinimo pažyma Nr. VŠ-418, vaikui neteikiama specialiojo pedagogo pagalba; Šiaulių universitetinės gimnazijos 2021 m. lapkričio 17 d. patikrinimo pažyma Nr. VŠ-430, 2 vaikams neteikiama specialiojo pedagogo pagalba; Šiaulių „Saulėtekio“ gimnazijos 2021 m. lapkričio 23 d. patikrinimo pažyma Nr. VŠ-403, vaikui neteikiama logopedo pagalba.

³⁶ *Ten pat*, 34.

³⁷ 2021 m. lapkričio 10 d. VŠ-403 (Šiaulių „Juliaus Janonio“ gimnazija); 2021 m. lapkričio 23 d. VŠ-403 (Šiaulių „Lieporių“ gimnazija); 2021 m. lapkričio 23 d. VŠ-403 (Šiaulių „Romuvos“ gimnazija); 2021 m. lapkričio 23 d. VŠ-403 (Šiaulių „Saulėtekio“ gimnazija).

³⁸ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2022 m. spalio 10 d. įsakymas Nr. Š-326 „Dėl mokyklinio amžiaus vaikų lankomumo apskaitos įgyvendinimo bendrojo ugdymo mokyklose patikrinimo“.

³⁹ 2022 m. lapkričio 28 d. Šiaulių „Rėkyvos“ progimnazijos patikrinimo pažyma Nr. VŠ-416, 2022 m. spalio 24 d. Šiaulių „Ragainės“ progimnazijos patikrinimo pažyma Nr. VŠ-307 ir 2022 m. spalio 24 d. Šiaulių „Medelyno“ progimnazijos patikrinimo pažyma Nr. VŠ-308.

⁴⁰ *Ten pat*, 38.

⁴¹ Pažymėtina, kad vienu atveju – Šiaulių „Juventos“ progimnazijoje (2022 m. lapkričio 23 d. patikrinimo pažyma Nr. VŠ-393), teikus rekomendacijas dėl nustatytų trūkumų buvo nurodytas terminas, t. y. iki 2022 m. gruodžio 30 d. Švietimo

- Be to, 3-ose⁴² iš 16-os 2022 m. spalio–lapkričio mėnesiais vykdyto „Mokyklinio amžiaus vaikų lankomumo apskaitos įgyvendinimo bendrojo ugdymo mokyklose“ patikrinimo pažymų nustatytas neatitikimas Švietimo skyriaus vedėjo įsakymu⁴³ patvirtintos „Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus Mokyklos veiklos patikrinimo pažymos“ formos turiniui – nėra privalomos patikrinimo pažymos grafos „*Informavimas apie trūkumų pašalinimą*“.

Peržiūrėję 2022 m. birželio ir gruodžio mėnesį Švietimo skyriaus, kartu su PPT specialistais, atlikto „Švietimo pagalbos netinkamai besielgiantiems mokiniams teikimo tvarkos aprašo įgyvendinimo švietimo įstaigose“⁴⁴ patikrinimų pažymas (6) pastabų neturėjome.

Įvertinus Skyriaus atliktų patikrinimų pažymas, pažymėtina, kad Švietimo skyrius atlieka švietimo pagalbos organizavimo ir koordinavimo stebėseną, laikosi Švietimo skyriaus vedėjo įsakymuose dėl patikrinimų nurodytų patikrinimų atlikimo terminų, laiku parengiamos patikrinimų pažymos, tačiau atkreiptinas dėmesys į keletą svarbių ir visiems Skyriaus atliktiems patikrinimams būdingų aspektų:

- Savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo įsakymu *nėra patvirtintos vienos patikrinimo pažymos formos*⁴⁵, *tinkančios visiems atliekamiems patikrinimams bei patikrinimo organizavimo, vykdymo ir nustatytų trūkumų pašalinimo stebėsenos tvarkos aprašo*, kuria vadovaujantis būtų užtikrinama Švietimo skyriaus vedėjo įsakymu⁴⁶ vyr. specialistams priskirtų sričių kontrolė ir priežiūra, t. y. vykdomi patikrinimai, įforminami atliktų patikrinimų rezultatai, išsprendžiami patikrinimo metu kilę klausimai bei būtų vykdoma atliktų patikrinimo pažymose nustatytų trūkumų pašalinimo stebėseną (patikrinimų pažymoje nurodant terminą, per kurį tikrintas subjektas turėtų pašalinti nustatytus trūkumus ar įgyvendinti rekomendacijas, pateikiamas rekomendacijų įgyvendinimo planas, rengiama rekomendacijų įgyvendinimo ataskaita). Kadangi įstatymas⁴⁷ aiškiai reglamentuoja, jog „Savivaldybės vykdomoji institucija organizuoja ir koordinuoja švietimo pagalbos teikimą mokiniui, mokytojui, šeimai, mokyklai, <...> vykdymą“, minėtai funkcijai įgyvendinti turėtų būti parengtas aprašas, kuris padėtų tinkamai užtikrinti Skyriui priskirtų sričių įgyvendinimo ir priežiūros kontrolę.

Švietimo skyrius audito atlikimo metu pateikė informaciją, jog organizuodami patikrinimus ugdymo įstaigose jie vadovaujasi Švietimo skyriaus vedėjo įsakymu patvirtinta ir kiekvienam atskiram patikrinimui atlikti sudaryta trumpa (1 psl.) atmintinė⁴⁸. Tačiau prie kiekvienu atveju atskirai Švietimo

---

skyrių informuoti žodžiu apie trūkumų pašalinimą. Tačiau duomenų, ar patikrinimo pažymoje nurodyti trūkumai buvo pašalinti laiku (ugdymo įstaiga informavo Švietimo skyrių) ar buvo vykdyta trūkumų pašalinimo / rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną – nėra nurodyta. 16-oje iš 16-os patikrinimo pažymų nėra pateikiama informacijos apie nustatytų trūkumų / rekomendacijų įgyvendinimą bei Švietimo skyriaus atliktą stebėseną.

⁴² 2022 m. spalio 24 d. Šiaulių „Stasio Šalkauskio“ gimnazijos patikrinimo pažyma Nr. VŠ-317; 2022 m. spalio 31 d. Šiaulių „Gegužių“ progimnazijos patikrinimo pažyma Nr. VŠ-338 ir 2022 m. spalio 31 d. Šiaulių „Jovaro“ progimnazijos patikrinimo pažyma Nr. VŠ-339.

⁴³ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus 2022 m. spalio 10 d. įsakymas Nr. Š-326 „Dėl mokyklinio amžiaus vaikų lankomumo apskaitos įgyvendinimo bendrojo ugdymo mokyklose patikrinimo“.

⁴⁴ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2022 m. gegužės 16 d. įsakymas Nr. Š-190 „Dėl švietimo pagalbos netinkamai besielgiantiems mokiniams teikimo tvarkos aprašo įgyvendinimo švietimo įstaigose patikrinimo“.

⁴⁵ *Pavyzdžiui*: Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2022 m. spalio 10 d. įsakymo Nr. Š-326 „Dėl mokyklinio amžiaus vaikų lankomumo apskaitos įgyvendinimo bendrojo ugdymo mokyklose patikrinimo“, 2.1. p.

⁴⁶ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2022 m. rugsėjo 8 d. įsakymas Nr. Š-312 „Dėl Švietimo skyriaus specialistų kuruojamų sričių, programų ir švietimo įstaigų paskirstymo“.

⁴⁷ Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas, 1991 m. birželio 25 d. Nr. I-1489 (2011 m. kovo 17 d. įstatymo Nr. XI-1281 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 58 str. 2 d. 3 p.

⁴⁸ Pavyzdžiui: Švietimo pagalbos poreikio tenkinimas Šiaulių bendrojo ugdymo mokyklose patikrinimo atmintinė; Mokyklinio amžiaus vaikų lankomumo apskaitos įgyvendinimo bendrojo ugdymo mokyklose patikrinimo atmintinė; Švietimo pagalbos netinkamai besielgiantiems mokiniams teikimo švietimo įstaigose patikrinimo atmintinė. Atmintinė sudaro penkios dalys: I patikrinimo tikslas; II Patikrinimo pagrindas; III Analizės šaltiniai; IV Patikrinimo metodai; V Patikrinimo aspektai.

skyriaus vedėjo įsakymu priimtos atmintinės nėra aptartos nuostatos dėl patikrinimo metu nustatytų pažeidimų / pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo / informavimo stebėsenos, patikrinimų vykdymo kontrolės ir pan. Nors Švietimo skyrius atsakymuose į pateiktus klausimus nurodė, kad vykdo patikrinimo metu pateiktų rekomendacijų (nustatytų trūkumų pašalinimo) įgyvendinimo stebėseną, pagal poreikį atlieka pakartotinį patikrinimą dėl nustatytų trūkumų pašalinimo, tačiau dokumentų, pagrindžiančių šiuos faktus (atliekamus pakartotinius patikrinimus, duomenis, kad ugdymo įstaigos informavo Švietimo skyrių apie (i)vykdytas rekomendacijas, trūkumų pašalinimą), audito metu nebuvo gauta.

- Savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo įsakymuose⁴⁹ (išskyrus Švietimo skyriaus vedėjo 2022 m. spalio 10 d. įsakymą Nr. Š-326⁵⁰) nėra pateikiamas atrinktų patikrinimų ugdymo įstaigų sąrašas. Švietimo skyriaus prašant pateikti informaciją ar Skyriuje yra parengtas tikrinamų ugdymo įstaigų atrankos kriterijų tvarkos aprašas (Sąrašas), kuriuo vadovaujantis atrenkamos tikrinimui ugdymo įstaigos, gauta informacija, jog minėtas aprašas nėra parengtas⁵¹. Švietimo skyrius informavo, jog ateityje, rengiant Švietimo skyriaus vedėjo įsakymus dėl patikrinimų ugdymo įstaigose organizavimo, prie įsakymo bus pateikiamas ir atrinktų patikrinimų ugdymo įstaigų sąrašas.
- 2-ose⁵² iš 3-jų atliktų patikrinimų pažymose nėra grafos „Informavimas apie nustatytų trūkumų pašalinimą“⁵³. Pavyzdžiui: peržiūrėjus 2022 m. birželio ir gruodžio mėnesiais vykusio „Švietimo pagalbos netinkamai besielgiantiems mokiniams teikimo tvarkos aprašo įgyvendinimo švietimo įstaigose“ patikrinimo pažymą, matyti, jog 6-ioms iš 6-ių⁵⁴ patikrinime dalyvavusioms ugdymo įstaigoms pateiktos ne mažiau kaip 2 rekomendacijos (4-iose iš 6-ių patikrinimo pažymų ugdymo įstaigoms buvo pateiktos 4-5 rekomendacijos) jų veiklai tobulinti. Tačiau, patikrinimo pažymose nėra pateikta informacijos apie ugdymo įstaigoms pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą.
- Atkreiptinas dėmesys į tai, kad atliekant patikrinimus dėl švietimo pagalbos organizavimo ugdymo įstaigose, švietimo pagalbos poreikio nustatymo ir pan., iš Švietimo skyriaus auditui pateiktų patikrinimo pažymų nustatyta, jog nėra tikrinama informacija, kurią savo internetinėje svetainėje tikrinamu klausimu skelbia (viešina) ugdymo įstaigos. Minėtas faktas pagrindžia ugdymo įstaigų internetinėse svetainėse pastebėti trūkumai (Žr. *Audito ataskaitos 12 skyrių*). Manome, kad įvertinus ne tik ugdymo įstaigos vidinius dokumentus, bet ir internetinėse svetainėse skelbiamą informaciją tikrinamu klausimu būtų galima tiksliau ir efektyviau įvertinti visą surinktą informaciją bei pateikti išsamesnes rekomendacijas tobulinant ugdymo įstaigų veiklą.

---

⁴⁹ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2021 m. spalio 29 d. įsakymas Nr. Š-339 „Dėl švietimo pagalbos poreikio tenkinimo Šiaulių miesto bendrojo ugdymo mokyklose patikrinimo“; Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2022 m. gegužės 16 d. įsakymas Nr. Š-190 „Dėl švietimo pagalbos netinkamai besielgiantiems mokiniams teikimo tvarkos aprašo įgyvendinimo švietimo įstaigose patikrinimo“.

⁵⁰ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2022 m. spalio 10 d. įsakymas Nr. Š-326 „Dėl mokyklinio amžiaus vaikų lankomumo apskaitos įgyvendinimo bendrojo ugdymo mokyklose patikrinimo“.

⁵¹ Švietimo skyriaus teigimu, rengiantis ugdymo įstaigų patikrinimui tikrinamos ugdymo įstaigos atrenkamos pagal jų pačių nustatytus kriterijus, t. y. ugdymo įstaigose nustatytų problemų, skundų skaičių, sudėtingumą, veiklos ataskaitose nustatytus trūkumus ir kt. Tačiau rašytinio dokumento, kuriame būtų išdėstyti Švietimo skyriaus nurodyti atrankos kriterijai jie nėra parengę.

⁵² 2021 m. „Švietimo pagalbos poreikio tenkinimo Šiaulių miesto bendrojo ugdymo mokyklose“ patikrinimas ir 2022 m. „Švietimo pagalbos netinkamai besielgiantiems mokiniams teikimo tvarkos aprašo įgyvendinimo švietimo įstaigose“ patikrinimas.

⁵³ Priešingai nei yra vėlesniame Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2022 m. spalio 10 d. įsakymu Nr. Š-326 „Dėl mokyklinio amžiaus vaikų lankomumo apskaitos įgyvendinimo bendrojo ugdymo mokyklose patikrinimo“ patikrinimo pažymos formoje, patvirtinta grafa „Informavimas apie trūkumų pašalinimą“.

⁵⁴ Šiaulių „Centro“ pradinė mokykla; Šiaulių „Saulės“ pradinė mokykla; Šiaulių lopšelis–darželis „Pupų pėdas“; Šiaulių lopšelis–darželis „Dainelė“; Šiaulių „Romuvos“ progimnazija; Šiaulių „Zoknių“ progimnazija.

2. Faktinis švietimo pagalbos poreikis planavimo dokumentuose nepateiktas, duomenys apie švietimo pagalbos teikimo rezultatus skirtingi

Šiaulių miesto savivaldybės 2022–2024 metų strateginio veiklos plano⁵⁵ „Švietimo prieinamumo ir kokybės užtikrinimo“ programos aprašyme kaip vienas iš rezultato vertinimo kriterijų numatytas švietimo pagalbos užtikrinimas kiekvienam mokiniui, t. y. 13 500:

Rezultato vertinimo kriterijai:	Mato vnt.	2022	2023	2024
Sudarytos sąlygos kokybiškam ugdymo procesui	proc.	100	100	100
Užtikrinta švietimo pagalba kiekvienam mokiniui	sk.	13 500	13 500	13 500

Palyginome programoje nurodytus duomenis su Šiaulių miesto savivaldybės interneto svetainėje skelbiamais 2021 m. rugsėjo 1 d. mokinių skaičiaus duomenimis. Pagal juos bendrojo ugdymo mokyklose mokinių skaičius 2021 m. rugsėjo 1 d. siekė 13 977 (su parengiamojo ugdymo klasėmis).

Kaip jau minėta Šiaulių miesto savivaldybės 2022–2024 metų strateginiame veiklos plane⁵⁶ patvirtinta priemonė – 08.01.03.14 „Švietimo pagalbos užtikrinimas švietimo įstaigose“. Šios priemonės įgyvendinimo vertinimui numatytas kriterijus – 100 proc.

Savivaldybės administracijos veiklos plane⁵⁷ minėtos priemonės vertinimo rodiklis buvo patikslintas: 100 proc. specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, kuriems teikiama švietimo pagalba.

Audito metu vertinome, kokiais duomenimis pagrįstas poreikis naujai strateginio veiklos plano priemonei: 08.01.03.14 „Švietimo pagalbos užtikrinimas švietimo įstaigose“.

Apie priemonės 2022 metų įgyvendinimo rezultatus Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus ir Šiaulių miesto savivaldybės administracijos veiklos ataskaitos priede pateikta informacija, kad priemonei 08.01.03.14 „Švietimo pagalbos užtikrinimas švietimo įstaigose“ panaudota 291,3 tūkst. Eur; įvykdymas 100 proc. Tačiau, pastebėtina, kad planavimo dokumentuose nėra nurodyta, koks realus švietimo pagalbos poreikis specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, o apibendrinus minėtos priemonės vykdymui pasirašytų Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo sutarčių (37), pagal kurias 2022 metais finansuotas 41,515 švietimo pagalbos specialisto etatas, duomenis, nėra galimybės įvertinti priemonės įgyvendinimo lygio.

Pagal teisės aktais patvirtintus normatyvus švietimo pagalbos specialisto etatas steigiamas vadovaujantis šiais kriterijais:

Pareigybės etatas	Normatyvas
-------------------	------------

⁵⁵ Šiaulių miesto savivaldybės 2022–2024 metų strateginis veiklos planas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2022 m. vasario 3 d. sprendimu Nr. T-1 (2022 m. gruodžio 22 d. sprendimo Nr. T-424 redakcija).

⁵⁶ *Ten pat*, 55.

⁵⁷ 2022 metų Šiaulių miesto savivaldybės administracijos veiklos planas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. A-355 (2022 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. A-2244 redakcija).

Specialusis pedagogas ⁵⁸	10.1. ne daugiau kaip 24 specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, ugdomiems pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, kuriems reikalinga specialiojo pedagogo pagalba (ne daugiau kaip 20 mokinių, turinčių regos, klausos sutrikimų); 10.2. ne daugiau kaip 27 specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, ugdomiems pagal priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir / ar vidurinio ugdymo bei profesinio mokymo programas, kuriems reikalinga specialiojo pedagogo pagalba (ne daugiau kaip 20 mokinių, turinčių regos, klausos sutrikimų); 12. Skaičiuojant mokinius specialiojo pedagogo, <...>, mokinius, turintis didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, prilyginamas dviem mokiniams 13. turint finansinių galimybių, gali būti steigiama ir esant mažesniai mokinių skaičiui.
Socialinis pedagogas ⁵⁹	10. Vienas socialinis pedagogas teikia pagalbą ne daugiau kaip 400 vaikų ir mokinių (esant galimybei – ir mažesniai vaikų ar mokinių skaičiui).
Mokytojo padėjėjas ⁶⁰	11.1 gali būti steigiama, jei yra 1 mokynys, turintis vidutinių, didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių ir negalintis savarankiškai dalyvauti ugdymo procese ir yra pedagoginės psichologinės tarnybos išvada.
Psichologas ⁶¹	14.1. vienas Mokykloje dirbantis psichologas teikia Pagalbą ne daugiau kaip 400 mokinių (esant galimybei – ir mažesniai mokinių skaičiui).
Logopedas ⁶²	9.1 ne daugiau kaip 30 specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal ikimokyklinio ir / ar priešmokyklinio ugdymo programas, kuriems reikalinga logopedo pagalba; 9.2. ne daugiau kaip 40 specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal priešmokyklinio ir (ar) pradinio ugdymo programas, kuriems reikalinga logopedo pagalba; 9.3. ne daugiau kaip 50 specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir / ar vidurinio ugdymo bei profesinio mokymo programas, kuriems reikalinga logopedo pagalba. 12. Skaičiuojant mokinius <...> logopedo etatui steigti, mokinius, turintis didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, prilyginamas dviem mokiniams. 13. turint finansinių galimybių, gali būti steigiama ir esant mažesniai mokinių skaičiui.

Švietimo skyriaus pateiktais duomenimis 2021 metų pabaigai 26 mokyklose trūko 103,72 etato švietimo pagalbos specialistų, tačiau 2022 metais pagal sudarytas sutartis iš priemonės 08.01.03.14 „Švietimo pagalbos užtikrinimas švietimo įstaigose“ lėšų finansuota tik nedidelė dalis trūkstančių pareigybių 10 mokyklų⁶³:

Pareigybės etatas	Švietimo skyriaus duomenimis mokyklose trūko etatų, 2021 m. lapkričio 30 d.	2022 metais 08.01.03.14 priemonės lėšomis mokyklose finansuota
Specialusis pedagogas	9,84	0,70
Socialinis pedagogas	5,10	1,00
Mokytojo padėjėjas	59,05*	8,50
Psichologas	23,23**	2,58
Logopedas	6,50	0,76
Iš viso:	103,72	13,54

⁵⁸ Specialiosios pedagoginės pagalbos asmeniui iki 21 metų teikimo ir kvalifikacinių reikalavimų nustatymo šios pagalbos teikėjams tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1132 redakcija).

⁵⁹ Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. V-950 (redakcija su vėlesniais pakeitimais, galiojusi iki 2023 m. spalio 2 d.).

⁶⁰ Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1130 redakcija).

⁶¹ Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2017 m. rugpjūčio 30 įsakymu Nr. V-663 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1133 redakcija).

⁶² *Ten pat*, 58.

⁶³ „Juliaus Janonio“ gimnazija, „Lieporių“ gimnazija, „Stasio Šalkauskio“ gimnazija, „Santarvės“ gimnazija, „Sporto“ gimnazija, „Rėkyvos“ progimnazija, „Salduvės“ progimnazija, „Centro“ pradinė mokykla, „Normundo Valterio“ jaunimo mokykla, „Saulės“ pradinė mokykla.

* jei skaičiuotume, kad pagal PPT pažymas vienas mokytojo padėjėjo etatas steigiamas 1 vaikui.

** Švietimo skyriaus pateiktais duomenimis 15 mokyklų neturėjo psichologo.

Taip pat priemonės 08.01.03.14 „Švietimo pagalbos užtikrinimas švietimo įstaigose“ lėšomis finansuotas 27,975 švietimo pagalbos specialistų etatų steigimas 17 lopšelių–darželių⁶⁴:

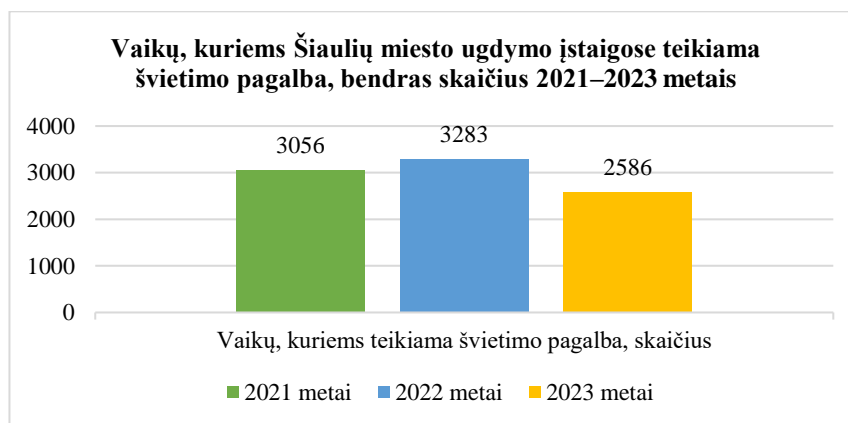
Pareigybė	Įstaigų skaičius	Etatų skaičius
Specialusis pedagogas	4	1,125
Socialinis pedagogas	1	0,5
Mokytojo padėjėjas	14	23
Logopedas	6	2
Judesio korekcijos specialistas	3	1,35
Iš viso:		27,975

Tačiau koks švietimo pagalbos specialistų trūkumas lopšeliuose–darželiuose 2022 metais buvo iki priemonės įtraukimo į Savivaldybės strateginio planavimo dokumentus, duomenų audito metu negavome.

Audito metu vertinome, ar Švietimo skyrius disponuoja išsamia informacija apie vaikų skaičių, kuriems reikalinga ir teikiama švietimo pagalba, ar ji sutampa su ŠVIS duomenimis ir yra analizuojama.

Šiaulių miesto savivaldybės švietimo pažangos stebėsenos 2022 metų ataskaitoje⁶⁵ pateikta tokia informacija: švietimo pagalbą gauna 65,7 proc. mokinių (skaičiuojama nuo visų mokinių, kuriems nustatytas švietimo pagalbos poreikis).

Švietimo skyrius pateikė informaciją apie vaikus, kuriems miesto ugdymo įstaigose teikiama švietimo pagalba (Žr. 2 pav.).

2 pav. Šaltinis – Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, pagal Švietimo skyriaus pateiktus duomenis⁶⁶

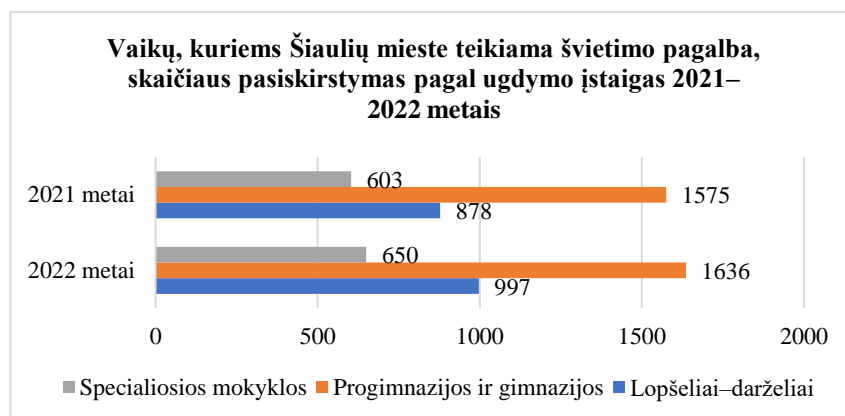
Lyginant 2021 m. ir 2022 m. vaikų, kuriems teikiama švietimo pagalbą skaičius, 2022 m. stebimas padidėjimas (+227 vaikai), 2023 m. balandžio 27 d. Švietimo skyriaus pateiktais duomenimis, švietimo pagalba Šiaulių miesto ugdymo įstaigose yra teikiama 2586 vaikams (Žr. 2 pav.).

⁶⁴ Lopšelis-darželis „Ažuoliukas“, lopšelis-darželis „Berželis“, lopšelis-darželis „Dainelė“, lopšelis-darželis „Drugelis“, lopšelis-darželis „Eglutė“, lopšelis-darželis „Ežerėlis“, lopšelis-darželis „Gluosnis“, lopšelis-darželis „Klevelis“, lopšelis-darželis „Kregždutė“, lopšelis-darželis „Pasaka“, lopšelis-darželis „Salduvė“, lopšelis-darželis „Trys nykštukai“, lopšelis-darželis „Vaikystė“, lopšelis-darželis „Voveraitė“, lopšelis-darželis „Žiburėlis“, lopšelis-darželis „Žilvitis“, lopšelis-darželis „Žirniukas“.

⁶⁵ Šiaulių miesto savivaldybės švietimo pažangos stebėsenos ataskaita 2022 m.; paskelbta [Savivaldybių pažangos ataskaitos - ŠVIS \(emokykla.lt\)](#).

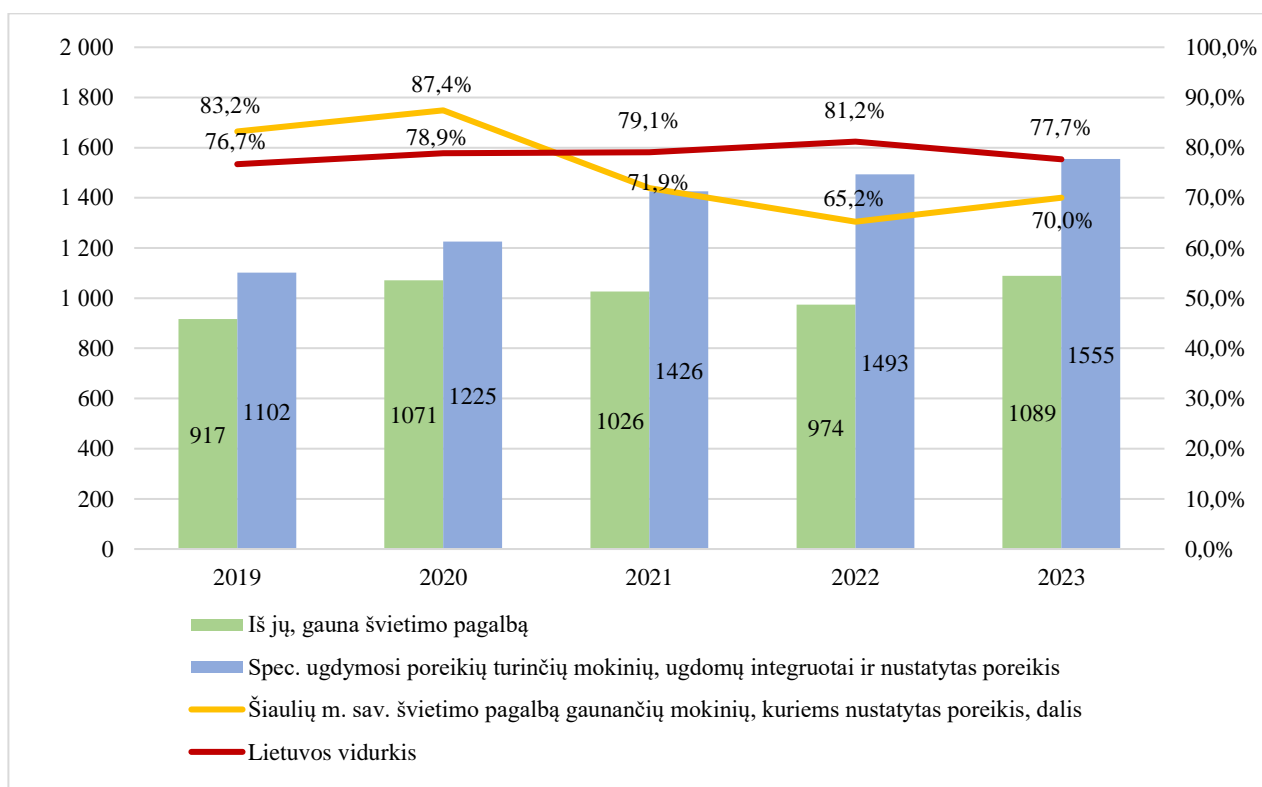
⁶⁶ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus 2023 m. balandžio 27 d. duomenimis.

Vertinant Švietimo valdymo informacinės sistemos (toliau – ŠVIS) duomenis apie vaikų, kuriems teikiama švietimo pagalba skaičiaus pasiskirstymą ugdymo įstaigose, daugiausiai vaikų, kuriems teikiama ši pagalba, yra ugdoma progimnazijose ir gimnazijose (Žr. 3 pav.).

3 pav. Šaltinis – Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, pagal Švietimo skyriaus ir ŠVIS⁶⁷ registru: „1-mokykla 2021 ir 2022“ ir „ŠV-03 Vaikai 2021 ir 2022“ pateiktus duomenis

Pagal viešai skelbiamus ir prieinamus duomenys ŠVIS statistikoje – 3. „Švietimo pagalbą gaunančių mokinių dalis“⁶⁸, Šiaulių miesto savivaldybėje 2021–2022 metais Švietimo pagalbą gaunančių mokinių procentinė dalis buvo 72 proc., 2022-2023 metais – 65,2 proc., 2023 metų duomenimis – 70,0 proc. (Žr. 4 pav.).

4 pav. Šaltinis: Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal ŠVIS viešai skelbiamus duomenis

Audito procedūrų atlikimo metu buvo gauti skirtingi duomenys dėl švietimo pagalbą gaunančių mokinių skaičiaus (poreikio) nustatymo, t. y. 1) Savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus pateikti duomenis 2021–2022 metais (Žr. į 2, 3 ir 4 pav.), jog švietimo pagalbą gauna visi vaikai,

⁶⁷ Švietimo valdymo informacinė sistema (ŠVIS). Nuoroda į ŠVIS: <https://www.svis.smm.lt/>.

⁶⁸ ŠVIS / „Rodikliai“ / „Savivaldybės švietimo stebėsenos rodikliai“ / „Švietimo pagalbą gaunančių mokinių dalis“ (žemėlapyje galima pasirinkti miesto savivaldybę, o žemėlapyje apačioje pasirinkamas laikotarpis).

kuriems ji yra paskirta⁶⁹ ir 2) viešai skelbiami ir prieinami duomenys ŠVIS statistikoje – 3. „Švietimo pagalbą gaunančių mokinių dalis“⁷⁰, jog 2021–2022 metais Šiaulių miesto savivaldybėje Švietimo pagalbą gaunančių mokinių procentinė dalis yra 72 proc., o 2022–2023 metais – švietimo pagalbą gauna 65,2 proc. (Žr. 5 pav.).

Švietimo pagalbą gaunančių mokinių procentinė dalis, pagal didžiuosius Lietuvos miestus 2021–2023 metais

2021–2023 metai									
Eil. Nr.	Miestas	Švietimo pagalbą gaunančių mokinių sk. 2021–2022 metais	Švietimo pagalbą gaunančių mokinių sk. 2022–2023 metais	Mokinių, kuriems nustatyta švietimo pagalba, sk. 2021–2022 metais	Mokinių, kuriems nustatyta švietimo pagalba, sk. 2022–2023 metais	Švietimo pagalbą gaunančių mokinių procentinė dalis (proc.) 2021–2022 metais	Švietimo pagalbą gaunančių mokinių procentinė dalis (proc.) 2022–2023 metais	Lietuvos vidurkis (proc.) 2021–2022 metais	Lietuvos vidurkis (proc.) 2022–2023 metais
1.	Vilnius	3263	3120	4531	4724	72,0	66,1	79,1	81,2
2.	Kaunas	1705	3624	2205	3909	77,3	92,7	79,1	81,2
3.	Klaipėda	814	1079	1026	1274	79,3	84,7	79,1	81,2
4.	Šiauliai	1026	974	1426	1493	72,0	65,2	79,1	81,2
5.	Panevėžys	1156	1561	1379	1689	83,8	92,4	79,1	81,2

5 pav. Šaltinis: Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal ŠVIS viešai skelbiamus duomenis

Švietimo skyrius, komentuodamas ŠVIS sistemoje viešai skelbiamus duomenis⁷¹, paaikšino, jog į ŠVIS pateiktą švietimo pagalbą gaunančių mokinių procentinę dalį – 72 proc. papildomai neįskaitomas vaikų skaičius, kuriems teikiama švietimo pagalba priešmokyklinio ugdymo grupėse (steigiamos ir bendrojo ugdymo mokyklose)⁷². Tačiau, vadovaujantis Savivaldybių ir mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, švietimo stebėsenos būtinųjų rodiklių aprašais⁷³ ir jame nurodytu skaičiavimo metodu bei Nacionalinės švietimo agentūros el. paštu pateiktu

⁶⁹ 2023 m. balandžio 27 d. Švietimo skyriaus pateikti Audito „Švietimo pagalbos organizavimas“ klausimyno 3 klausimo h) ir k) atsakymai.

⁷⁰ ŠVIS / „Rodikliai“ / „Savivaldybės švietimo stebėsenos rodikliai“ / „Švietimo pagalbą gaunančių mokinių dalis“ (žemėlapyje galima pasirinkti miesto savivaldybę, o žemėlapyje apačioje pasirenkamas laikotarpis).

⁷¹ Ten pat, 70.

⁷² Papildomai Švietimo skyrius pateikė formulę, pagal kurią galimai apskaičiuojama ŠVIS 2021–2022 metais nurodyta švietimo pagalbą gaunančių mokinių procentinė dalis, t. y.: 99 (švietimo pagalbos specialistų skaičius mokykloje 2021 metais) $\times$ 100 proc. / 13712 (mokinių skaičius 2021–2022 metais Šiaulių miesto ugdymo įstaigose, be valstybinių ir nevalstybinių mokyklų) = 72 proc.

⁷³ Vadovaujantis Savivaldybių ir mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, švietimo stebėsenos būtinųjų rodiklių aprašų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. kovo 25 d. įsakymu Nr. V-448, 3 dalimi „Švietimo pagalbą gaunančių mokinių dalis“ (proc.), 3 p. – „Skaičiavimo metodas“, nustatyta, jog pagalbą gaunančių mokinių procentinė dalis apskaičiuojama pagal formulę, t. y.:

Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių, mokamų pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo lygmens programas, kuriems suteikta švietimo pagalba, skaičius ataskaitinę dieną $\times$ 100 proc. / iš viso savivaldybės mokyklų mokinių, ataskaitinę dieną mokomų pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio lygmens programas, kuriems tokios pagalbos poreikis nustatytas, skaičius.

Remiantis Nacionalinės švietimo agentūros el. paštu pateiktu atsakymu, duomenis apie mokinius (vaikams, kuriems suteikta švietimo pagalba, skaičius ir vaikų, kuriems buvo paskirta teikti švietimo pagalbą, skaičius) ugdymo įstaigos teikia į Mokinių registrą. Mokinių skaičius apskaičiuojamas kiekvienų metų rugsėjo 1 d.

atsakymu, ŠVIS viešai skelbiami statistiniai duomenys yra parenkami ir apskaičiuojami pagal duomenis, esančius „Mokinių registre“⁷⁴, kuriuos ŠVIS teikia pačios švietimo įstaigos⁷⁵.

Audito metu Savivaldybės administracijos Švietimo skyrius duomenų, pagrindžiančių, jog 2021–2022 metais *švietimo pagalbą gavo visi vaikai*, kuriems ji buvo paskirta (išskyrus Bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2021–2025 metų bendrąjį planą⁷⁶, kuriame neargumentuojama kaip (kokiais duomenimis remiantis daroma ši išvada) visi vaikai Šiaulių mieste gauna švietimo pagalbą bei 2021 metų ir 2022 metų Šiaulių miesto savivaldybės Švietimo pažangos ataskaitas⁷⁷), nepateikė.

Pagal Švietimo skyriaus pateiktus duomenis (Žr. 6 pav.), Švietimo skyrius 2021–2022 metais negavo nei vieno skundo dėl ugdymo įstaigose vaikams nekokybiškai teikiamos švietimo pagalbos.

Švietimo skyriuje 2021–2023 metais gauti skundai dėl netinkamo švietimo pagalbos teikimo ugdymo įstaigose

Švietimo skyriuje gauta skundų dėl švietimo pagalbos teikimo 2021–2022 metais (sk.)	Švietimo skyriuje gauta skundų dėl švietimo pagalbos teikimo 2023 metais (sk.)	Viso Švietimo skyriuje gautų skundų 2021–2023 metais (sk.)	Skundų, kurie pasitvirtino (sk.)	Skundų, kurie nepasitvirtino (sk.)
0	1	1 ⁷⁸	0	1 ⁷⁹

6 pav. Šaltinis: Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal Švietimo skyriaus pateiktą informaciją

2022 metais Švietimo skyrius Savivaldybės tarybai teikdamas Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2015 m. gruodžio 28 d. sprendimo Nr. T-363 „Dėl didžiausio leistino Šiaulių miesto savivaldybės biudžetinių įstaigų pareigybių skaičiaus nustatymo“ pakeitimo projektus⁸⁰, aiškinamuosiuose raštuose nurodė, jog „Švietimo įstaigose, *didėjant specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų skaičiui* ir siekiant užtikrinti kokybišką savalaikę švietimo pagalbą, būtina didinti švietimo pagalbos specialistų (specialiųjų pedagogų, socialinių pedagogų, logopedų) ir mokytojų padėjėjų pareigybių skaičių“. Tačiau nei Savivaldybės tarybos sprendimų projektų aiškinamuosiuose raštuose⁸¹ (iki 2023 metų) ugdymo įstaigose numatant didinti švietimo pagalbos specialistų ir mokytojų padėjėjų skaičių, nei Švietimo skyrius *nedetalizuoja, koks yra vaikų, kuriems reikia švietimo pagalbos, realus poreikis*

⁷⁴ Švietimo ir mokslo informacinių sistemų, registrų ir klasifikatorių apskaitos informacinė sistema (KRISIN): <https://www.krisin.smm.lt/aikos2-krisin/public/registroPerziura.xhtml?id=88>.

⁷⁵ Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas, 1991 m. birželio 25 d. Nr. I-1489 (2011 m. kovo 17 d. įstatymo Nr. XI-1281 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 52 str. 2 d. 5 p.; Švietimo valdymo informacinės sistemos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. lapkričio 16 d. nutarimu Nr. 1152 (su vėlesniais pakeitimais), 13.2.4. p.; Valstybinės švietimo ir mokslo stebėsenos tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. birželio 27 d. įsakymo Nr. V-757 (su vėlesniais pakeitimais), 8.2.–8.3.; 36 p.

⁷⁶ Šiaulių miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2021–2025 metų bendrasis planas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2021 m. gruodžio 2 d. sprendimu Nr. T-459 (redakcija, galiojusi iki 2023 m. birželio 8 d. sprendimo Nr. T-276), 13–14 psl. Be to, minėtame Bendrajame plane, VII skyriuje „Bendrojo 2021–2025 metų plano laukiami rezultatai ir vertinimas“ pavaizduotoje lentelėje, 6 punkte, nurodomas pagrindinių rezultatų rodiklis 2020 metais ir 2025 metais (planuojamas) – *Mokinių, kuriems nustatyti specialieji ugdymosi poreikiai, mokyklose gauna reikiamą pagalbą, dalis – 100 proc.*, 18–19 psl.

⁷⁷ <http://svis.emokykla.lt/savivaldybiu-pazanga-test/>.

2021 m. Šiaulių miesto savivaldybės Švietimo pažangos ataskaitos 14 psl. nurodoma, jog „nors 100 proc. specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių gauna švietimo pagalbą, tačiau ne visada ši pagalba yra tiek intensyvi, kiek rekomenduota Pedagoginės psichologinės tarnybos, kadangi trūksta psichologų (23,23 pareigybės), specialiųjų pedagogų (9,84 pareigybės), logopedų (6,12 pareigybės), socialinių pedagogų (5,1 pareigybės)“.

2022 m. Šiaulių miesto savivaldybės Švietimo pažangos ataskaitos 4 psl. nurodoma, kad „Švietimo pagalbą gauna 65,7 proc. mokinių (skaičiuojama nuo visų mokinių, kuriems nustatytas švietimo pagalbos poreikis)“.

⁷⁸ Švietimo skyriuje skundas buvo gautas 2023 m. sausio 27 d. Nr. (25.1.6 Mr)SS-39.

⁷⁹ Ten pat, 78.

⁸⁰ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos sprendimų projektai: 2022 m. vasario 6 d. Nr. TSP-62-(1.4 E); 2022 m. gegužės 10 d. Nr. TSP-298-(1.4 E) ir 2022 m. spalio 11 d. Nr. TSP-445-(1.4 E).

⁸¹ Ten pat, 80.

(skaičius) konkrečioje ugdymo įstaigoje bei kuo vadovaujantis (Skyriaus atlikta analizė, išsklotinėmis, iš ugdymo įstaigų gautais prašymais ar kt.) ir kokiose ugdymo įstaigose, stebimas švietimo pagalbos poreikio didėjimas, kas objektyviai pagrįstų Švietimo skyriaus siūlymą, jog reikia didinti švietimo įstaigų pareigybių (nagrinėjamu atveju švietimo pagalbos specialistų ir mokytojų padėjėjų) skaičių.

Be to, Savivaldybės administracijos Švietimo skyrius pateikė informaciją⁸², kad „atsižvelgiant į ugdymo įstaigų pateiktus prašymus pagal poreikį nustatomas maksimalus pareigybių skaičius“. Dokumentų, pagrindžiančių nurodytus faktus Švietimo skyrius – nepateikė.

3. Ugdymo įstaigos mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijų struktūra ne visada atitiko Atestacijos nuostatų reikalavimus

Švietimo pagalbos specialistų atestacijos procesą reglamentuoja Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos nuostatai⁸³ (toliau – Atestacijos nuostatai), patvirtinti Švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu. Psichologų atestacija atskirai organizuojama pagal nuo 2021 m. sausio 1 d. įsigaliojusius Psichologų, teikiančių pagalbą mokiniui, atestacijos nuostatus⁸⁴.

Švietimo įstatyme reglamentuota, jog Savivaldybės vykdomoji institucija organizuoja savivaldybės mokyklų mokytojų, švietimo pagalbos specialistų atestaciją Švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka⁸⁵. Analogiška įstatyminė nuostata yra įtvirtinta ir Savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus nuostatuose⁸⁶.

Audito metu vertinome, koks Švietimo skyriaus vaidmuo ugdymo įstaigos, kurioje yra atestuojamas pagalbos mokiniui specialistas, mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijoje.

Švietimo pagalbos mokiniui specialistų atestacija skatina švietimo pagalbos specialistą didinti atsakomybę už ugdymo rezultatus ir profesinį tobulėjimą, tobulinti savo kompetenciją ir siekti karjeros, t. y. įgyti kompetenciją ir praktinę veiklą atitinkančią kvalifikacinę kategoriją. Su pačia švietimo pagalbos mokiniui specialisto atestacijos proceso schema galima susipažinti (Žr. priedą Nr. 7). Atestacijos nuostatai išskiria 4 pagalbos mokiniui specialistų kvalifikacines kategorijas (tokios pat kvalifikacinės kategorijos yra taikomos ir mokytojams⁸⁷), kurias galima įgyti atestacijos metu:

---

⁸² Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus 2023 m. spalio 2 d. el. laiškas.

⁸³ Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2008 m. lapkričio 24 d. įsakymas Nr. ISAK-3216 „Dėl mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos nuostatų patvirtinimo“ (2019 m. balandžio 17 d. įsakymo Nr. V-444 redakcija).

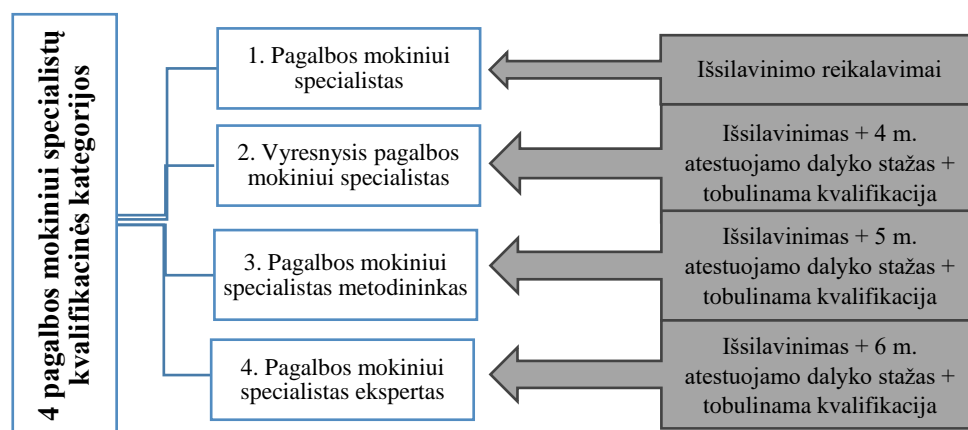
⁸⁴ Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. rugpjūčio 5 d. įsakymas Nr. V-1161 „Dėl psichologų, teikiančių pagalbą mokiniui, atestacijos nuostatų patvirtinimo“.

⁸⁵ Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas, 1991 m. birželio 25 d. Nr. I-1489 (2011 m. kovo 17 d. įstatymo Nr. XI-1281 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 37 str. 4 d., 58 str. 2 d. 6 p.; Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2008 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. ISAK-3216 (2019 m. balandžio 17 d. įsakymo Nr. V-444 redakcija), 24 p.

⁸⁶ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus nuostatų, patvirtintų Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2023 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. AP-596, 6.17. p.

⁸⁷ *Ten pat*, 83, 5 p.

7 pav. Šaltinis: Švietimo pagalbos specialistų kvalifikacinės kategorijos. Šaltinis – Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal Atestacijos aprašą.

Ugdymo įstaigas Šiaulių mieste steigia, reorganizuoja, pertvarko, atskiria ar likviduoja Savivaldybės taryba⁸⁸. Vadovaujantis Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos nuostatais⁸⁹, Atestacijos komisijos sudėti biudžetinėse įstaigose *tvirtina steigėjas ar jo įgaliotas asmuo*⁹⁰. Savivaldybės tarybos 2007 m. gruodžio 20 d. sprendimu Nr. T-432⁹¹, Savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjas įgaliotas tvirtinti Šiaulių miesto švietimo įstaigų mokytojų atestavimo komisijų sudėtis⁹² bei skirti narius į mokytojų atestacijos komisiją⁹³.

Pagal Švietimo skyriaus pateiktą informaciją⁹⁴, 2022 metais Švietimo skyriaus vedėjo įsakymais buvo patvirtintos 57 Šiaulių miesto savivaldybės švietimo įstaigų mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijos, o 2023 m.⁹⁵ – 40 švietimo įstaigų mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijų. Šiaulių miesto savivaldybės ugdymo įstaigų mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų atestacijos komisiją vidutiniškai sudaro pirmininkas ir 4–6 nariai⁹⁶, iš kurių vieną komisijos narį skiria *Savivaldybės vykdomoji institucija, t. y. komisijos nariu skiriamas Savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus deleguotas atstovas*⁹⁷, 1–2 nariai renkami ir deleguojami Mokyklos tarybos, 2–3 nariai yra renkami

⁸⁸ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (2008 m. rugsėjo 15 d. įstatymo Nr. X-1722 redakcija su vėlesniais pakeitimais, galiojusi iki 2023 m. kovo 31 d.), 16 str. 2 d. 21 p.

⁸⁹ Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2008 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. ISAK-3216 (2019 m. balandžio 17 d. įsakymo Nr. V-444 redakcija), 23 p.

⁹⁰ **PASTABA:** Atestacijos komisija sudaroma, jeigu institucijoje, kurioje dirba ne mažiau kaip 10 mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų. Jeigu ugdymo įstaigoje dirba mažiau nei 10 mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų, ugdymo įstaigos vadovas kreipiasi į savivaldybės, kurios teritorijoje yra įregistruota institucija, švietimo padalinį prašydamas paskirti atestacijos komisiją, kuri atestuotų šios institucijos mokytojus ir pagalbos mokiniui specialistus – 24 p.

⁹¹ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2007 m. gruodžio 20 d. sprendimas Nr. T-432 „Dėl steigėjo įgaliojimų“, 1.1.1. p. p.

⁹² **PASTABA:** Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2007 m. gruodžio 20 d. sprendimo Nr. T-432 1.1.1. p. p. turėtų būti nurodyta: Šiaulių miesto švietimo įstaigų mokytojų ir pagalbos specialistų (išskyrus psichologus) atestavimo komisijų sudėtis, nes Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2008 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. ISAK-3216 (2019 m. balandžio 17 d. įsakymo Nr. V-444 redakcija), 24 p. – įstaigos „vadovas kreipiasi į savivaldybės, kurios teritorijoje yra įregistruota institucija, švietimo padalinį prašydamas paskirti atestacijos komisiją, kuri atestuotų šios institucijos mokytojus ir pagalbos mokiniui specialistus“.

⁹³ *Ten pat*, 91, 1.2. p.

⁹⁴ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus 2023 m. spalio 19 d. el. laiškas.

⁹⁵ 2023 m. spalio 19 d. Švietimo skyriaus pateiktais duomenimis.

⁹⁶ *Ten pat*, 89, 25 p.

⁹⁷ Vadovaujantis Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus informacija, Švietimo skyriaus specialistai turi pasiskirstę ugdymo įstaigas, kurias jie kuruoja bei, vadovaujantis Švietimo skyriaus vedėjo įsakymais dėl Atestacijos komisijų patvirtinimo, dalyvauja kuruojamų įstaigų Atestacijos komisijos veikloje komisijos nario teisėmis.

ir deleguojami mokytojų tarybos (Pedagogų tarybos) mokytojai ir pagalbos mokiniui specialistai⁹⁸. Atestacijos komisijos pirmininku tampa ugdymo įstaigos vadovas ar jo pavaduotojas, o Atestacijos komisijos sekretorių balsavimo būdu išrenka Atestacijos komisija⁹⁹. Atestacijos komisijos sudėtis *Švietimo skyriaus vedėjo įsakymu atnaujinama* ne mažiau kaip trečdaliu narių kas treji metai nuo jos sudarymo dienos¹⁰⁰. Atestacijos komisijos posėdžiai organizuojami ne rečiau kaip kartą per šešis mėnesius, pagal Atestacijos komisijos patvirtintą posėdžių grafiką¹⁰¹.

Pažymėtina, kad vertinant atsitiktinai atrinktus Švietimo skyriaus vedėjo įsakymus dėl ugdymo įstaigose sudaromų ir tvirtinamų mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijos sudėčių, 2022 metais fiksuotas vienas atvejis, kai ugdymo įstaigos Atestacijos komisijoje¹⁰² 5 komisijos nariai buvo deleguoti iš Pedagogų tarybos, nors pagal Atestacijos nuostatus Mokytojų taryba (Pedagogų taryba) gali deleguoti tik 2–3 narius į Atestacijos komisiją¹⁰³.

Svarbu paminėti, kad Švietimo skyrius audito metu Švietimo skyriaus vedėjo 2023 m. spalio 24 d. įsakymu¹⁰⁴ ištaisė Atestacijos komisijos sudėtyje nustatytą trūkumą, iš Pedagogų tarybos deleguojant 2 narius į ugdymo įstaigos Atestacijos komisiją.

Be to, atkreipiamas dėmesys į tai, kad ne visose atsitiktinai atrinktose Atestacijos komisijose¹⁰⁵ iš ugdymo įstaigos Mokytojų tarybos (Pedagogų tarybos) yra deleguojamas bent vienas pagalbos mokiniui specialistų atstovas¹⁰⁶.

---

⁹⁸ *Pavyzdžiui* Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus 2022 m. spalio 28 d. įsakymas Nr. Š-358 „Dėl Šiaulių lopšelio–darželio „Ažuoliukas“ mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijos“.

⁹⁹ Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2008 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. ISAK-3216 (2019 m. balandžio 17 d. įsakymo Nr. V-444 redakcija), 25–26 p.

¹⁰⁰ *Ten pat*, 99, 27 p. Pagal Švietimo skyriaus pateiktą informaciją, ugdymo įstaigos mokytojų ir pagalbos specialistų atestacijos komisija sudaroma 3 metams. Baigiantis Atestacijos komisijos kadencijai, Švietimo skyriaus vedėjo įsakymu sudaroma nauja ugdymo įstaigos Atestacijos komisijos sudėtis.

¹⁰¹ *Ten pat*, 99, 28.3., 30 p.

¹⁰² Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2022 m. lapkričio 24 d. įsakymas Nr. Š-379 „Dėl Šiaulių lopšelio–darželio „Trys nykštukai“ mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijos“. Atestacijos komisiją sudaro: Direktorius pavaduotoja (Atestacijos komisijos pirmininkė), 5 komisijos nariai, deleguoti Pedagogų tarybos ir 1 komisijos narys, deleguotas Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus.

¹⁰³ *Ten pat*, 99, 25 p. – *du tris narius (turinčius ne mažesnę kaip vyresniojo mokytojo ar vyresniojo pagalbos mokiniui specialisto kvalifikacinę kategoriją) renka mokytojų taryba (jeigu ji yra)*.

¹⁰⁴ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2023 m. spalio 24 d. įsakymas Nr. Š-302 „Dėl Šiaulių lopšelio–darželio „Trys nykštukai“ Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijos patvirtinimo“.

¹⁰⁵ *Pavyzdžiui*: Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2022 m. birželio 9 d. įsakymas Nr. Š-279 „Dėl Šiaulių „Romuvos“ gimnazijos mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijos“; Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2022 m. spalio 20 d. įsakymas Nr. Š-346 „Dėl Šiaulių „Jovaro“ progimnazijos mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijos“; Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2022 m. spalio 28 d. įsakymas Nr. Š-358 „Dėl Šiaulių lopšelio–darželio „Ažuoliukas“ mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijos“; Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2022 m. lapkričio 11 d. įsakymas Nr. Š-366 „Dėl Šiaulių „Santarvės“ gimnazijos mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijos“; Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2022 m. lapkričio 24 d. įsakymas Nr. Š-379 „Dėl Šiaulių lopšelio–darželio Trys nykštukai“ mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų atestacijos komisijos“.

¹⁰⁶ *Ten pat* 99, 25 p., *du tris narius (turinčius ne mažesnę kaip vyresniojo mokytojo ar vyresniojo pagalbos mokiniui specialisto kvalifikacinę kategoriją) renka mokytojų taryba*.

2023 m. fiksuoti du atvejai, kai Atestacijos komisiją buvo deleguoti pagalbos mokiniui specialistai: Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2023 m. birželio 20 d. Nr. Š-229 „Dėl Šiaulių „Zoknių“ progimnazijos mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijos patvirtinimo“; Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2023 m. rugsėjo 26 d. įsakymas Nr. Š-268 „Dėl Šiaulių lopšelio–darželio „Pasaka“ mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijos“.

Švietimo skyriaus deleguotas atstovas (Atestacijos komisijos narys) dalyvauja ugdymo įstaigos mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijos veikloje:

- svarsto ir balsuoja dėl Atestacijos komisijos sekretoriaus paskyrimo;
- padeda rengti, svarsto ir balsuoja dėl Atestacijos komisijos reglamento ir Atestacijos komisijos posėdžių grafiko sudarymo ir tvirtinimo metams;
- svarsto ir balsuoja dėl suteikimo mokytojui ar pagalbos mokiniui specialistui *pretenduojamos, žemesnės nei pretenduojama kvalifikacinės kategorijos ar nesutikimo* mokytojui ar pagalbos mokiniui specialistui kvalifikacinės kategorijos, arba siūlymo atestuotis aukštesnei kvalifikacinei kategorijai;
- svarsto ir balsuoja dėl mokytojo ar pagalbos mokiniui specialisto veiklos atitikties turimai kvalifikacinei kategorijai, vertina mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų prašymus dėl praktinės veiklos vertinimo peržiūrėjimo (pagal Atestacijos nuostatų 81 p.)¹⁰⁷.

Pagal audito metu surinktus ŠVIS duomenis apie Šiaulių miesto ugdymo įstaigose atestuotų švietimo pagalbos specialistų skaičių, 2021–2022 metais iš viso atestuota 225 pagalbos mokiniui specialistų.

2021–2022 metai					
Pagalbos mokiniui specialistai	Kvalifikacinės kategorijos				
	Iš viso	Specialistas	Vyresn. specialistas	Metodininkas	Ekspertas
Logopedų 2021 metais	24	4	8	12	0
Logopedų 2022 metais	26	6	9	11	0
Spec. pedagogų 2021 metais	55	14	31	8	2
Spec. pedagogų 2022 metais	57	16	30	8	3
Psichologų 2021 metais	2	2	0	0	0
Psichologų 2022 metais	5	4	0	0	1
Socialinių pedagogų 2021 metais	26	9	11	6	0
Socialinių pedagogų 2022 metais	30	14	11	5	0
Atestuotų iš viso 2021 metais	107	29	50	26	2
Atestuotų iš viso 2022 metais	118	40	50	24	4

8 pav. Atestuotų švietimo pagalbos specialistų skaičius Šiaulių miesto ugdymo įstaigose pagal darbuotojus ir kvalifikacines kategorijas. Šaltinis – ŠVIS 2021 m. ir 2022 m. 3-mokykla registrų duomenys.

ŠVIS duomenimis (Žr. 8 pav.) pastebėtina, kad 2022 metais atestuotų švietimo pagalbos specialistų skaičius padidėjo (+11).

4. Švietimo skyriaus atstovas atestacijos procese neatlieka praktinio pagalbos mokiniui specialisto įvertinimo dėl metodininko ir eksperto kvalifikacinės kategorijos

Pagal audituojamu laikotarpiu galiojusius Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos nuostatus¹⁰⁸, pretenduojančio įgyti pagalbos mokiniui specialisto metodininko ar eksperto kvalifikacinę kategoriją, praktinę veiklą vertino trijų vertintojų grupė: institucijos vadovas ar kuruojantis vadovas, *steigėjo/valdymo organo deleguotas atstovas (švietimo padalinio specialistas*, kitos institucijos vadovas, vadovo pavaduotojas ugdymui ir kt.) ir pagalbos mokiniui specialistas (deleguotas steigėjo/valdymo organo), turintis ne žemesnę kaip pagalbos

¹⁰⁷ Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2008 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. ISAK-3216 (2019 m. balandžio 17 d. įsakymo Nr. V-444 redakcija), 28.3.–28.8., 32 p.

¹⁰⁸ *Ten pat*, 107, 44-45 p.

mokiniui specialisto metodininko kvalifikacinę kategoriją (eksperto kvalifikacinei kategorijai vertina *Mokytojų kompetencijos centro (toliau – MKC) deleguotas ekspertas (vertintojas)*).

2021–2022 metais galiojusioje Atestacijos nuostatų redakcijoje reglamentuota, kad Atestacijos komisijos pirmininkas, vadovaudamasis atestacijos programa (prieš 6 mėnesius iki Atestacijos komisijos posėdžio, kuriame numatyta atestuoti pagalbos mokiniui specialistą atitinkamai metodininko ar eksperto kvalifikacinei kategorijai), raštu kreipiasi: į steigėją/valdymo organą, MKC dėl praktinės veiklos vertintojų paskyrimo.

Audito metu vertinome, ar Švietimo skyrius deleguotas atstovas ugdymo įstaigos mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijoje atlieka praktinį pagalbos mokiniui specialisto įvertinimą dėl metodininko ir eksperto kvalifikacinės kategorijos.

Savivaldybės administracijos Švietimo skyrius, pagal audito metu pateiktą informaciją, neatlieka praktinio pagalbos mokiniui specialisto veiklos vertinimo: „Švietimo skyriaus specialistas dalyvauja komisijos veikloje, o iki komisijos posėdžio vyksta vertinimai, kai praktinę veiklą vertina Švietimo skyriaus vedėjo įsakymu paskirtas to dalyko specialistas (aukštesnė kvalifikacinė kategorija, nei atestuojamasis) ir švietimo įstaigos vadovas (pavduotojas, skyriaus vedėjas)“. Jeigu įstaigoje nėra pagalbos mokiniui specialisto turinčio metodininko ar eksperto kvalifikacinę kategoriją, Švietimo skyrius, kreipiantis ugdymo įstaigos vadovui, tarpininkauja ir padeda surasti reikiamos kvalifikacinės kategorijos praktinės veiklos vertintoją – pagalbos mokiniui specialistą, o atskiru atveju ir MKC (dabar – Nacionalinės švietimo agentūros) vertintoją.

Svarbu paminėti, kad nuo 2023 m. rugsėjo 6 d. įsigaliojo nauji Švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu patvirtinti Atestacijos nuostatų pakeitimai¹⁰⁹, todėl rekomendacijų dėl pagalbos mokiniui specialistų praktinio veiklos vertinimo, neteikiame.

5. 2021–2023 metais nebuvo sudaryta Savivaldybės mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų atestacijos apeliacinė komisija

Pagal Atestacijos nuostatus¹¹⁰ bei vadovaujantis Savivaldybės tarybos 2007 m. gruodžio 20 d. sprendimu Nr. T-432¹¹¹, Švietimo skyriaus vedėjo įsakymu 3-jiems metams tvirtinama mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų atestacijos apeliacinės komisijos sudėtis¹¹² ir jos darbo reglamentas. Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų atestacijos apeliacinę komisiją (toliau – Apeliacinė komisija) sudaro 3–5 nariai (pagal praktiką 3 nariai buvo deleguojami iš Švietimo skyriaus, 1 narys deleguojamas iš Lietuvos mokytojų profesinės sąjungos Šiaulių skyriaus, 1 narys deleguojamas iš Ikimokyklinio ugdymo įstaigų vadovų Šiaulių skyriaus ir 1 narys deleguojamas iš Šiaulių miesto mokyklų vadovų asociacijos). Savivaldybės Apeliacinės komisijos nagrinėja mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų apeliacijas dėl ugdymo įstaigos Atestacijos komisijos priimtų nutarimų¹¹³ ir priima sprendimus tenkinti ar atmesti pateiktą apeliaciją.

Audito metu vertinome, ar Savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo įsakymu yra sudaryta Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų atestacijos apeliacinė komisija bei koks Švietimo skyriaus vaidmuo Apeliacinėje komisijoje.

---

¹⁰⁹ Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugsėjo 5 d. įsakymas Nr. V-1143 „Dėl Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2008 m. lapkričio 24 d. įsakymo Nr. ISAK-3216 „Dėl mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“.

¹¹⁰ Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2008 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. ISAK-3216 (2019 m. balandžio 17 d. įsakymo Nr. V-444 redakcija), 82, 86, 89 p.

¹¹¹ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2007 m. gruodžio 20 d. sprendimas Nr. T-432 „Dėl steigėjo įgaliojimų“, 1.1.4. p.

¹¹² *Turėtų būti*: Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos apeliacinė komisija.

¹¹³ *Ten pat*, 110, 81–82 p.

Pagal Švietimo skyriaus pateiktą informaciją, Apeliacinė komisija Švietimo skyriaus vedėjo įsakymu yra sudaryta nuo 2012 m. balandžio 2 d.¹¹⁴, kurios sudėtis, pagal Savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo įsakymą turėjo būti keičiama kas trejus metus¹¹⁵.

Tačiau Švietimo skyrius pateiktais duomenimis, Savivaldybės Apeliacinė komisija 2021–2023 metų laikotarpiui nebuvo sudaryta, nebuvo atnaujinta jos sudėtis, nors pagal Atestacijos nuostatus, ji turi būti sudaryta ir veikti¹¹⁶. Be to, svarbu paminėti, kad Savivaldybės internetinėje svetainėje neviešinama informacija¹¹⁷ apie Savivaldybėje sudarytą Apeliacinę komisiją, jos narius ar patvirtintą Apeliacinės komisijos darbo reglamentą, todėl nėra užtikrinama atestuojamiems mokytojams ar pagalbos mokiniui specialistams teisė apskusti apeliacine tvarka Atestacijos komisijos priimtus nutarimus¹¹⁸.

Pagal Švietimo skyriaus pateiktus duomenis, 2021–2023 metais nebuvo gauti ir nagrinėti mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų apeliaciniai skundai.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Savivaldybės mero 2023 m. rugsėjo 21 d. potvarkiu Nr. M-899¹¹⁹ Švietimo skyriaus vedėjas įgaliotas *tvirtinti mokyklų mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijų sudėtį*. Tačiau šiuo metu galiojančiu Savivaldybės tarybos 2007 m. gruodžio 20 d. sprendimu Nr. T-432¹²⁰, Švietimo skyrius *jau yra įgaliotas tvirtinti Šiaulių miesto švietimo įstaigų mokytojų atestavimo komisijų sudėtis*¹²¹. Todėl turėtų būti sprendžiamas ir vertinamas dviejų teisės aktų, reglamentuojančių tą patį klausimą (įgaliojimų suteikimo Švietimo skyriui), suderinamumo klausimas.

6. Panaudotos ne visos mokymo lėšos, 2022 metais planuotos švietimo pagalbai, papildomai skirta Savivaldybės lėšų

Šiaulių miesto savivaldybė 2022 metais panaudojo 44 860,9 tūkst. Eur mokymo lėšų¹²², iš kurių mokykloms paskaičiuota dalis – 33 504,0 tūkst. Eur; Savivaldybės dalis – 11 356,9 tūkst. Eur.

Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos apraše¹²³ nurodyta, kokioms ugdymo reikmėms tenkinti skiriamos mokymo lėšos. Daugiausia mokymo lėšų Savivaldybės įstaigos 2022 metais panaudojo ugdymo planui įgyvendinti – 73 proc. visų mokymo lėšų (32 711,2 tūkst. Eur), 12,8 proc. (5 740,4 tūkst. Eur) mokymo lėšų panaudojo švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose (*Žr. 9 pav.*).

---

¹¹⁴ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2012 m. balandžio 2 d. įsakymas Nr. Š-96(52.3) „Dėl Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų atestacijos apeliacinės komisijos sudarymo“.

¹¹⁵ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2015 m. balandžio 15 d. įsakymas Nr. Š-115 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2012 m. balandžio 2 d. įsakymo Nr. Š-96(52.3) „Dėl Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų atestacijos apeliacinės komisijos sudarymo“ pakeitimo“.

¹¹⁶ Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2008 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. ISAK-3216 (2019 m. balandžio 17 d. įsakymo Nr. V-444 redakcija), 82, 86 p.

¹¹⁷ <https://siauliai.lt/lt/list/view/komisijos-1>.

¹¹⁸ *Ten pat*, 116, 88 p.

¹¹⁹ Šiaulių miesto savivaldybės mero 2023 m. rugsėjo 21 d. potvarkis Nr. M-899 „Dėl Švietimo skyriaus vedėjo įgaliojimų tvirtinti mokyklų mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijų sudėtį“.

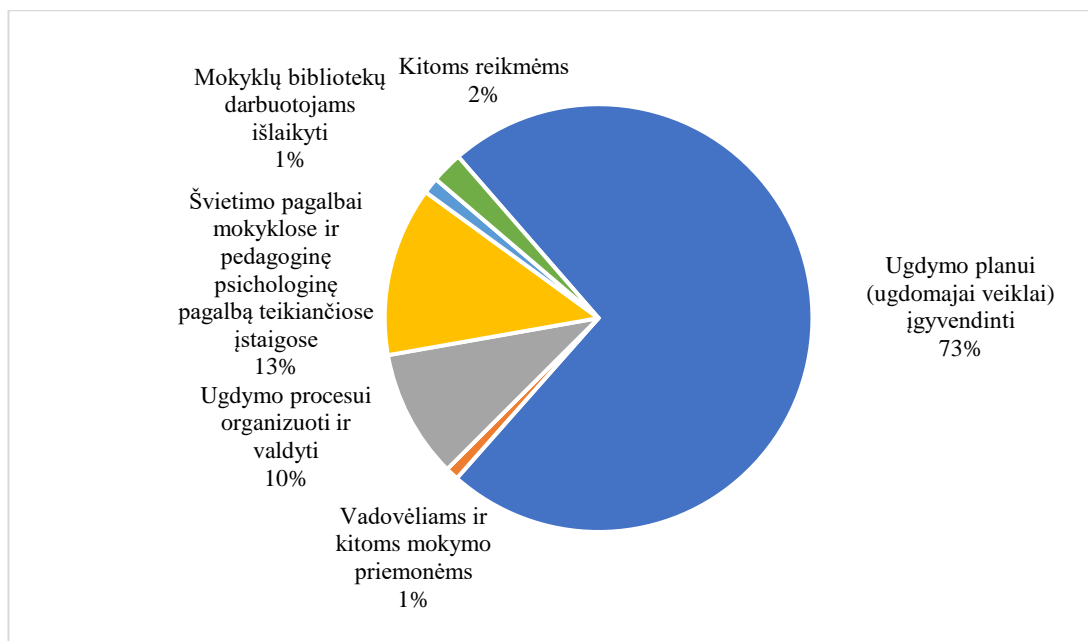
¹²⁰ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2007 m. gruodžio 20 d. sprendimas Nr. T-432 „Dėl steigėjo įgaliojimų“, 1.1.1. p.

¹²¹ *Turėtų būti: Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijų sudėtį*.

¹²² [Ugdymo finansavimas | Švietimo, mokslo ir sporto ministerija \(lrv.lt\)](#).

¹²³ Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 (su vėlesniais pakeitimais), 12, 14 p.

9 pav. Savivaldybei skirtų mokymo lėšų panaudojimas 2022 metais pagal mokymo reikmes
Šaltinis: Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos duomenis

Audito metu vertinome, ar 2021–2022 metais buvo panaudotos mokymo lėšos, skirtos švietimo pagalbai.

Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašas¹²⁴ numato, kad dalis Savivaldybėms skiriamų mokymo lėšų turi būti skiriama švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose (darbo užmokesčiui mokėti, paslaugoms, susijusioms su psichologine, specialiąja pedagogine, specialiąja ir socialine pedagogine pagalba, prevencinėms programoms įgyvendinti) pagal Savivaldybių tvirtinamą šių lėšų paskirstymo tvarką. Minėtas tvarkos aprašas numato, kad švietimo pagalbai savivaldybės turi skirti ne mažiau kaip 100 procentų lėšų, apskaičiuotų pagal Aprašo 1 priede nurodytus atitinkamų ugdymo reikmių koeficientus ir faktinį mokinių skaičių.

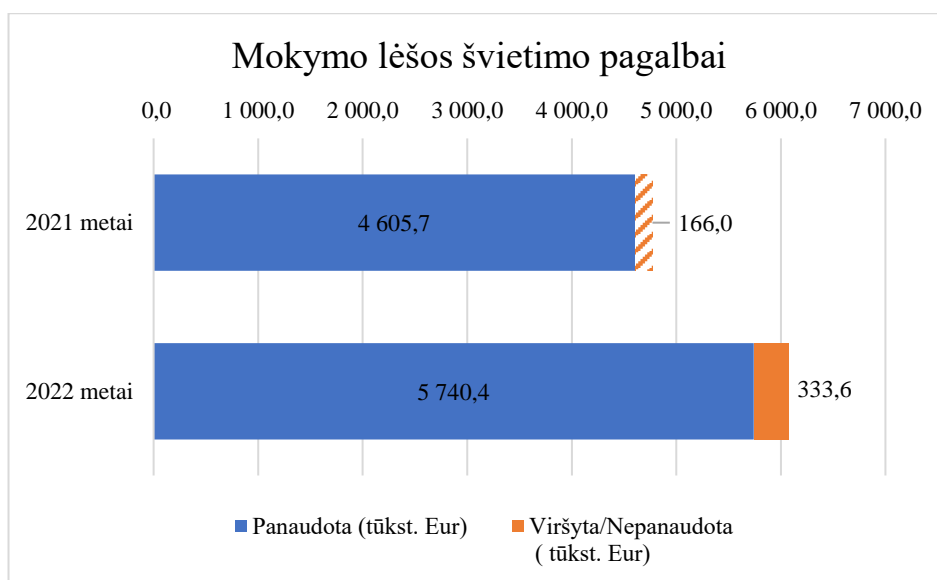
Šiaulių miesto savivaldybės mokymo lėšų paskirstymo ir panaudojimo tvarkos apraše¹²⁵ įtvirtinta nuostata, kad švietimo pagalbos reikmėms tenkinti paskirstoma ne mažiau kaip 100 procentų mokymo lėšų, apskaičiuotų pagal atitinkamų ugdymo reikmių koeficientus, nustatytus Mokymo lėšų apraše, ir faktinį mokinių skaičių.

Analizuojant Savivaldybės administracijos Strateginio planavimo ir finansų skyriaus pateiktus duomenis apie mokymo lėšų paskirstymą ir panaudojimą už 2022 metus, matyti, kad iš švietimo pagalbai planuotų 6 074,0 tūkst. Eur mokymo lėšų, įstaigos nepanaudojo 5,5 proc. arba 333,6 tūkst. Eur. Dalį šių lėšų įstaigos panaudojo kitoms mokymo reikmėms (viso mokymo lėšų grąžinta į valstybės biudžetą 117,5 tūkst. Eur).

Palyginus su 2021 metų duomenimis, 2022 metais mokymo lėšų švietimo pagalbai numatyta 1 468,3 tūkst. Eur daugiau (2021 metais švietimo pagalbai įstaigos panaudojo 166 tūkst. Eur daugiau nei buvo planuota mokymo lėšų).

¹²⁴ Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 (su vėlesniais pakeitimais), 12, 13 p.

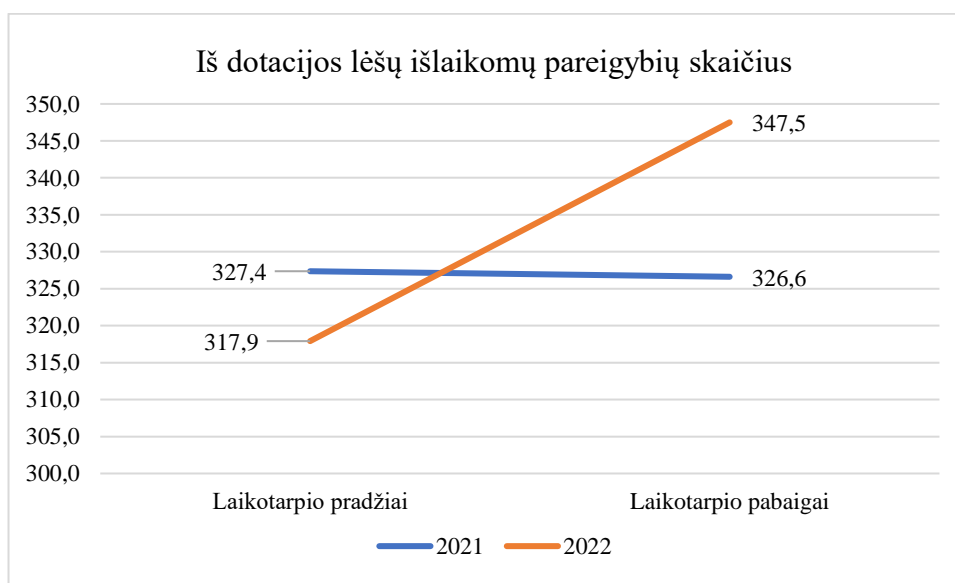
¹²⁵ Šiaulių miesto savivaldybės mokymo lėšų paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2018 m. spalio 4 d. sprendimu Nr. T-350 (2022 m. spalio 6 d. sprendimo Nr. T-364 redakcija), 10 p.

10 pav. Mokymo lėšų panaudojimas 2021-2022 metais.

Šaltinis: Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal Strateginio planavimo ir finansų skyriaus pateiktus bei Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos skelbiamus duomenis

Savivaldybės administracijos Strateginio planavimo ir finansų skyriaus pateiktais apibendrintais duomenis apie mokymo lėšų paskirstymą ir panaudojimą, 2022 metais iš mokymo lėšų išlaikomų švietimo pagalbos specialistų skaičius (įskaitant Pedagoginę psichologinę tarnybą) išaugo 29,6 etato (nuo 317,9 iki 347,5).

11 pav. Iš mokymo lėšų išlaikomų pareigybių skaičius 2021-2022 metais

Šaltinis: Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba pagal Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos duomenis

2021 metais papildomi švietimo pagalbos specialistų – mokytojų padėjėjų etatai galėjo būti finansuoti iš valstybės biudžeto vadovaujantis Švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu¹²⁶. Savivaldybei tam tikslui skirta 189,3 tūkst. Eur. Savivaldybėje lėšų paskirstymo tvarka buvo nustatyta Savivaldybės tarybos sprendimu¹²⁷. Komisijos įvertinti mokyklų prašymus dėl lėšų švietimo pagalbos specialistų

¹²⁶ Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. kovo 9 d. įsakymas Nr. V-376 „Dėl lėšų, skirtų įsteigti naujas mokytojų padėjėjų pareigybes savivaldybėse ir valstybinėse mokyklose 2021 metais, apskaičiavimo ir paskirstymo“.

¹²⁷ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2021 m. gegužės 6 d. sprendimas Nr. T-156 „Dėl Lėšų, skirtų naujoms mokytojų padėjėjų pareigybėms Šiaulių miesto savivaldybės mokyklose įsteigti, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

pareigybių steigimo ir sprendimo priėmimo¹²⁸ lėšas pagal įstaigų prašymus paskirstė 33 įstaigoms. Savivaldybės švietimo įstaigos 2021 metais panaudojo 156,6 tūkst. Eur šių lėšų.

Pastebėtina, kad vadovaujantis Lėšų, skirtų naujoms mokytojų padėjėjų pareigybėms Šiaulių miesto savivaldybės mokyklose įsteigti, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašu¹²⁹, bei įvertinus tai, kad Savivaldybės administracijos direktorius 2022 m. vasario 10 d. įsakymu Nr. A-208¹³⁰ patvirtintas Lėšų, skirtų švietimo pagalbai užtikrinti Šiaulių miesto savivaldybės švietimo įstaigose, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašas, kurio pagrindu yra steigiamos ir finansuojamos ne tik pagalbos mokiniui specialistų, įskaitant *mokytojo padėjėjo*, pareigybės, svarstyti klausimas dėl Savivaldybės tarybos 2021 m. gegužės 6 d. sprendimu Nr. T-156 patvirtinto aprašo¹³¹ galiojimo.

Nuo 2022 metų Šiaulių miesto savivaldybės 2022–2024 metų strateginiame veiklos plane¹³² patvirtinta nauja priemonė, finansuojama iš Savivaldybės biudžeto lėšų – 08.01.03.14 „Švietimo pagalbos užtikrinimas švietimo įstaigose“, kurios vykdymui buvo skirta 300 tūkst. Eur (panaudota – 291,3 tūkst. Eur¹³³).

7. Mokytojų padėjėjai gali būti finansuojami iš mokymo lėšų, tačiau pareigybei skaičiuojami ir Savivaldybės biudžeto asignavimai

Šiaulių miesto savivaldybės mokymo lėšų paskirstymo ir panaudojimo tvarkos apraše¹³⁴ numatyta, kad Šiaulių miesto savivaldybei skirtų mokymo lėšų dalis skiriama ir švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose (socialinių pedagogų, psichologų, specialiųjų pedagogų, logopedų, tiflopedagogų, surdopedagogų, mokytojų padėjėjų, gestų kalbos vertėjų pareigybių, įsteigtų mokyklose, darbo užmokesčiui ir kitoms su darbo santykiais susijusioms išmokoms ir kompensacijoms mokėti).

Švietimo įstaigos finansuojamos ne tik mokymo lėšomis, bet ir savivaldybės biudžeto lėšomis, kurių skiriama suma 2022 metais buvo apskaičiuota pagal Maksimalių asignavimų, planuojamų skirti iš savivaldybės biudžeto biudžetinėms įstaigoms, apskaičiavimo 2022 metais tvarkos aprašo¹³⁵ (toliau – Maksimalių asignavimų tvarkos aprašas) nuostatas. Maksimalių asignavimų tvarkos apraše¹³⁶ nurodyta, kad pagal tvarkos aprašą apskaičiuojamos lėšos biudžetinėms įstaigoms, išskyrus valstybės biudžeto mokymo lėšas, skirtas ugdymo planui įgyvendinti, ugdymo procesui organizuoti ir valdyti, švietimo pagalbai ir kitos valstybės skiriamos lėšos. Asignavimų valdytojas turi teisę, atsižvelgdamas

¹²⁸ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. gegužės 17 d. įsakymas Nr. A-777 „Dėl komisijos sudarymo“.

¹²⁹ Lėšų, skirtų naujoms mokytojų padėjėjų pareigybėms Šiaulių miesto savivaldybės mokyklose įsteigti, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2021 m. gegužės 6 d. sprendimu Nr. T-156, 1, 7, 12 p.

¹³⁰ Lėšų, skirtų švietimo pagalbai užtikrinti Šiaulių miesto savivaldybės švietimo įstaigose, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. vasario 10 d. įsakymu Nr. A-208 (galiojės iki 2023 m. liepos 26 d. Savivaldybės mero potvarkio Nr. M-650), 6 p.

¹³¹ **PASTABA:** Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2021 m. gegužės 6 d. sprendimas Nr. T-156 buvo parengtas pagal Lėšų, skirtų įsteigti naujas mokytojų padėjėjų pareigybes savivaldybėse ir valstybinėse mokyklose 2021 metais, apskaičiavimo ir paskirstymo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. kovo 9 d. įsakymu Nr. V-376. Minėto aprašo 1, 9 p. reglamentuoja, jog aprašas yra taikomas tik 2021 metais steigiamų ir finansuojamų mokytojų padėjėjų pareigybėms išlaikyti. Šiuo metu Švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu patvirtintas aprašas dar nėra panaikintas.

¹³² Šiaulių miesto savivaldybės 2022–2024 metų strateginis veiklos planas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2022 m. vasario 3 d. sprendimu Nr. T-1 (2022 m. gruodžio 22 d. sprendimo Nr. T-424 redakcija).

¹³³ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2022 m. gruodžio 31 d. ataskaita, 2023 m. sausio 6 d.

¹³⁴ Šiaulių miesto savivaldybės mokymo lėšų paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2018 m. spalio 4 d. sprendimu Nr. T-350 (2022 m. spalio 6 d. sprendimo Nr. T-364 redakcija), 4.2., 6.1. p.

¹³⁵ Maksimalių asignavimų, planuojamų skirti iš savivaldybės biudžeto biudžetinėms įstaigoms, apskaičiavimo 2022 metais tvarkos aprašas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. rugsėjo 2 d. įsakymu Nr. A-1446.

¹³⁶ *Ten pat*, 135, 2 p.

į teisės aktų reikalavimus, pagal poreikį nustatyti personalo, išlaikomo iš lėšų, pareigybių skaičių, pareiginės algos koeficientą, lėšų dalį prekėms ir paslaugoms įsigyti, užtikrinamas kokybišką viešųjų paslaugų teikimą ir įstaigos veiklą¹³⁷.

Audito metu vertinome, ar mokymo lėšos, skirtos švietimo pagalbai teikti, planuojamos teisės aktuose numatytoms reikmėms (pareigybėms).

Peržiūrėjus Maksimalių asignavimų tvarkos apraše¹³⁸ reglamentuotą lėšų apskaičiavimo tvarką, matyti, kad į apskaičiavimo rodiklius

- bendrojo ugdymo įstaigoms (aprašo 1 priedas) įtrauktos ir mokytojų padėjėjų pareigybės, kurias įstaigos gali finansuoti iš mokymo lėšų švietimo pagalbai;
- ikimokyklinio ugdymo įstaigoms (aprašo 2 priedas) įtraukti ne tik mokytojų padėjėjai, bet ir kiti švietimo pagalbos specialistai (socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, logopedas ir t. t.), tačiau ikimokyklinio ugdymo įstaigų atveju, vadovaujantis Maksimalių asignavimų tvarkos aprašo 5.2. p. iš bendrai apskaičiuotų lėšų atimamos mokymo lėšos, skirtos ugdymo planui įgyvendinti, ugdymo procesui organizuoti ir valdyti, švietimo pagalbai.

Kaip jau buvo minėta pagal Savivaldybės administracijos Strateginio planavimo ir finansų skyriaus pateiktus duomenis (parengtus pagal įstaigų pateiktas Mokymo lėšų ataskaitas) iš planuotų 6 074,0 tūkst. Eur mokymo lėšų švietimo pagalbai, ugdymo įstaigos nepanaudojo 5,5 proc. arba 333,6 tūkst. Eur.

Peržiūrėjome švietimo įstaigų Strateginio planavimo ir finansų skyriui teiktus pareigybių sąrašus. Pastebėtina, kad dalis bendrojo ugdymo ir ikimokyklinio ugdymo įstaigų mokytojų padėjėjų pareigybes 2022 metais buvo priskyrusios prie pareigybių, apmokamų iš Savivaldybės biudžeto.

Be to, atsižvelgiant į tai, kad 2022 metais dalis mokymo lėšų švietimo pagalbai ugdymo įstaigose nebuvo panaudota (ar panaudota kitiems tikslams), manome, kad toks reglamentavimas neužtikrina tikslingo ir efektyvaus mokymo lėšų naudojimo ir ekonomiško Savivaldybės biudžeto lėšų planavimo.

8. Švietimo pagalbos užtikrinimui 2022 metais lėšos skirtos, ne visais atvejais įvertinus tam skirtų mokymo lėšų panaudojimą. Mokytojų padėjėjų etatams buvo skirtos lėšos ir tais atvejais, kai trūko Savivaldybės biudžeto lėšų

Priemonės lėšos įstaigoms skiriamos vadovaujantis Lėšų, skirtų švietimo pagalbai užtikrinti Šiaulių miesto savivaldybės švietimo įstaigose, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašu (toliau – Lėšų skyrimo aprašas)¹³⁹. Pagal šio aprašo nuostatas¹⁴⁰ lėšos skiriamos švietimo pagalbos specialisto (specialiojo pedagogo, logopedo, surdopedagogo, tiflopedagogo, judesio korekcijos specialisto, psichologo asistento, psichologo, socialinio pedagogo, mokytojo padėjėjo) pareigybei išlaikyti mokykloms, kurioms nepakanka mokymo lėšų, skiriamų iš valstybės biudžeto, švietimo pagalbai ir mokykla negali užtikrinti švietimo pagalbos, reglamentuotos Lietuvos Respublikos teisės aktais.

Lėšų skyrimo apraše nurodytos šios lėšų mokyklai skyrimo sąlygos¹⁴¹:

- švietimo pagalba bus teikiama mokiniui (-iams), kuris (-ie) mokosi įtraukties būdu bendrosios paskirties klasėse ar grupėse arba neregioninių mokyklų ikimokyklinio ir priešmokyklinio

¹³⁷ Maksimalių asignavimų, planuojamų skirti iš savivaldybės biudžeto biudžetinėms įstaigoms, apskaičiavimo 2022 metais tvarkos aprašas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. rugsėjo 2 d. įsakymu Nr. A-1446, 4 p.

¹³⁸ *Ten pat*, 137, 5 p.

¹³⁹ Lėšų, skirtų švietimo pagalbai užtikrinti Šiaulių miesto savivaldybės švietimo įstaigose, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. vasario 10 d. įsakymu Nr. A-208.

¹⁴⁰ *Ten pat*, 139, 6 p.

¹⁴¹ *Ten pat*, 139, 9 p.

ugdymo grupėse, kuriose ugdomi vaikai, turintys įvairiapusių raidos ar kompleksinių sutrikimų ir kitų negalių;

- mokykla turi kandidatą užimti švietimo pagalbos specialisto pareigybę.

Švietimo įstaigos, atsiradus poreikiui Savivaldybės administracijos Švietimo skyriui pateikia nurodytos formos prašymą dėl lėšų švietimo pagalbos specialisto pareigybei steigti¹⁴². Prašymus vertino ir sprendimus priėmė tam tikslui sudaryta Komisija įvertinti mokyklų prašymus dėl lėšų švietimo pagalbos specialistų pareigybių steigimo ir sprendimo priėmimo (toliau – Komisija)¹⁴³.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad peržiūrėjus Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu patvirtintą Lėšų skyrimo aprašą, bei jo priedą¹⁴⁴ „Prašymas savivaldybės biudžeto lėšoms, skirtoms švietimo pagalbai užtikrinti, gauti“, vis dėlto turime pastebėjimų dėl priede prašomos informacijos tinkamumo:

- priedo lentelės grafa: „*Pedagoginės psichologinės tarnybos išduotos pažymos data ir numeris*“ apačioje pažymima, jog ši grafa pildoma *jeigu steigiama mokytojo padėjėjo pareigybė, turi būti įrašomas naujai steigiamai pareigybei tenkantis mokinių ar ugdytinių skaičius ir Pedagoginės psichologinės tarnybos pažymos numeris*. Tokia grafos pildymo išimtis neatitinka galiojančio teisinio reglamentavimo, kadangi *Pedagoginės psichologinės tarnybos pažymos* išduodamos ir tais atvejais, kai reikia kitokių švietimo pagalbos specialistų paslaugų¹⁴⁵.
- Vadovaujantis galiojančių teisės aktų nuostatomis¹⁴⁶, socialinio pedagogo ar psichologo pareigybės steigiamos priklausomai nuo švietimo įstaigoje besimokančių mokinių skaičiaus, o specialiojo pedagogo, logopedo ar mokytojo padėjėjo – nuo faktinio vaikų, kuriems reikalinga teikti švietimo pagalbą, skaičiaus ugdymo įstaigoje. Todėl prašymo lentelės grafoje „Mokinių / ugdytinių skaičius“ apačioje nurodyta pildymo išimtis – Mokinių skaičius, kuriems reikalinga specialioji pagalba (ne tik naujai pareigybei steigti), neatitinka galiojančio teisinio reglamentavimo. Todėl, sprendžiant dėl švietimo pagalbos specialisto poreikio turėtų būti pateikiama informacija ne tik apie mokinius / ugdytinius, kuriems paskirta teikti švietimo pagalbą.
- Be to, PPT išduodama pažymą dėl įvertinimo, nurodo, vaikui nustatytą specialiųjų ugdymosi poreikių lygį¹⁴⁷. SUP lygiai nurodomi sprendžiant klausimą dėl mokytojo padėjėjo ir gestų kalbos vertėjo etatų steigimo¹⁴⁸, o skaičiuojant mokinius specialiojo pedagogo, tiflopedagogo, surdopedagogo, logopedo etatui steigti, mokinys, turintis didelių ar labai didelių SUP, prilyginamas dviem mokiniams¹⁴⁹. Tačiau priede informacijos apie nustatytą poreikių lygį nėra prašoma pateikti.

¹⁴² Lėšų, skirtų švietimo pagalbai užtikrinti Šiaulių miesto savivaldybės švietimo įstaigose, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. vasario 10 d. įsakymu Nr. A-208, 11 p.

¹⁴³ *Ten pat*, 142, 12 p; Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. vasario 23 d. įsakymas Nr. A-303 „Dėl komisijos sudarymo“ (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁴⁴ *Ten pat*, 142.

¹⁴⁵ Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, mediciniu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1775, 7.5. p.

¹⁴⁶ Žr. Audito ataskaitos 2 skyriaus 17 psl.; 9 skyriaus 37–38 psl.

¹⁴⁷ Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, mediciniu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1775, 7.5. p.

¹⁴⁸ Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymas Nr. V-1229 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1130 redakcija), 7-8 p.

¹⁴⁹ Specialiosios pedagoginės pagalbos asmeniui iki 21 metų teikimo ir kvalifikacinių reikalavimų nustatymo šios pagalbos teikėjams tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymas Nr. V-1228 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1132 redakcija), 12 p.

Atliekamo audito metu Šiaulių miesto savivaldybės mero 2023 m. liepos 26 d. potvarkiu Nr. M-650¹⁵⁰ buvo pripažintas netekusiu galios Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. vasario 10 d. įsakymas Nr. A-208 „Dėl lėšų, skirtų švietimo pagalbai užtikrinti Šiaulių miesto savivaldybės švietimo įstaigose, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais. Nors, Savivaldybės merui potvarkiu patvirtinus naują aprašą ir jo priedą¹⁵¹, prašymo formoje (kuri išskaidoma į dvi lenteles), II lentelėje esančioje grafoje: „Pedagoginės psichologinės tarnybos išduotos pažymos data ir numeris“ neliko išimties dėl PPT pažymos nurodymo, tačiau I lentelės grafoje: „Mokinių / ugdytinių skaičius“ dar liko išimtis, jog mokinių / ugdytinių skaičius grafoje bus nurodomas ugdymo įstaigoje ugdomų vaikų skaičius, kuriems teikiama tik specialioji pagalba. Taip pat, naujajame Lėšų, skirtų švietimo pagalbai užtikrinti Šiaulių miesto savivaldybės švietimo įstaigose, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo 1 priede (prašymas) tiek I, tiek II lentelėse nėra informacijos apie vaikams nustatytų SUP, skaičius ugdymo įstaigoje, kas Tarnybos manymu, padėtų tiksliau nustatyti ir įvertinti pagalbos mokiniui specialistų / mokytojo padėjėjo poreikį ugdymo įstaigoje.

Audito metu peržiūrėjome Komisijai pateiktus skaičiavimus ir posėdžių protokolus, įstaigų pateiktus prašymus bei Strateginio planavimo ir finansų skyriaus pateiktus duomenis apie mokymo lėšų panaudojimą 2022 metais. Vertinome, ar buvo analizuojamas mokymo lėšų panaudojimas švietimo pagalbai užtikrinti, ar buvo vertinama kita (esamų švietimo pagalbos pareigybių, ugdytinių skaičius ir kt.) įstaigų prašymuose pateikta informacija ir jos pagrįstumas.

Pastebėtina, kad nurodytos formos prašymo dėl lėšų švietimo pagalbos specialisto pareigybei steigti formoje nėra prašoma pateikti duomenis apie mokymo lėšų naudojimą / trūkumą, todėl poreikis iš esmės grindžiamas švietimo pagalbą gaunančių ar gausiančių vaikų skaičiumi¹⁵².

Peržiūrėjus Komisijos 2022 metais vykusių 8 posėdžių protokolus, matyti, kad Komisija analizuodama ugdymo įstaigų pateiktų prašymų pagrįstumą, iš esmės vertino iš Savivaldybės biudžeto finansuojamų pareigybių (vadovaujantis Maksimalių asignavimų, planuojamų skirti iš savivaldybės biudžeto biudžetinėms įstaigoms, apskaičiavimo 2022 metais aprašu¹⁵³) skaičius. Iš mokymo lėšų finansuojamų pareigybių skaičiaus vertinimas, užfiksuotas tik 1 protokole¹⁵⁴, kai buvo spendžiamas klausimas dėl papildomų švietimo pagalbos specialistų pareigybių steigimo 2 bendrojo ugdymo įstaigose.

Pažymėtina, kad pagal Komisijos posėdžių protokolus, 2023 metais vertintas ir mokymo lėšų panaudojimas.

Palyginus Strateginio planavimo ir finansų skyriaus duomenis apie skirtų mokymų lėšų panaudojimą švietimo pagalbos reikmėms 2022 metais bei Švietimo skyriaus duomenis apie Savivaldybės biudžeto lėšas skirtas įstaigoms švietimo pagalbai teikti, matyti, kad 12 ugdymo įstaigų nepanaudojo suplanuotų mokymo lėšų (116,4 tūkst. Eur), tačiau teikė prašymus Savivaldybės biudžeto lėšoms gauti (115,3 tūkst. Eur).

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas	Mokymo lėšų planas švietimo pagalbai pagal	Iš dotacijos lėšų išlaikomų pareigybių skaičius 2022 m.	Panaudota mokymo lėšų (tūkst. Eur)	Nepanaudotos mokymo lėšos (tūkst. Eur)	Skirta Savivaldybės biudžeto lėšų (tūkst. Eur)
----------	----------------------	--	---	------------------------------------	--	--

¹⁵⁰ Lėšų, skirtų švietimo pagalbai užtikrinti Šiaulių miesto savivaldybės švietimo įstaigose, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės mero 2023 m. liepos 26 d. potvarkiu Nr. M-650.

¹⁵¹ Ten pat, 150, 1 priedas: „Prašymas savivaldybės biudžeto lėšoms, skirtoms švietimo pagalbai užtikrinti, gauti“.

¹⁵² 2023 m. balandžio 27 d. Švietimo skyriaus el. paštu pateikto Audito „Švietimo pagalbos organizavimas“ klausimyno 10 klausimo atsakymas.

¹⁵³ Maksimalių asignavimų, planuojamų skirti iš savivaldybės biudžeto biudžetinėms įstaigoms, apskaičiavimo 2022 metais tvarkos aprašas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. rugsėjo 2 d. įsakymu Nr. A-1446.

¹⁵⁴ Komisijos įvertinti mokyklų prašymus dėl lėšų švietimo pagalbos specialistų pareigybių steigimo ir sprendimo priėmimo posėdžio 2022 m. rugsėjo 27 d. protokolus Nr. VAK-559.

		apskaičiavimo tvarką (tūkst. Eur)	Prad.	Pab.			
1.	„Santarvės“ gimnazija	115,1	4,25	5,25	87,2	27,9	3,0
2.	„Saulės“ pradinė mokykla	66,9	2,5	3	50,0	16,9	7,5
3.	„Centro“ pradinė mokykla	46,8	2,25	2,5	39,0	7,8	10,4
4.	„Normundo Valterio“ jaunimo mokykla	31,8	1	0	20,3	11,5	5,3
5.	„Stasio Šalkauskio“ gimnazija	76,5	4	4	66,5	10,0	8,6
6.	Lopšelis-darželis „Ąžuoliukas“	47,7	4,17	4,17	41,3	6,4	19,0
7.	Lopšelis-darželis „Dainelė“	43,6	1,33	1,75	42,2	1,4	8,6
8.	Lopšelis-darželis „Drugelis“	44,9	2,52	2,52	40,1	4,8	2,6
9.	Lopšelis-darželis „Ežerėlis“	34,5	0,65	0,55	16,9	17,6	10,5
10.	Lopšelis-darželis „Salduvė“	32,8	1,5	1,5	26,6	6,2	20,5
11.	Lopšelis-darželis „Voveraitė“	27,9	1,35	1,35	24,7	3,2	7,8
12.	Lopšelis-darželis „Žilvitis“	36,7	1,25	1,55	33,8	2,9	11,5
	Viso:	605,2	26,77	28,14	488,77	116,4	115,3

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo¹⁵⁵ nuostatas Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, atsižvelgdama į pakitusį mokinių skaičių einamųjų metų rugsėjo 1 d., perskirsto specialios tikslinės dotacijos dalį, skirtą ugdymo reikmėms finansuoti nuo rugsėjo 1 d. iki einamųjų metų pabaigos. Atitinkamai perskirstymas atliekamas ir Savivaldybėje¹⁵⁶. Tačiau duomenų, ar Komisija atsižvelgė į galimą mokymo lėšų pokytį, pasikeitus mokinių, tame skaičiuje su SUP, skaičiui konkrečioje ugdymo įstaigoje, ar svarstymą skirti Savivaldybės biudžeto lėšas trumpesniam laikotarpiui nei iki metų pabaigos, duomenų audito metu negavome. Pvz.:

Komisija nusprendė¹⁵⁷ finansuoti papildomai nuo 2022 m. rugsėjo 1 d. steigiamas:

- 3 mokytojų padėjėjų pareigybes „Centro“ pradinėje mokykloje, atsižvelgiant į Prašyme¹⁵⁸ nurodytą nuo 2022 metų pradžios priimtų mokinių su specialiaisiais ugdymosi poreikiais skaičių (nurodytos 6 pažymų datos ir numeriai).

Įstaiga 2022 metais nepanaudojo 7,7 tūkst. Eur švietimo pagalbai skirtų mokymo lėšų;

- steigtinus¹⁵⁹ 0,26 logopedo, 0,52 psichologo ir 0,2 specialiojo pedagogo pareigybių etatus „Rėkyvos“ progimnazijoje. Steigiamų švietimo pagalbos specialistų pareigybių skaičius nurodytas atsižvelgiant į 2021 m. lapkričio 11 d. Švietimo skyriaus atlikto „Švietimo pagalbos poreikio tenkinimo Šiaulių miesto bendrojo ugdymo mokyklose“ ugdymo įstaigos veiklos patikrinimo pažymoje Nr. VŠ-406 pateiktus siūlymus ir rekomendacijas. Tačiau pagal prašyme nurodytus duomenis, ugdymo įstaigoje besimokančių mokinių skaičius nuo atlikto patikrinimo dienos padidėjo nuo 207 iki 230, todėl buvo galima steigti 0,58 psichologo etato. Duomenų kaip keitėsi didelių specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių skaičius prašyme nepateikta.

Įstaiga 2022 metais panaudojo 0,6 tūkst. Eur daugiau švietimo pagalbai skirtų mokymo lėšų nei planuota.

Pagal Lėšų skyrimo aprašo nuostatas¹⁶⁰ lėšos skiriamos švietimo pagalbos specialisto (t. sk. mokytojo padėjėjo) pareigybei išlaikyti mokykloms, kurioms nepakanka mokymo lėšų, skiriamų iš valstybės biudžeto, švietimo pagalbai ir mokykla negali užtikrinti švietimo pagalbos, reglamentuotos Lietuvos Respublikos teisės aktais.

Kaip jau buvo minėta pagal ugdymo įstaigų Savivaldybės administracijos Strateginio planavimo ir finansų skyriaus (toliau – Strateginio planavimo ir finansų skyrius) pateiktus pareigybių sąrašus

¹⁵⁵ Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 (su vėlesniais pakeitimais), 18 p.

¹⁵⁶ Šiaulių miesto savivaldybės mokymo lėšų paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2018 m. spalio 4 d. sprendimu Nr. T-350 (2022 m. spalio 6 d. sprendimo Nr. T-364 redakcija), 17 p.

¹⁵⁷ Komisijos įvertinti mokyklų prašymus dėl lėšų švietimo pagalbos specialistų pareigybių steigimo ir sprendimo priėmimo posėdžio 2022 m. balandžio 21 d. protokolas Nr. VAK-271.

¹⁵⁸ Šiaulių „Centro“ pradinės mokyklos 2022 m. birželio 20 d. raštas Nr. S-109.

¹⁵⁹ Šiaulių „Rėkyvos“ progimnazijos 2022 m. liepos 14 d. raštas Nr. S-94.

¹⁶⁰ Lėšų, skirtų švietimo pagalbai užtikrinti Šiaulių miesto savivaldybės švietimo įstaigose, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. vasario 10 d. įsakymu Nr. A-208, 6 p.

mokytojo padėjėjo pareigybė tiek ikimokyklinio ugdymo, tiek bendrojo ugdymo įstaigose daugiausia finansuojama iš Savivaldybės biudžeto lėšų (nėra duomenų, ar Komisija tai vertino).

Toks finansavimo skaičiavimas numatytas ir Maksimalių asignavimų, planuojamų skirti iš savivaldybės biudžeto biudžetinėms įstaigoms, apskaičiavimo 2022 metais tvarkos aprašo¹⁶¹ rodikliuose.

Pagal Savivaldybės administracijos, įgyvendinant priemonę 08.01.03.14 „Švietimo pagalbos užtikrinimas švietimo įstaigose“, pasirašytas Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo sutartis, iš papildomai finansuotų 41,515 švietimo pagalbos specialistų etatų, 31,5 etato sudarė mokytojo padėjėjo pareigybė. Todėl darytina išvada, kad minėtos priemonės lėšos skirtos ne tik tuo atveju, kai trūko mokymo lėšų, bet ir tada, kai trūko finansavimo iš Savivaldybės biudžeto.

Pažymėtina, kad 2023 metų I pusmetį priemonės 08.01.03.14 „Švietimo pagalbos užtikrinimas švietimo įstaigose“ lėšos Komisijos sprendimais¹⁶² buvo skirtos tik mokytojų padėjėjų pareigybėms steigti, atsižvelgiant į finansuojamą švietimo pagalbos specialistų pareigybių skaičių, pareigybėms išlaikyti reikiamą finansavimo dydį, skirtų mokymo lėšų sumą bei PPT naujai išduotas pažymas dėl specialiųjų ugdymosi poreikių. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais¹⁶³ finansavimas (128,1 tūkst. Eur) skirtas 9 švietimo įstaigoms¹⁶⁴.

9. Lėšų skyrimo vertinimo kriterijai nebuvo aiškiai nustatyti, trūko duomenų, ar surenkama ir įvertinama visa tinkamiems sprendimams priimti būtina informacija

Pagal Lėšų skyrimo aprašo¹⁶⁵ reikalavimus, įstaigos atsiradus poreikiui Švietimo skyriui pateikia prašymą dėl lėšų švietimo pagalbos specialisto pareigybei steigti (Lėšų skyrimo aprašo 1 priedas), kuriame nurodo:

- turimų švietimo pagalbos specialistų pareigybių (etatų) skaičių;
- steigiamų pareigybių skaičių;
- mokinių / ugdytinių skaičių, kuriems reikalinga specialioji pagalba (ne tik naujai pareigybei steigti);
- jeigu steigiama mokytojo padėjėjo pareigybė, turi būti įrašomas naujai steigiamai pareigybei tenkantis mokinių ar ugdytinių skaičius ir Pedagoginės psichologinės tarnybos pažymos numeris ir kita informacija.

Tačiau peržiūrėjus atrankos būdu 2022 metais įstaigų pateiktus prašymus, pastebėta, kad įstaigos ne visada nurodė pilną ir tikslią informaciją, pvz.:

- Šiaulių „Stasio Šalkauskio“ gimnazija¹⁶⁶ – nepateikė patvirtintos prašymo formos, – prašymą išdėstė rašte, nenurodė turimų etatų skaičiaus; mokinių / ugdytinių skaičių, kuriems reikalinga specialioji pagalba (ne tik naujai pareigybei steigti), PPT išduotos pažymos numerio;

¹⁶¹ Maksimalių asignavimų, planuojamų skirti iš savivaldybės biudžeto biudžetinėms įstaigoms, apskaičiavimo 2022 metais tvarkos aprašas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. rugsėjo 2 d. įsakymu Nr. A-1446.

¹⁶² Komisijos įvertinti mokyklų prašymus dėl lėšų švietimo pagalbos specialistų pareigybių steigimo ir sprendimo priėmimo posėdžio 2023 m. vasario 21 d. protokolai Nr. VAK-89, 2023 m. kovo 29 d. protokolai Nr. VAK-172.

¹⁶³ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2023 m. vasario 28 d. įsakymas Nr. A-312 „Dėl lėšų, skirtų švietimo pagalbai Šiaulių miesto savivaldybės švietimo įstaigose, paskirstymo“; 2023 m. kovo 31 d. įsakymas Nr. A-545 „Dėl lėšų, skirtų švietimo pagalbai Šiaulių miesto savivaldybės švietimo įstaigose, paskirstymo“.

¹⁶⁴ Šiaulių lopšelis-darželis „Ažuoliukas“, lopšelis-darželis „Berželis“, lopšelis-darželis „Coliukė“, lopšelis-darželis „Eglutė“, lopšelis-darželis „Ežerėlis“, lopšelis-darželis „Gluosnis“, lopšelis-darželis „Salduvė“, lopšelis-darželis „Trys nykštukai“, „Zoknių“ progimnazija.

¹⁶⁵ Lėšų, skirtų švietimo pagalbai užtikrinti Šiaulių miesto savivaldybės švietimo įstaigose, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. vasario 10 d. įsakymu Nr. A-208, 11 p.

¹⁶⁶ „Stasio Šalkauskio“ gimnazijos 2022 m. sausio 11 d. raštas Nr.S-12(4.38.E).

- Šiaulių „Normundo Valterio“ jaunimo mokykla¹⁶⁷ – steigiamų etatų skaičiaus;
- Šiaulių lopšelis-darželis „Ežerėlis“¹⁶⁸ nurodė, kad turi 3 mokytojų padėjėjų etatus, prašo dar 1, tačiau mokinių skaičių, kuriems reikalinga specialioji pagalba (ne tik naujai pareigybei steigti) nurodė 1;
- Šiaulių lopšelis-darželis „Salduvė“¹⁶⁹ nurodė, kad turi 1 mokytojo padėjėjo etatą, prašo dar 2, tačiau mokinių skaičių, kuriems reikalinga specialioji pagalba (ne tik naujai pareigybei steigti) nurodė 2 (nefinansuota);
- Šiaulių lopšelis-darželis „Žilvitis“¹⁷⁰ nurodė, kad turi 1 švietimo pagalbos specialisto etatą, prašo dar 1, tačiau mokinių / ugdytinių skaičius – 1 ir kt.

Audito metu vertinome: ar Komisijos¹⁷¹ posėdžių protokoluose sprendimai priimami vadovaujantis Savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintu aprašu ir kitais teisės aktų reikalavimais.

Visų peržiūrėtų įstaigų prašymuose atskirai nebuvo nurodytas naujai steigiamai mokytojo padėjėjo pareigybei teksiantis mokinių skaičius.

Peržiūrėjome 2022 metų Komisijos posėdžių protokoluose nurodytą informaciją. Juose neužfiksuoti sprendimai tikslinti prašymuose nurodytą informaciją ar ją papildyti.

Pastebėtina, kad 2022 metų pradžioje Komisija įpareigojo¹⁷² vieną iš narių „įvertinti iš savivaldybės biudžeto finansuojamų pareigybių (vadovaujantis Maksimalių asignavimų, planuojamų skirti iš savivaldybės biudžeto biudžetinėms įstaigoms, apskaičiavimo 2022 metais aprašu <...>) ir įstaigų prašomų pareigybių skaičius ir įvertinti savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamų švietimo pagalbos pareigybių atitikimą specialiąją pagalbą reglamentuojantiems teisės aktams“. Vėlesniuose Komisijos posėdžiuose¹⁷³ iš esmės buvo aptariami vienos iš Komisijos narių susisteminti ir prašymus pateikusių ugdymo įstaigų duomenys. Tačiau kokiais kriterijais vadovaujantis prie Komisijos protokolo pridėtoje lentelėje pateiktas galimas finansuoti pagalbos specialisto pareigybės dydis ir / ar nurodytas siūlymas dėl finansavimo nėra nurodyta. Pvz.:

Lopšelio-darželio „Pasaka“ prašyme¹⁷⁴ dėl 0,5 logopedo etato steigimo nurodė, kad turi 3,25 etato logopedo ir 55 ugdytinius (kiek iš jų buvo nustatyti dideli specialieji ugdymosi poreikiai – nenurodyta), ir

- a. pagal normatyvus švietimo pagalbos specialisto etato steigimui (30 mokinių pagal ikimokyklinio ugdymo programą), steigiama 1,83 logopedo etato,
- b. pagal maksimalių asignavimų, planuojamų skirti iš savivaldybės biudžeto, apskaičiavimo rodiklius – jei ikimokyklinio ugdymo įstaigoje yra 10-11 grupių, finansuojama 1,5 etato.

Todėl neaišku, kokiais normatyvais vadovaujantis Komisija nusprendė papildomai finansuoti 0,5 logopedo etato¹⁷⁵.

Prie Komisijos posėdžio protokolo pridėtoje lentelėje pateikti tokie skaičiavimai:

Pareigybės pavadinimas	2022-03-01 švietimo pagalbos:	Prašomų ir pagal 2021-10-07 A-1642 iš SB finansuojamų pareigybių palyginimas
------------------------	-------------------------------------	---

¹⁶⁷ Šiaulių „Normundo Valterio“ jaunimo mokyklos 2022 m. vasario 21 d. raštas Nr. 12E-26.

¹⁶⁸ Lopšelio-darželio „Ežerėlis“ 2022 m. rugsėjo 22 d. raštas Nr. SR-136(11.9.).

¹⁶⁹ Lopšelio-darželio „Salduvė“ 2022 m. vasario 23 d. raštas Nr. S-28 (2.4).

¹⁷⁰ Lopšelio-darželio „Žilvitis“ 2022 m. rugsėjo 5 d. raštas Nr. S-98 (1.16).

¹⁷¹ Komisijos įvertinti mokyklų prašymus dėl lėšų švietimo pagalbos specialistų pareigybių steigimo ir sprendimo priėmimo.

¹⁷² Komisijos įvertinti mokyklų prašymus dėl lėšų švietimo pagalbos specialistų pareigybių steigimo ir sprendimo priėmimo posėdžio 2022 m. kovo 13 d. protokolas Nr. VAK-165.

¹⁷³ Pvz. Komisijos įvertinti mokyklų prašymus dėl lėšų švietimo pagalbos specialistų pareigybių steigimo ir sprendimo priėmimo posėdžio 2022 m. kovo 23 d. protokolas Nr. VAK-199; 2022 m. balandžio 21 d. protokolas Nr. VAK-271; 2022 m. liepos 21 d. protokolas Nr. VAK-431 ir kt.

¹⁷⁴ Šiaulių Lopšelio-darželio „Pasaka“, 2022 m. liepos 14 d. raštas Nr. SE-112.

¹⁷⁵ Komisijos įvertinti mokyklų prašymus dėl lėšų švietimo pagalbos specialistų pareigybių steigimo ir sprendimo priėmimo posėdžio 2022 m. liepos 21 d. protokolas Nr. VAK-431.

	Turimų pareigybių (etatų) skaičius	Steigiamų pareigybių skaičius	Pagal FS skaičiavimus	Po palyginimo su FS skaičiavimais galimas finansuoti pareigybių skaičius
Logopedas	1,9	0,5	1,5	0,5
Iš viso švietimo pagalbos specialistų	6,28	0,5	6,35	0,5

Įstaiga 2022 metais švietimo pagalbai skirtas mokymo lėšas panaudojo.

Kaip jau buvo minėta, teisės aktais yra nustatyti normatyvai švietimo pagalbos specialisto etato steigimui, tačiau jie skiriasi, palyginus su Maksimalių asignavimų, planuojamų skirti iš savivaldybės biudžeto biudžetinėms įstaigoms, apskaičiavimo 2022 metais aprašo nuostatomis:

Pareigybės etatas	Normatyvai švietimo pagalbos specialisto etato steigimui	Maksimalių asignavimų, planuojamų skirti iš savivaldybės biudžeto, apskaičiavimo rodikliai
Specialusis pedagogas ¹⁷⁶	10.1. ne daugiau kaip 24 specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, ugdomiems pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, kuriems reikalinga specialiojo pedagogo pagalba (ne daugiau kaip 20 mokinių, turinčių regos, klausos sutrikimų); 10.2. ne daugiau kaip 27 specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, ugdomiems pagal priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir / ar vidurinio ugdymo bei profesinio mokymo programas, kuriems reikalinga specialiojo pedagogo pagalba (ne daugiau kaip 20 mokinių, turinčių regos, klausos sutrikimų); 12. Skaičiuojant mokinius specialiojo pedagogo, <...>, mokinius, turintis didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, prilyginamas dviem mokiniams. 13. turint finansinių galimybių, gali būti steigiama ir esant mažesniai mokinių skaičiui.	Ikimokyklinio ugdymo įstaigoms – 1, jei yra 20 vaikų, turinčių specifinių pažinimo, intelekto, elgesio ir emocijų, fizinių ir judėjimo arba kompleksinių sutrikimų.
Socialinis pedagogas ¹⁷⁷	10. Vienas socialinis pedagogas teikia pagalbą ne daugiau kaip 400 vaikų ir mokinių (esant galimybei – ir mažesniai vaikų ar mokinių skaičiui).	Ikimokyklinio ugdymo įstaigoms – 0,75, jei grupių 14 – 1.
Mokytojo padėjėjas ¹⁷⁸	11.1. gali būti steigiama, jei yra 1 mokynys, turintis vidutinių, didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių ir negalintis savarankiškai dalyvauti ugdymo procese ir yra pedagoginės psichologinės tarnybos išvada.	Ikimokyklinio ugdymo įstaigoms – 1 grupei, mokykloms iki 400 mokinių – 0,5 klasei, jei klasėje yra 1 ar daugiau vaikų, turinčių Pedagoginės psichologinės tarnybos ar Gydytojų komisijos išvadą.
Psichologas ¹⁷⁹	14.1. vienas Mokykloje dirbantis psichologas teikia Pagalbą ne daugiau kaip 400 mokinių (esant galimybei – ir mažesniai mokinių skaičiui).	–

¹⁷⁶ Specialiosios pedagoginės pagalbos asmeniui iki 21 metų teikimo ir kvalifikacinių reikalavimų nustatymo šios pagalbos teikėjams tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1132 redakcija).

¹⁷⁷ Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. V-950 (redakcija su vėlesniais pakeitimais, galiojusi iki 2023 m. spalio 2 d.).

¹⁷⁸ Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1130 redakcija).

¹⁷⁹ Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2017 m. rugpjūčio 30 įsakymu Nr. V-663 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1133 redakcija).

Logopedas ¹⁸⁰	<p>9.1. ne daugiau kaip 30 specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal ikimokyklinio ir / ar priešmokyklinio ugdymo programas, kuriems reikalinga logopedo pagalba;</p> <p>9.2. ne daugiau kaip 40 specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal priešmokyklinio ir (ar) pradinio ugdymo programas, kuriems reikalinga logopedo pagalba;</p> <p>9.3. ne daugiau kaip 50 specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir / ar vidurinio ugdymo bei profesinio mokymo programas, kuriems reikalinga logopedo pagalba.</p> <p>12. Skaičiuojant mokinius <...> logopedo etatui steigti, mokinsys, turintis didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, prilyginamas dviem mokiniams.</p> <p>13. turint finansinių galimybių, gali būti steigiama ir esant mažesniai mokinių skaičiui.</p>	Ikimokyklinio ugdymo įstaigoms – 1 iki 7 grupių, 1,25 – 8- 9 grupės, 1,5 – 10-11 grupių, 1,75 – 12-13 grupių, 2 – 14 grupių; papildomai – 1 vienai žymių kalbos ir komunikacijos arba kompleksinių sutrikimų turinčių vaikų grupei.
Judesio korekcijos mokytojas	–	ikimokyklinio ugdymo įstaigoms – 1, jei yra 20 vaikų su judesio ir padėties bei kompleksiniais sutrikimais ir pagal gydytojo paskyrimą atliekamas gydymas judesiu.

Todėl neaišku kaip ir į kuriuos teisės aktuose nustatytus normatyvus Komisija (ar įgaliotas įvertinti įstaigų prašymus vienas iš Komisijos narių) atsižvelgė priimdama sprendimus, kadangi duomenų apie:

- vaikų ir mokinių skaičių;
- didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų ir mokinių skaičių;
- grupių skaičių;
- vaikui ar mokiniui reikalingos švietimo pagalbos pobūdį ar nustatytą specialiųjų ugdymosi poreikių lygį (Prašymo formoje nurodyta pateikti Pedagoginės psichologinės tarnybos išduotos pažymos numerį ir datą mokytojo padėjėjo steigimo atveju);
- mokytojo padėjėjo etato steigimą toje pačioje arba kitoje grupėje;

ar kitos sprendimams priimti reikalingos informacijos ugdymo įstaigų nebuvo prašyta pateikti, tokie duomenys neužfiksuoti ir Komisijos posėdžių protokoluose bei jų prieduose. Pvz.:

Lopšelis-darželis „Eglutė“ prašyme¹⁸¹ nurodė, kad 1,25 logopedo etato tenka 63 ugdytiniai, ir

- pagal normatyvus švietimo pagalbos specialisto etato steigimui (30 mokinių pagal ikimokyklinio ugdymo programą), steigiama 2,1 logopedo etato,
- pagal maksimalių asignavimų, planuojamų skirti iš savivaldybės biudžeto, apskaičiavimo rodiklius – jei ikimokyklinio ugdymo įstaigoje yra 12-13 grupių, finansuojama 1,75 etato,

todėl neaišku, kodėl nuspręsta papildomai finansuoti tik 0,1 logopedo etato¹⁸².

Tas pats lopšelis-darželis nurodė, kad 0,5 socialinio pedagogo etatui tenka 15 vaikų (viso įstaigoje 2022 metais buvo ugdomi 225 vaikai) ir

- pagal normatyvus švietimo pagalbos specialisto etato steigimui (ne daugiau 400 vaikų), steigiama 0,56 etato,
- pagal maksimalių asignavimų, planuojamų skirti iš savivaldybės biudžeto, apskaičiavimo rodiklius – ikimokyklinio ugdymo įstaigoms finansuojama 0,75 etato,

tačiau papildomai Komisija nusprendė finansuoti 0,5 etato.

¹⁸⁰ Specialiosios pedagoginės pagalbos asmeniui iki 21 metų teikimo ir kvalifikacinių reikalavimų nustatymo šios pagalbos teikėjams tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1132 redakcija).

¹⁸¹ Patikslintas lopšelio-darželio „Eglutė“, 2022 m. kovo 17 d. raštas Nr. S-2022-73 (ankstesni: 2022 m. kovo 8 d. raštas Nr. S-2022-59, 2022 m. vasario 14 d. raštas Nr. S-2022-43, kuriuose nurodytas didesnis steigtinų pareigybių etatų poreikis).

¹⁸² Komisijos įvertinti mokyklų prašymus dėl lėšų švietimo pagalbos specialistų pareigybių steigimo ir sprendimo priėmimo posėdžio 2022 m. kovo 23 d. protokolai Nr. VAK-199.

Strateginio planavimo ir finansų skyriaus patektais duomenimis ugdymo įstaiga 2022 metais panaudojo švietimo pagalbai skirtas mokymo lėšas.

Lopšelis-darželis „Ežerėlis“ prašyme¹⁸³ nurodė, kad 1,25 logopedo etato tenka 41 ugdytinis (iš kurių 15 vaikų su dideliais specialiaisiais ugdymosi poreikiais), ir

- a. pagal normatyvus švietimo pagalbos specialisto etato steigimui (30 mokinių pagal ikimokyklinio ugdymo programą), steigiama 1,87 logopedo etato,
- b. pagal maksimalių asignavimų, planuojamų skirti iš savivaldybės biudžeto, apskaičiavimo rodiklius – jei ikimokyklinio ugdymo įstaigoje yra 8-9 grupės, finansuojama 1,25 etato (tai yra limitas jau išnaudotas),

todėl neaišku, kodėl nuspręsta papildomai finansuoti 0,25 logopedo etato¹⁸⁴ (patikslintame prašyme tokio įstaigos pageidavimo nebuvo¹⁸⁵).

Tas pats lopšelis-darželis nurodė, kad 0,5 specialiojo pedagogo etatui tenka 8 vaikai (visi 8 turintys didelių specialiųjų ugdymosi poreikių) ir

- a. pagal normatyvus švietimo pagalbos specialisto etato steigimui, steigiama 0,66 etato,
- b. pagal maksimalių asignavimų, planuojamų skirti iš savivaldybės biudžeto, apskaičiavimo rodiklius – ikimokyklinio ugdymo įstaigoms finansuojama 0,8 etato,

tačiau Komisijai nebuvo siūloma finansuoti 0,5 šio specialisto etato, motyvai nenurodyti.

Įstaiga 2022 metais nepanaudojo 3,5 tūkst. Eur švietimo pagalbai skirtų mokymo lėšų.

Lopšelis-darželis „Gluosnis“ pateikė prašymą¹⁸⁶ motyvuodamas, kad lėšos pareigybėms 2022 m. išlaikyti nebuvo suplanuotos, nes dviejų vaikų dideli specialieji ugdymosi poreikiai buvo nustatyti ir pažymos pateiktos po 2021-10-01, kai Strateginio planavimo ir finansų skyriui jau buvo pateikę 2022 m. etatų skaičių ir planuojamą darbo užmokesčio poreikį. Ugdymo įstaiga nurodė, kad 1 logopedo etatui tenka 35 ugdytiniai (iš kurių 8 naujai nustatyti dideli specialieji ugdymosi poreikiai), ir

- a. pagal normatyvus švietimo pagalbos specialisto etato steigimui (30 mokinių pagal ikimokyklinio ugdymo programą), steigiama 1,43 logopedo etato,
- b. pagal maksimalių asignavimų, planuojamų skirti iš savivaldybės biudžeto, apskaičiavimo rodiklius – jei ikimokyklinio ugdymo įstaigoje yra 10-11 grupių, finansuojama 1,5 etato,

todėl neaišku, kodėl Komisija nusprendė nefinansuoti 0,25 logopedo etato¹⁸⁷ (motyvai nenurodyti).

Tas pats lopšelis-darželis nurodė, kad reikalinga 0,5 judesio korekcijos specialisto etato tektų 10 vaikų (iš kurių 3 vaikams naujai nustatyti dideli specialieji ugdymosi poreikiai), tačiau Komisija nusprendė nefinansuoti, motyvai nenurodyti.

- a. pagal maksimalių asignavimų, planuojamų skirti iš savivaldybės biudžeto, apskaičiavimo rodiklius – jei yra 20 vaikų su judesio ir padėties bei kompleksiniais sutrikimais ir pagal gydytojo paskyrimą atliekamas gydymas judesiu, finansuojamas 1 etatas.

Įstaiga prašymą¹⁸⁸ dėl 0,25 logopedo etato ir 0,5 judesio korekcijos specialisto etato išlaikymo pateikė pakartotinai Savivaldybės tarybai prašomų pareigybių dalimis padidinus didžiausią leistiną pareigybių skaičių¹⁸⁹, nurodydama, kad lėšos biudžete nebuvo numatytos. Komisija nusprendė¹⁹⁰ nefinansuoti ugdymo įstaigos prašymo dėl jau skirto Savivaldybės finansavimo. Duomenų, kuo vadovaujantis buvo priimtas Komisijos sprendimas, prie Komisijos protokolo medžiagos nebuvo pridėta.

Įstaiga 2022 metais švietimo pagalbai skirtų mokymo lėšų panaudojo 15,5 tūkst. Eur daugiau nei planuota.

Pažymėtina, kad visais minėtais atvejais Komisijos posėdis vyko 2022 m. kovo 16 d., o minėtų įstaigų prašymai, nurodant švietimo pagalbos specialistų poreikį, atitinkantį Komisijos sprendimus, patikslinti 2022 m. kovo 17 d.¹⁹¹ (ankstesniuose buvo nurodytas kitoks steigtinų pareigybių etatų poreikis). Kuris iš įstaigos pateiktų prašymų (pirminis ar patikslintas) buvo vertintas šiame ir vėlesniuose Komisijos posėdžiuose, protokoluose ar prie jų pridedamoje medžiagoje nėra užfiksuota.

---

¹⁸³ Lopšelio-darželio „Ežerėlis“ 2022 m. kovo 1 d. raštas Nr. SR-32(11.9.).

¹⁸⁴ Komisijos įvertinti mokyklų prašymus dėl lėšų švietimo pagalbos specialistų pareigybių steigimo ir sprendimo priėmimo posėdžio 2022 m. kovo 23 d. protokolas Nr. VAK-199.

¹⁸⁵ Patikslintas lopšelio-darželio „Ežerėlis“ 2022 m. kovo 16 d. raštas Nr. SR-34(11.9.).

¹⁸⁶ Lopšelio-darželio „Gluosnis“ 2022 m. kovo 1 d. raštas Nr. IS-70.

¹⁸⁷ *Ten pat, 184.*

¹⁸⁸ Lopšelio-darželio „Gluosnis“ 2022 m. kovo 28 d. raštas Nr. IS-96.

¹⁸⁹ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2022 m. kovo 3 d. sprendimas Nr. T-62 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2015 m. gruodžio 28 d. sprendimo Nr. T-363 „Dėl didžiausio leistino Šiaulių miesto savivaldybės biudžetinių įstaigų pareigybių skaičiaus nustatymo“ pakeitimo“.

¹⁹⁰ Komisijos įvertinti mokyklų prašymus dėl lėšų švietimo pagalbos specialistų pareigybių steigimo ir sprendimo priėmimo posėdžio 2022 m. balandžio 21 d. protokolas Nr. VAK-271.

¹⁹¹ Patikslintas lopšelio-darželio „Eglutė“, 2022 m. kovo 17 d. raštas Nr. S-2022-73, lopšelio-darželio „Ežerėlis“, 2022 m. kovo 17 d. raštas Nr. Nr. SR-37(11.9.), lopšelio-darželio „Gluosnis“, 2022 m. kovo 17 d. raštas Nr. Nr. IS-83.

Manome, išsamios įstaigų pateikiamos informacijos ir aiškių vertinimo kriterijų nustatymas, užtikrintų sprendimų dėl lėšų skyrimo priėmimo teisėtumą, objektyvumą, skaidrumą.

10. Savivaldybės administracija 2022 metais sudarydama sutartis prisiėmė daugiau įsipareigojimų nei skirta lėšų. Lėšų panaudojimo kontrolė tobultina

Lėšų skyrimo apraše¹⁹² numatyta, kad Savivaldybės administracija, vadovaudamasi Komisijos protokoliniu nutarimu, su mokykla sudaro Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo sutartį. Įgyvendinant priemonę 08.01.03.14 „Švietimo pagalbos užtikrinimas švietimo įstaigose“, 2022 metais iš viso pasirašytos 37 Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo sutartys su 27 ugdymo įstaigomis.

Vertinome, ar įgyvendinant minėtą priemonę pasirašytose Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo sutartyse numatytas finansavimas atitinka Komisijos priimtus nutarimus.

Peržiūrėjus su švietimo įstaigomis pasirašytas Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo sutartis, neatitikimų Komisijos protokoluose numatytiems skirti finansavimo sumoms, nenustatėme. Tačiau pastebėjome, kad bendra visų pasirašytų sutarčių vertė (311 tūkst. Eur) viršijo Savivaldybės 2022-2024 metų strateginiame veiklos plane¹⁹³ numatytą sumą. Komisija priimdama nutarimus dėl finansavimo atsižvelgė į iš ugdymo įstaigų gautus raštus dėl skirtų lėšų (ne)panaudojimo. Tačiau sutarčių pakeitimai, kaip numatyta Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo sutartyse¹⁹⁴, nebuvo pasirašyti. Manome, kad užtikrinant lėšų panaudojimo pagal patvirtintą programos sąmatą kontrolę, sutarties pakeitimai, tikslinant skiriamą sumą, yra būtini.

„Salduvės“ progimnazija 2022 m. rugsėjo 22 d rašte¹⁹⁵ nurodė, kad planuoja nepanaudoti 5,8 tūkst. Eur, skirtų pagal 2022 m. balandžio 6 d. Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo sutartį Nr. SŽ-469.

Peržiūrėjome įstaigų pateiktas Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2022 m. gruodžio 31 d. ataskaitas. „Salduvės“ progimnazijos pateiktoje ataskaitoje¹⁹⁶ nurodyta, kad įstaiga panaudojo visas skirtas lėšas – 21,6 tūkst. Eur.

Švietimo įstaigų lėšų panaudojimo atsiskaitymo, tvarka ir terminai, vadovaujantis Lėšų skyrimo aprašu¹⁹⁷ nustatyti Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo sutartyje. Minėtos sutarties 3.4. p. numatyta, kad švietimo įstaigos privalo atsiskaityti už savivaldybės biudžeto lėšas pasibaigus metams iki kitų metų sausio 5 d. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Apskaitos skyriui (toliau – Apskaitos skyrius) pateikiant Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitą (4 priedas), ir Mokėjimo dokumentų sąrašą (5 priedas).

Vertinome, ar numatytos lėšų panaudojimo priemonės leidžia įsitikinti lėšų panaudojimo tikslingumu.

Peržiūrėjome atsirinktų įstaigų 2022 metais Apskaitos skyriui pateiktas Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitas bei Mokėjimo dokumentų sąrašus.

Pastebėjome, kad įstaigų pateiktuose Mokėjimo dokumentų sąrašuose kaip gavėjas nurodytas ne konkretus švietimo pagalbos specialistas, o banko pavadinimas, Valstybinė mokesčių inspekcija ar Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba. Todėl įsitikinti lėšų panaudojimo tikslingumu, ypač, kai lėšos skirtos 2 ar daugiau švietimo pagalbos specialistų, pateikiamos informacijos nepakanka.

---

¹⁹² Lėšų, skirtų švietimo pagalbai užtikrinti Šiaulių miesto savivaldybės švietimo įstaigose, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. vasario 10 d. įsakyму Nr. A-208, 13 p.

¹⁹³ Šiaulių miesto savivaldybės 2022–2024 metų strateginis veiklos planas, patvirtintas Savivaldybės tarybos 2022 m. vasario 3 d. sprendimu Nr. T-1 (2022 m. gruodžio 22 d. sprendimo Nr. T-424 redakcija).

¹⁹⁴ Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo sutarties 20 p. „Sutarties sąlygos privalomos Sutarties šalims. Sutartis gali būti keičiama arba pildoma šalių raštišku papildomu susitarimu. Visi Sutarties pakeitimai ir papildymai yra neatskiriamos sutarties dalys“; 21 p.: „Sutarties 1 punktą gali būti keičiamas pasikeitus lėšų poreikiui“.

¹⁹⁵ „Salduvės“ progimnazijos 2022 m. rugsėjo 2 raštas Nr. S-22-229 „Dėl lėšų švietimo pagalbos specialistų pareigybėms“.

¹⁹⁶ „Salduvės“ progimnazijos Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2022 m. gruodžio 31 d. ataskaita, 2023 m. sausio 5 d. Nr. 2022-IV.

¹⁹⁷ *Ten pat*, 192, 15 p.

Pastebėtina, kad 2020 metų pradžioje Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu buvo patvirtinta Mokymo lėšų, skirtų švietimo pagalbai, ataskaitos forma¹⁹⁸, kurioje įstaigų prašoma pateikti informaciją apie švietimo pagalbos specialistų užimamą etato dalį ir išlaidoms panaudotas mokymo ir kitas lėšas. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas buvo priimtas vadovaujantis ne tik Švietimo įstatymo nuostatomis¹⁹⁹, bet ir Savivaldybės tarybos 2018 m. spalio 4 d. sprendimu Nr. T-350²⁰⁰, patvirtintu aprašu, *kuriame nėra reglamentuotas ataskaitų formų už mokymo lėšų panaudojimą švietimo pagalbai, tvirtinimas*, ar minėtų ataskaitų pateikimas Savivaldybei. Mokymo lėšų ataskaitos už švietimo pagalbą pateikimas yra numatytas aukštesnės galios teisės aktuose²⁰¹. Todėl aptarta Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu patvirtinta atskira ataskaitos forma neatitinka aukštesnės teisinės galios teisės aktų: Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtinto aprašo²⁰² ir Švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu patvirtinto aprašo²⁰³. Minėta ataskaitos forma buvo panaikinta 2023 metų spalio mėnesį²⁰⁴.

Pagal Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos viešinamą informaciją 2022 metais mokytojų padėjėjų pareigybėms išlaikyti, taikant Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą, savivaldybėms skirtos papildomos lėšos²⁰⁵. Tačiau Strateginio planavimo ir finansų skyriaus pateiktos apibendrintos Mokymo lėšų, skirtų švietimo pagalbai, panaudojimo ataskaitos duomenimis, nepanaudota 333,6 tūkst. Eur, o švietimo pagalbos specialistų pareigybių, išlaikomų iš dotacijos lėšų, skaičius kai kuriose ugdymo įstaigose nepasikeitė arba keitėsi, tačiau liko nepanaudotų mokymų lėšų, skirtų švietimo pagalbai:

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas	Iš dotacijos lėšų išlaikomų pareigybių skaičius		Pokytis	Nepanaudota mokymo lėšų (-), viršyta, tūkst. Eur	Skirta papildomai savivaldybės biudžeto lėšos, tūkst. Eur
		ataskaitinio laikotarpio pradžioje	ataskaitinio laikotarpio pabaigoje			
1.	„Juventos“ progimnazija	7	8	1	-17,1	
2.	„Romuvos“ gimnazija	3,5	3,5	0	-28,2	
3.	„Sandoros“ progimnazija	8	8	0	-19,7	
4.	„Ringuvos“ mokykla	12,5	12,5	0	-12,0	
5.	„Didždvario“ gimnazija	2,25	2,25	0	-45,9	
6.	„Gegužių“ progimnazija	7,5	7,5	0	-3,8	

¹⁹⁸ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. sausio 6 d. įsakymas Nr. A-8 „Dėl Mokymo lėšų, skirtų švietimo pagalbai, ataskaitos formos patvirtinimo“.

¹⁹⁹ Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas, 1991 m. birželio 25 d. Nr. I-1489 (2011 m. kovo 17 d. įstatymo Nr. XI-1281 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 58 str. 2 d. 1 p., 64 str. 4 d.

²⁰⁰ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2018 m. spalio 4 d. sprendimas Nr. T-350 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės mokymo lėšų paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2022 m. spalio 6 d. sprendimo Nr. T-364 redakcija).

²⁰¹ *Pavyzdžiui* Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 (su vėlesniais pakeitimais), 22 p. nurodoma, jog „Savivaldybės už mokymo lėšų panaudojimą atsiskaito Švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka“.

Taikomas – Specialių tikslinių dotacijų (išskyrus kapitalo investicijoms finansuoti) pervedimo savivaldybėms ir savivaldybių atsiskaitymo už šių lėšų panaudojimą Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. V-55 (2022 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. V-2020 redakcija), III skyriuje bei aprašo priede Nr. 2 pateikiama atskira ataskaitos už mokymo lėšų, skirtų švietimo pagalbai mokyklose ir pedagoginę psichologinę pagalbą teikiančiose įstaigose, panaudojimą forma.

²⁰² *Ten pat*, 201, 22 p.

²⁰³ Specialių tikslinių dotacijų (išskyrus kapitalo investicijoms finansuoti) pervedimo savivaldybėms ir savivaldybių atsiskaitymo už šių lėšų panaudojimą Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. V-55 (2022 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. V-2020 redakcija), 11.2. p.

²⁰⁴ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2023 m. spalio 6 d. įsakymas Nr. A-1032 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. A-8 „Dėl Mokymo lėšų, skirtų švietimo pagalbai, ataskaitos formos patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“.

²⁰⁵ [Mokytojo padėjėjų skaičius mokyklose išaugo ketvirtadaliu | Švietimo, mokslo ir sporto ministerija \(lr.v.lt\)](#).

7.	„Jovaro“ progimnazija	6,2	7,85	1,65	-29,8	
8.	„Juliaus Janonio“ gimnazija	3,25	3,25	0	0,0	15,9
9.	„Ragainės“ progimnazija	7	7	0	0,0	
10.	„Sanatorinė“ mokykla	13,865	13,865	0	1,9	
11.	„Simono Daukanto“ gimnazija	5,8	5,8	0	-19,8	
12.	„Sporto“ gimnazija	1,25	1,25	0	0,7	7,4
13.	„Stasio Šalkauskio“ gimnazija	4	4	0	-10,0	8,6
14.	„Suaugusiųjų“ mokykla	1	1	0	-27,7	
15.	Šiaulių lopšelis-darželis „Aukšinis raktelis“	1,6	1,6	0	-2,0	
16.	Šiaulių lopšelis-darželis „Ažuoliukas“	5	5	0	-6,7	19
17.	Šiaulių lopšelis-darželis „Coliukė“	2	2	0	-4,7	
18.	Šiaulių lopšelis-darželis „Drugelis“	3,35	3,35	0	-14,1	2,6
19.	Šiaulių lopšelis-darželis „Ežerėlis“	1,75	1,75	0	-3,5	10,5
20.	Šiaulių lopšelis-darželis „Gintarėlis“	2,6	2,6	0	-8,3	
21.	Šiaulių lopšelis-darželis „Pelėdžiukas“	3,1	3,1	0	2,1	
22.	Šiaulių lopšelis-darželis „Pupų pėdas“	1	1	0	0,0	
23.	Šiaulių lopšelis-darželis „Salduvė“	1,85	1,85	0	-6,2	20,5
24.	Šiaulių lopšelis-darželis „Sigutė“	1,5	1,5	0	-6,2	
25.	Šiaulių lopšelis-darželis „Trys nykštukai“	4	4	0	16,9	15,5
26.	Šiaulių lopšelis-darželis „Voveraitė“	1,75	1,75	0	-11,0	7,8
27.	Šiaulių lopšelis-darželis „Žiogelis“	1,75	1,75	0	-3,4	
28.	Šiaulių lopšelis-darželis „Žirniukas“	3	3	0	9,8	5,9
29.	„Vincio Kudirkos“ progimnazija	4	4,75	0,75	-62,5	
	Viso:	121,365	124,765	3,4	-311,2	113,7

Todėl, atsižvelgiant į aukščiau išdėstytus dalykus, manome, kad Mokymo lėšų, skirtų švietimo pagalbai, ataskaitoje prašyta pateikti informacija, įtraukiant ir priemonės 08.01.03.14 „Švietimo pagalbos užtikrinimas švietimo įstaigose“ lėšas, būtų naudinga ir švietimo pagalbos specialistų išlaikymo tinkamų finansavimo šaltinių, lėšų panaudojimo kontrolei ir finansavimo sprendimų priėmimui.

2023 metais buvo pakeista prašymo, savivaldybės biudžeto lėšoms, skirtoms švietimo pagalbai užtikrinti, gauti forma²⁰⁶, išskiriant pateikiamus duomenis apie esamą situaciją (švietimo pagalbos specialistų pareigybių ir jiems tenkančių ugdytinių skaičius, bei pareigybėms išlaikyti reikalingas bei skirtas mokymo lėšas) bei steiginių pareigybių poreikį (pareigybę, jai nustatytą etato dalį ir darbo apmokėjimo koeficientą, visą reikalingą lėšų sumą). Prašymo formoje prašoma taip pat pateikti Pedagoginės psichologinės tarnybos išduotos pažymos datą ir numerį, tačiau kokiais atvejais reikia šią informaciją pateikti nedetalizuojama.

²⁰⁶ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. vasario 10 d. įsakymas Nr. A-208 „Dėl lėšų, skirtų švietimo pagalbai užtikrinti Šiaulių miesto savivaldybės švietimo įstaigose, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 1 priedas (2023 m. sausio 30 d. įsakymo Nr. A-170 redakcija).

11. Švietimo pagalbos teikimą Savivaldybės ugdymo įstaigose reglamentuojantis aprašas iš esmės atitinka teisės aktų reikalavimus

Teisės aktai turi būti rengiami taip, kad būtų aiškūs, lengvai suprantami ir nedviprasmiški, paprasti, glausti, tikslūs, teisės akto turinys turi atitikti jo paskirtį, rūšį, tekstas dėstomas glaustai, logiškai ir aiškiai, be prieštaravimų²⁰⁷.

Vertinta, ar Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu patvirtintame Švietimo pagalbos netinkamai besielgiantiems mokiniams teikimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas)²⁰⁸ numatytas reglamentavimas atitinka bendruosius teisės aktams keliamus reikalavimus.

Peržiūrėjus Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu patvirtintą Aprašą, reglamentuojantį švietimo pagalbos teikimą, išanalizavus bei palyginus jame esamo reglamentavimo atitiktį bendriesiems teisės aktų reikalavimams, nustatyta, jog Apraše numatytas švietimo pagalbos teikimo reglamentavimas iš esmės atitinka bendruosius teisės aktams keliamus reikalavimus. Vis dėlto turime pastebėjimų dėl kai kurių Aprašo²⁰⁹ nuostatų:

- Apraše nurodoma, jog jį keičia / papildo Savivaldybės administracijos direktorius įsakymu, nors, pagal nuo 2023 m. balandžio 1 d. naujai įsigaliojusią Vietos savivaldos įstatymo redakciją²¹⁰ ir šiuo metu galiojančias Švietimo įstatymo nuostatas²¹¹, Savivaldybės meras (Savivaldybės vykdomoji institucija) *tiesiogiai ir asmeniškai atsako už įstatymų, Vyriausybės, savivaldybės tarybos, savo sprendimų įgyvendinimą* savivaldybės teritorijoje jo kompetencijai priskirtais klausimais, *bei koordinuoja ir kontroliuoja viešąsias paslaugas teikiančių subjektų darbą*, t. y. tvirtina ir kompetencijos klausimais priimamus tvarkos aprašus. Savivaldybės mero sprendimai įforminami potvarkiais.
- Vadovaujantis Švietimo įstatymo²¹², Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo²¹³, Švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymais patvirtintais aprašais²¹⁴, trijų ministrų patvirtintu aprašu²¹⁵, ugdymo įstaigos Vaiko gerovės komisija kreipiasi į Savivaldybės komisiją²¹⁶ dėl vaiko minimalios ar vidutinės priežiūros priemonių skyrimo, koordinuotai teikiamų švietimo pagalbos, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų skyrimo vaikui, kai

²⁰⁷ Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 (2021 m. lapkričio 18 d. įsakymu Nr. 1R-388 redakcija), 5, 6 p.; Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 (redakcija, galiojusi iki 2021 m. lapkričio 18 d. įsakymu Nr. 1R-388), 6.1. p.

²⁰⁸ Švietimo pagalbos netinkamai besielgiantiems mokiniams teikimo tvarkos aprašas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. rugsėjo 24 d. įsakymu Nr. A-1577.

²⁰⁹ *Ten pat*, 208.

²¹⁰ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-553 pakeitimo įstatymas, 2022 m. birželio 30 d. Nr. XIV-1268 (redakcija su vėlesniais pakeitimais), 3 str. 3 d.; 25 str. 1 ir 5 d.; 27 str. 2 d. 9 p.

²¹¹ Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas, 1991 m. birželio 25 d. Nr. I-1489 (2011 m. kovo 17 d. įstatymo Nr. XI-1281 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 58 str. 2 d. 3 p.

²¹² *Ten pat*, 211, 7 str. 5 d., 8 str. 4 d., 9 str. 7 d., 10 str. 5 d., 11 str. 6 d., 14 str. 8 d., 23 str. 3 d.

²¹³ Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymas, 2007 m. birželio 28 d. Nr. X-1238 (2020 m. rugsėjo 24 d. įstatymo Nr. XIII-3292 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 7 str. 1, 2 d., 11 str., 12 str. 8 d.

²¹⁴ Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1129 redakcija), 5.6.; 11.8., 11.12. p.; Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 (2021 m. rugsėjo 1 d. įsakymo Nr. V-1584 redakcija), 14 p.; Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių ar auklėjamojo poveikio priemonės įgyvendinimo savivaldybėje organizavimo, koordinavimo ir kontrolės rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2017 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. V-555 (2020 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. V-2015 redakcija su vėlesniu pakeitimu), 5 p.

²¹⁵ Koordinuotai teikiamų švietimo pagalbos, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro, Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2017 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. V-651/A1-455/V-1004 (redakcija galiojusi iki 2023 m. rugpjūčio 21 d. įsakymo Nr. V-1079/A1-555/V-924), 5, 7.2. p.

²¹⁶ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisija.

paskirta švietimo pagalba nėra efektyvi. Todėl, Apraše nenumatant tolesnių švietimo pagalbos teikimo veiksmų, kai švietimo įstaigoje atskirai teikta švietimo pagalba buvo neveiksminga, neefektyvi ir neužtikrina vaiko gerovės nėra aišku dėl ko ugdymo įstaigos Vaiko gerovės komisija kreipiasi į Savivaldybės komisiją.

- Pažymėtina, kad Apraše²¹⁷ nėra pateikiamos nuorodos ir į Savivaldybės priimtus vidinius teisės aktus dėl vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių skyrimo, koordinuotai teikiamų paslaugų teikimo²¹⁸. Tik aiškiai Apraše reglamentuojant (nurodant) tolimesnę švietimo pagalbos teikimo vaikui tvarką, kai vaiko ugdymo įstaigos teikiama pagalba nėra efektyvi, veiksminga ar neužtikrina vaiko gerovės ir pateikiant nuorodą į teisės aktus, Savivaldybės internetinėje svetainėje teikiamą informaciją²¹⁹ kaip vaikui, jo šeimai tokiu atveju būtų teikiama pagalba²²⁰), bus galima vaikui efektyviau suteikti būtiną pagalbą.
- Skaitant Aprašą, pastebima, jog ugdymo įstaigos Vaiko gerovės komisija, priimdama sprendimą vaikui teikti socialinę pedagoginę ar psichologinę pagalbą, nedetalizuoja kas vaikui teiks šią pagalbą, nors atliekant pirminį vertinimą, Apraše pažymima, jog ją atliks „mokykloje dirbantys socialinis pedagogas, psichologas, logopedas, specialusis pedagogas“²²¹.
- Aprašo 11.2. p. nurodyti pagalbos specialistai neatitinka 12.1. p. teikiamos švietimo pagalbos teikimo rūšių²²², nes be psichologinės ir socialinės pedagoginės pagalbos teikimo, ugdymo įstaigoje gali būti teikiama tiek specialioji pedagoginė pagalba²²³ (teikia specialieji pedagogai, logopedai), bet ir specialioji pagalba (teikia mokytojų padėjėjai)²²⁴.
- Manytume, kad patvirtinta švietimo pagalbos teikimo vaizdinė schema, Šiaulių miesto gyventojams palengvintų supratimą apie ugdymo įstaigose vaikams teikiamą švietimo pagalbą.

12. Šiaulių miesto savivaldybės gyventojams nepakankamai viešinama informacija, susijusi su švietimo pagalba

Tam, kad Savivaldybės vykdomoji institucija²²⁵ įgyvendintų įstatymu²²⁶ numatytą Savivaldybės savarankišką funkciją – švietimo pagalbos teikimo mokiniui, mokytojui, šeimai, mokyklai, organizavimą ir koordinavimą turi būti nuolat vykdoma Švietimo būklės stebėseną²²⁷. Be to,

²¹⁷ Švietimo pagalbos netinkamai besielgiantiems mokiniams teikimo tvarkos aprašas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. rugsėjo 24 d. įsakymu Nr. A-1577.

²¹⁸ Kompleksiškai teikiamos pagalbos Šiaulių miesto savivaldybės teritorijoje gyvenantiems ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikams ir jų tėvams (globėjams) tvarkos aprašas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2012 m. spalio 25 d. sprendimu Nr. T-284; Šiaulių miesto savivaldybės mero 2023 m. birželio 14 d. potvarkis Nr. M-452 „Dėl vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių ar auklėjamojo poveikio priemonės įgyvendinimo Šiaulių miesto savivaldybėje organizavimo, koordinavimo ir kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“.

²¹⁹ <https://www.siauliai.lt/page/view/1047>.

²²⁰ Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 (2021 m. lapkričio 18 d. įsakymo Nr. 1R-388 redakcija), 76, 90 p.

²²¹ *Ten pat*, 217, 11.2. p.

²²² Žr. audito ataskaitos įžangą, 9 psl.

²²³ Specialiosios pedagoginės pagalbos asmeniui iki 21 metų teikimo ir kvalifikacinių reikalavimų nustatymo šios pagalbos teikėjams tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1132 redakcija), 8 p.

²²⁴ Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1130 redakcija), 7 p.

²²⁵ Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas, 1991 m. birželio 25 d. Nr. I-1489 (2011 m. kovo 17 d. įstatymo Nr. XI-1281 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 58 str. 2 d. 3 p.

²²⁶ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (2008 m. rugsėjo 15 d. įstatymo Nr. X-1722 redakcija su vėlesniais pakeitimais, galiojusi iki 2023 m. kovo 31 d.), 6 str. 6 p.

²²⁷ *Ten pat*, 225, 2 str. 33 d., 37 str. 4 d., 53 str. 1 d., 64 str. 2 d.

vadovaujantis Švietimo įstatymo nuostatomis²²⁸, Savivaldybės vykdomoji institucija²²⁹ analizuoja švietimo būklę bei *teikia informaciją <...> visuomenei apie švietimo būklę savivaldybėje*, kas taip pat yra įtvirtinta ir Savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus nuostatuose²³⁰. Paminėtina ir tai, jog švietimo pagalbos organizavimas ir koordinavimas yra vienas iš švietimo būklės stebėsenos rodiklių²³¹. Todėl visuomenei, vadovaujantis viešumo ir savivaldybės gyventojų dalyvavimo tvarkant viešuosius savivaldybės reikalus principais²³², turi būti teikiama informacija ir apie galimybes Šiaulių mieste gauti švietimo pagalbą, jos teikimo procesą ir pan.

Atliekamo audito metu siekėme išsiaiškinti ar už švietimo pagalbos teikimo organizavimą ir koordinavimą atsakingas Savivaldybės administracijos Švietimo skyrius²³³ viešina visuomenei su švietimo pagalba susijusią informaciją: savivaldybės internetinėje svetainėje, metinėse skyriaus veiklos ataskaitose, ar informacija, susijusi su švietimo pagalba, yra pateikiama švietimo įstaigų internetinėse svetainėse.

Šiaulių miesto savivaldybė, siekdama įgyvendinti teisės aktuose jai priskirtą savarankišką funkciją, tiek Šiaulių miesto savivaldybės 2022–2024 metų strateginiame veiklos plane²³⁴ numatyta „Švietimo prieinamumo ir kokybės užtikrinimo programą“, Savivaldybės internetinėje svetainėje²³⁵ skiltyje „Veiklos sritys“ / „Švietimas“ / „Specialioji pagalba grįžusiems mokiniams“, viešina bendro pobūdžio (*vaiko gebėjimų įvertinimo, ugdymo organizavimo, nustačius specialiuosius ugdymosi poreikius tvarką*) informaciją apie švietimo pagalbą. Vis dėlto, Tarnybos manymu, įvertinus Savivaldybės internetinėje svetainėje Švietimo skyriaus viešai skelbiamą informaciją apie švietimo pagalbą, ji yra nepakankama dėl šių priežasčių:

- Savivaldybės internetinės svetainės skiltyje „Specialioji pagalba grįžusiems mokiniams“ *nėra pateikiama veikiančių nuorodų į teisės aktus*²³⁶ (nurodomi tik tam tikrų aprašų pavadinimai, *nepateikiant visų teisės aktų*), kurie reglamentuoja švietimo pagalbos teikimą.
- Fiksuotas atvejis, kai Savivaldybės internetinėje svetainėje *skelbiamas Švietimo skyriaus vedėjo įsakymu patvirtintas teisės aktas*²³⁷, tačiau *nėra skelbiamas šiuo metu galiojantis ir*

²²⁸ Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas, 1991 m. birželio 25 d. Nr. I-1489 (2011 m. kovo 17 d. įstatymo Nr. XI-1281 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 58 str. 2 d. 1, 10 p.

²²⁹ Nagrinėjamu atveju Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyrius.

²³⁰ Savivaldybių administracijų švietimo padalinių bendrųjų nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. vasario 5 d. nutarimu Nr. 128 (2011 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. 767 redakcija), 6.2., 7.1. p.; Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus nuostatų, patvirtintų Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2023 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. AP-596, 6.2. p.

²³¹ *Ten pat*, 228, 37 str. 4 d., 53 str. 2 d.; Valstybinės švietimo ir mokslo stebėsenos tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. V-757 (su vėlesniais pakeitimais), 6.2. p.

²³² Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (2008 m. rugsėjo 15 d. įstatymo Nr. X-1722 redakcija su vėlesniais pakeitimais, galiojusi iki 2023 m. kovo 31 d.), 4 str. 9, 15 p.

²³³ *Ten pat*, 230, 6.11. p.

²³⁴ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2022 m. vasario 3 d. sprendimas Nr. T-1 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės 2022–2024 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ (2022 m. gruodžio 22 d. sprendimo Nr. T-424 redakcija, galiojusi iki 2023 m. vasario 2 d.).

²³⁵ <https://siauliai.lt/page/view/236>.

²³⁶ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (2008 m. rugsėjo 15 d. įstatymo Nr. X-1722 redakcija su vėlesniais pakeitimais, galiojusi iki 2023 m. kovo 31 d.), 37 str. 3 p.; Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 480 (2018 m. gruodžio 12 d. nutarimo Nr. 1261 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 32 p.

²³⁷ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjos 2005 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. ŠV-155 (1.3) patvirtintas „Švietimo pagalbos nelankančiam ugdymo įstaigos 5–6 metų vaikui teikimo Šiaulių mieste tvarkos aprašas“, kuris yra vieno lapo apimties, sprendžiant iš jo turinio, aprašas nereglamentuoja pačios Švietimo pagalbos teikimo tvarkos (Pagalbos teikimo turinys). Minėtas teisės aktas yra priimtas pagal Švietimo pagalbos nelankančiam ugdymo įstaigos 5–6 metų vaikui teikimo tvarką, patvirtintą Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2003 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. ISAK-1809. Nuoroda į teisės aktą: https://siauliai.lt/upload/media/user/54/Rasa/Svietimo_pagalbos_nelankančiam_ugdymo_istaigos.pdf.

Tačiau, informacijos ar šis teisės aktas yra galiojantis ir yra taikomas lopšeliuose–darželiuose, audito metu negavome.

švietimo pagalbą Savivaldybės mastu reglamentuojantis teisės aktas²³⁸. Be to, minėto teisės akto negalima rasti Šiaulių miesto savivaldybės dokumentų paieškoje²³⁹.

- Nors Savivaldybės internetinėje svetainėje yra pateikiama rašytinė informacija, tačiau manytina, kad lengviau būtų suprantama vaizdinė (pvz. švietimo pagalbos teikimo proceso / etapų schema)²⁴⁰ ar struktūruota informacija²⁴¹ pvz. neįgaliesiems asmenims, kuriems taip pat gali būti teikiama švietimo pagalba²⁴². Savivaldybės internetinėje svetainėje skelbiama informacija, susijusi su švietimo pagalba *paskutinį kartą buvo atnaujinta 2021 m. rugpjūčio 17 d.*²⁴³
- Savivaldybės internetinės svetainės skiltyje „Veiklos sritys“ / „Švietimas“ / „Specialioji pagalba grįžusiems mokiniams“ nėra nurodomi *Švietimo skyriaus vyr. specialisto, kuris galėtų suteikti papildomos informacijos, gyventojams kilus klausimų, kontaktai*, nors įstatymas aiškiai nurodo, kad jie po skelbiama informacija turi būti nurodyti²⁴⁴.
- Informacija, susijusi su švietimo pagalba, pateikiama *ne vienoje, o keliose Savivaldybės internetinės svetainės vietose*, kas, vadovaujantis Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms apraše²⁴⁵ nurodyta trijų pelės paspaudimų taisykle, įstaigos interneto svetainės lankytojas turi rasti ieškomą informaciją trimis pelės paspaudimais, t. y. informacija, susijusi su švietimo pagalba *turėtų būti koncentruojama vienoje skiltyje* – pvz. sukuriant naują ir visą su švietimo pagalbos teikimu susijusią informaciją apjungiančią skiltį – „Švietimo pagalba“²⁴⁶.
- Peržiūrint Savivaldybės administracijos direktoriaus ir Savivaldybės administracijos 2021–2022 metų veiklos ataskaitas²⁴⁷, skiltyje „Švietimas“, galėtų būti pateikiama daugiau informacijos apie švietimo pagalbos organizavimą ir koordinavimą ugdymo įstaigose (pvz.: informacija, kurią Savivaldybės administracijos Švietimo skyrius kasmet teikia Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai²⁴⁸ bei kuri yra viešinama ŠVIS²⁴⁹).

²³⁸ Švietimo pagalbos netinkamai besielgiantiems mokiniams teikimo tvarkos aprašas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. rugsėjo 24 d. įsakymu Nr. A-1577.

²³⁹ <https://www.siauliai.lt/aktai/>.

²⁴⁰ Žr. Priedus Nr. 5, 6.

²⁴¹ <https://socmin.lrv.lt/lt/naujienos/aktualu-zmonems-su-negalia-informacija-taps-lengviau-prieinama?lang=lt>.

²⁴² 2019 m. Švietimo, specialiojo ugdymosi ir švietimo pagalbos prieinamumo neįgaliesiems vaikams tyrimas, įvertinant Jungtinių tautų neįgalųjų teisių konvencijos nuostatų įgyvendinimo efektyvumą Lietuvoje. Nuoroda: https://www.ndt.lt/wp-content/uploads/%C5%A0vietimo-tyrimo-ataskaita-2019_12_31.pdf, 25 rekomendacija, 42 psl.

²⁴³ „Specialioji pagalba grįžusiems mokiniams“: <https://www.siauliai.lt/page/view/236>.

²⁴⁴ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (2008 m. rugsėjo 15 d. įstatymo Nr. X-1722 redakcija su vėlesniais pakeitimais, suvestinė redakcija galiojusi iki 2023 m. kovo 31 d.), 37 str. 4 p.; Analogiškai nurodyta įstatymine nuostata yra įtvirtinta ir naujos redakcijos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme (2022 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XIV-1268 redakcija su vėlesniais pakeitimais) – 43 str. 4 p.

²⁴⁵ Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 480 (2018 m. gruodžio 12 d. nutarimo Nr. 1261 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 5 p.

²⁴⁶ Pavyzdžiui *Švietimo pagalbos įstaigos ir jų kontaktai* (<https://www.siauliai.lt/list/view/svietimo-istaigos>), papildomai turėtų būti nurodomos prie „Specialioji pagalba grįžusiems mokiniams“ ar kitoje skiltyje: <https://www.siauliai.lt/page/view/236>; „Ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas“ (<https://www.siauliai.lt/page/view/233>), informacija apie švietimo pagalbos specialistus vaikams, atsižvelgiant į SUP sudaromas ugdymo programas, turėtų būti pateikiama vienoje skiltyje, prie „Specialioji pagalba grįžusiems mokiniams“ skiltyje ar kitoje: <https://www.siauliai.lt/page/view/233>; taip pat vienoje skiltyje (pvz. „Specialioji pagalba grįžusiems mokiniams“ ar kitoje) turėtų būti nurodyti visi teisės aktai, reglamentuojantys švietimo pagalbą (bei jų nuorodos): <https://www.siauliai.lt/lt/page/view/233> ir pan.

²⁴⁷ <https://www.siauliai.lt/lt/list/view/veiklos-ataskaitos-1>.

²⁴⁸ Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas, 1991 m. birželio 25 d. Nr. I-1489 (2011 m. kovo 17 d. įstatymo Nr. XI-1281 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 58 str. 1 d. 10 p.

²⁴⁹ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo pažangos ataskaitos, viešinamos ŠVIS. Nuoroda: <http://svis.emokykla.lt/savivaldybiu-pazanga-test/>.

Vadovaujantis Švietimo skyriaus pateikta informacija²⁵⁰, visuomenė apie teikiamą švietimo pagalbą yra informuojama įvairiuose šaltiniuose²⁵¹. Siekiant patikrinti gautą informaciją, atsitiktinės atrankos būdu buvo atrinktos ir peržiūrėtos 5 Šiaulių m. lopšelių–darželių, 5 progimnazijų ir 5 gimnazijų internetinės svetainės dėl viešinamos informacijos apie švietimo pagalbą.

- Peržiūrėjus 5 lopšelių–darželių internetines svetaines, atkreipiamas dėmesys į tai, kad 2-jose iš 5-ių *trūksta informacijos apie ugdymo įstaigoje teikiamą Švietimo pagalbą*. Fiksuoti du atvejai, kai lopšelyje–darželyje *trūksta nuorodų į teisės aktus*²⁵², kurių pagrindu yra teikiama švietimo pagalba. Skirtingai nei kituose, vienu atveju lopšelio–darželio internetinėje svetainėje, skiltyje „Nuorodos“ *nėra pateikta nuorodų į subjektus* (net į Savivaldybės internetinę svetainę) nei kas teikia švietimo pagalbą, nes nuo 2020 m. rugsėjo 23 d. *informacija vis dar yra ruošiamą*. Viename lopšelyje–darželyje fiksuotas atvejis, kai *nurodoma nuoroda į teisės aktą, kuris nebegalioja* – „Specialiojo ugdymo įstatymas“, kuris negalioja nuo 2011 m. liepos 1 d., t. y. teisės akto nuoroda turi būti pakeista į Lietuvos Respublikos švietimo įstatymą²⁵³.
- Peržiūrėjus 5 Šiaulių m. progimnazijų internetines svetaines 5-iose iš 5-ių progimnazijų *nėra pateikiama išsami informacija apie švietimo pagalbą*, t. y. *nenurodomi visi teisės aktai*, kuriais vadovojamasi teikiant švietimo pagalbą bei kaip yra teikiama švietimo pagalba.
- Tam tikri trūkumai nustatyti ir 5 gimnazijų internetinėse svetainėse, o būtent: 3-jose iš 5-ių gimnazijų *nenurodomi visi teisės aktai*, kurie reglamentuoja švietimo pagalbą, 1-oje iš 5-ių gimnazijų informacija apie švietimo pagalbą (tvarkų aprašai ir kita susijusi informacija) yra *išmėtyta ugdymo įstaigos internetinėje svetainėje*, be to, ugdymo įstaigos internetinėje svetainėje *nėra pateikta informacijos apie švietimo pagalbą teikiančius specialistus*.

Siekiant užtikrinti ir tinkamai informuoti Šiaulių miesto gyventojus apie ugdymo įstaigoje / Savivaldybėje teikiamą švietimo pagalbą bei atsižvelgdami į aukščiau nustatytus trūkumus, manome, kad tiek ugdymo įstaigų, tiek Savivaldybės internetinėse svetainėse, trūksta „vieningos informacijos“ apie švietimo pagalbos teikimą. Taip pat, atkreipiamas dėmesys į tai, kad iš auditui pateiktos informacijos apie atliktus patikrinimus, Švietimo skyrius neatlieka ugdymo įstaigos (tikrinamu klausimu) internetinėje svetainėje viešinamos informacijos kontrolės.

---

²⁵⁰ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus 2023 m. gegužės 31 d. el. paštu pateikto audito „Švietimo pagalbos organizavimas“ 7 papildomo klausimo atsakymas.

²⁵¹ „Informacija apie švietimo pagalbą visuomenei yra pateikiama Šiaulių miesto pedagoginės psichologinės tarnybos internetinėje svetainėje, „Facebook“, ir švietimo įstaigų internetinėse svetainėse“.

²⁵² Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (2008 m. rugsėjo 15 d. įstatymo Nr. X-1722 redakcija su vėlesniais pakeitimais, galiojusi iki 2023 m. kovo 31 d.), 37 str. 3 p.; Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 480 (2018 m. gruodžio 12 d. nutarimo Nr. 1261 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 32 p.

²⁵³ Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo pakeitimo įstatymas, 2011 m. kovo 17 d. Nr. XI-1281, kuriuo išdėstyta nauja Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo redakcija, 4 str. 1 p.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Priemonės rekomendacijai įgyvendinti	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)*
1	2	3	4	5
1	Reglamentuojant Švietimo skyriaus atliekamų švietimo įstaigų patikrinimų tvarką, numatyti tikrinamų ugdymo įstaigų atrankos kriterijus, vertinimo dalykus (įtraukiant ir įstaigų internetinėse svetainėse skelbiamą informaciją) ir nustatytų trūkumų šalinimo (siūlymų ir rekomendacijų įgyvendinimo) stebėseną.	Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyrius	Reglamentuojant Švietimo skyriaus (toliau – Skyrius) atliekamų įstaigų patikrinimų tvarką (Skyriaus vedėjo įsakymu tvirtinant patikrinimo atmintinę ir pažymą), bus numatomi tikrinamų ugdymo įstaigų atrankos kriterijai, vertinimo dalykai. Bus sustiprinta patikrinimo metu nustatytų trūkumų šalinimo stebėseną, organizuojant trūkumų šalinimo rezultatų pristatymus Skyriaus pasitarimuose.	Nuo 2023-12-01
2	Planavimo dokumentuose numatyti aiškius ir pamatuojamus švietimo pagalbos priemonių įgyvendinimo vertinimo kriterijus, atspindinčius švietimo pagalbos SUP turintiems mokiniams poreikį ir leidžiančius tiksliai įvertinti priemonės efektyvumą.	Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyrius	Skyriaus veiklos ataskaitose bus detalizuoti švietimo pagalbos priemonių įgyvendinimo vertinimo kriterijai, atspindintys švietimo pagalbos SUP turintiems mokiniams poreikį ir leidžiantys tiksliai įvertinti priemonės efektyvumą.	2024-04-01
3	Įvertinti galimybę vykdant švietimo pagalbos specialistų atestaciją, į ugdymo įstaigų atestacijos komisiją įtraukti ir švietimo pagalbos specialistų atstovą.	Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyrius	1. Siūlymas bus aptartas švietimo įstaigų vadovų pasitarimuose. 2. Jeigu siūlymui bus pritarta, pateikta rekomendacija įstaigoms.	2024-02-01
4	Siekiant užtikrinti mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų teisę apskusti ugdymo įstaigos mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijos priimtus nutarimus, Savivaldybėje sudaryti nuolat veikiančią Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų atestacijos apeliacinę komisiją.	Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyrius	Bus sudaryta nuolat veikianti Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų atestacijos apeliacinė komisija ir patvirtintas jos reglamentas.	2024-01-02
5	Tikslinti Lėšų, skirtų švietimo pagalbai užtikrinti Šiaulių miesto savivaldybės švietimo įstaigose, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą, nurodant, kokie švietimo įstaigų pateikti ir Savivaldybės administracijos turimi duomenys vertinami, pagrindžiant Mokymo lėšų ir Savivaldybės biudžeto lėšų trūkumą švietimo pagalbos specialistų finansavimui; detalizuojant švietimo pagalbos specialistų poreikio vertinimui naudojamus teisės aktus; nustatant aiškius vertinimo kriterijus ir kitas nuostatas, užtikrinančias Komisijos priimamų sprendimų teisėtumą, objektyvumą ir skaidrumą.	Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyrius	Bus patikslintas Lėšų, skirtų švietimo pagalbai užtikrinti Šiaulių miesto savivaldybės švietimo įstaigose, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašas.	2024-02-01
6	Atsižvelgiant, kad 2022 metais ne visos Mokymo lėšos, skirtos švietimo pagalbai užtikrinti, švietimo įstaigose buvo panaudotos, peržiūrėti ir patikslinti Maksimalių asignavimų, planuojamų skirti iš savivaldybės biudžeto biudžetinėms įstaigoms nuostatas, reglamentuojančias Savivaldybės biudžeto lėšų apskaičiavimą švietimo pagalbos specialistų išlaikymui, įvertinant, kad švietimo pagalbos specialistams išlaikyti skiriamos ir Mokymo lėšos.	Šiaulių miesto savivaldybės administracija	1. Švietimo skyrius pateiks Strateginio planavimo ir finansų skyriui pasiūlymus dėl Maksimalių asignavimų, planuojamų skirti iš savivaldybės biudžeto biudžetinėms įstaigoms, apskaičiavimo 2025 m. tvarkos aprašo patikslinimo. 2. Strateginio planavimo ir finansų skyrius gavęs pasiūlymus iš Švietimo skyriaus atsižvelgs rengiant Maksimalių asignavimų, planuojamų skirti iš savivaldybės	2024-07-01 2024-09-01

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Priemonės rekomendacijai įgyvendinti	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)*
			biudžeto biudžetinėms įstaigoms, apskaičiavimo 2025 m. tvarkos aprašą.	
7	Numatyti priemones, užtikrinančias Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo sutartimis priimtų įsipareigojimų atitikimą 08.01.03.14 „Švietimo pagalbos užtikrinimas švietimo įstaigose“ priemonei skirtoms lėšoms.	Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyrius	Bus parengta Atsiskaitymo už Savivaldybės biudžeto lėšas, skirtas švietimo pagalbai, forma.	2024-02-01
8	Patikslinti švietimo įstaigų pagal Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo sutartis teikiamos atsiskaitymo ataskaitos (Mokėjimo dokumentų sąrašas), formą, papildant ją informacija, leidžiančia įsitikinti tikslingu (pvz. nurodant konkrečią (-ias) švietimo pagalbos pareigybę (-es)) skirtų (ir ne tik) lėšų panaudojimu švietimo pagalbai teikti.	Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyrius	Bus parengta Atsiskaitymo už Savivaldybės biudžeto lėšas, skirtas švietimo pagalbai, forma.	2024-02-01
9	Patikslinti Švietimo pagalbos netinkamai besielgiantiems mokiniams teikimo tvarkos aprašą, numatant tolesnius švietimo pagalbos teikimo veiksmus, kai švietimo įstaigoje atskirai teikta švietimo pagalba buvo neveiksminga, neefektyvi ir neužtikrino vaiko gerovės.	Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyrius	Bus pakeistas Švietimo pagalbos netinkamai besielgiantiems mokiniams teikimo tvarkos aprašas.	Kai bus pakeisti valstybiniai teisės aktai reguliuojantys šią sritį, bet ne vėliau kaip 2024-06-01
10	Įvertinti ir numatyti priemones, padedančias užtikrinti visos ir visuomenei aktualios informacijos, susijusios su švietimo pagalba viešinimą, ir, esant poreikiui, jos atnaujinimą Savivaldybės internetinėje svetainėje bei švietimo įstaigų internetinėse svetainėse.	Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyrius	Bus atnaujinta ir papildyta aktualiais teisės aktais informacija apie švietimo pagalbos teikimą savivaldybės internetinėje svetainėje. Švietimo įstaigos bus informuotos, kokią vieningą informaciją apie švietimo pagalbos teikimą, turi viešinti įstaigos internetinėje svetainėje.	2024-02-01

* Kai rekomendacijos įgyvendinimo terminas 1,5 metų ar daugiau, audituojamo subjekto atstovas, atsakingas už Kontrolės ir audito tarnybos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą, rekomendacijų įgyvendinimo stebėtoju ne rečiau kaip kartą per pusę metų teikia informaciją apie atliktus veiksmus įgyvendinant rekomendaciją.

Nurodykite Savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus / Savivaldybės administracijos darbuotoją (-us), atsakingą (-us) už informavimą apie priemonių įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

vyr. specialistė Rasa Biknienė, tel. 841 386 476, el. p. rasa.bikniene@siauliai.lt (apie priemonių 1, 2, 5, 9, 10 įgyvendinimą);

vyr. specialistė Rasa Šeškienė, tel. 841 386 479, el. p. rasa.seskiene@siauliai.lt (apie priemonių 6, 7, 8 įgyvendinimą);

vyr. specialistė Danguolė Teišerskienė, tel. 841 386 474, el. p. danguole.teiserskiene@siauliai.lt (apie priemonių 3 ir 4 įgyvendinimą).

Šiaulių miesto savivaldybės kontrolierė

Inga Šimkūnaitė

Kontrolės ir audito tarnybos vyresnysis patarėjas

Dovydas Slabys

PRIEDAI

1. Priedas. Santrumpos ir sąvokos

Apeliacinė komisija – Švietimo skyriaus vedėjo įsakymu Savivaldybės lygmeniu sudaryta Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų atestacijos apeliacinė komisija;

Aprašas – Švietimo pagalbos netinkamai besielgiantiems mokiniams teikimo tvarkos aprašas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. rugsėjo 24 d. įsakymu Nr. A-1577;

Apskaitos skyrius – Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Apskaitos skyrius;

Atestacijos komisija – Švietimo skyriaus vedėjo įsakymu patvirtinta ugdymo įstaigos Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisija;

Atestacijos nuostatai – Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2008 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. ISAK-3216 (2019 m. balandžio 17 d. įsakymo Nr. V-444 redakcija);

Komisija – Komisija įvertinti mokyklų prašymus dėl lėšų švietimo pagalbos specialistų pareigybių steigimo ir sprendimo priėmimo;

Lėšų skyrimo aprašas – Lėšų, skirtų švietimo pagalbai užtikrinti Šiaulių miesto savivaldybės švietimo įstaigose, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. vasario 10 d. įsakymu Nr. A-208;

Maksimalių asignavimų tvarkos aprašas – Maksimalių asignavimų, planuojamų skirti iš savivaldybės biudžeto biudžetinėms įstaigoms, apskaičiavimo 2022 metais tvarkos aprašas, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. rugsėjo 2 d. įsakymu Nr. A-1446;

MKC – Mokytojų kompetencijos centras (Juridinių asmenų registro duomenimis, juridinis asmuo yra išregistruotas po įstaigos reorganizavimo);

Mokymo lėšos – tiesiogiai švietimo procesui būtinos lėšos – darbo užmokesčiui pagal ugdymo planą, mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikacijai tobulinti, vadovėliams ir kitoms mokymo priemonėms, taip pat ugdymo procesui organizuoti ir valdyti, mokyklos bibliotekai, psichologinei, specialiajai pedagoginei, specialiajai ir socialinei pedagoginei pagalbai, profesiniam orientavimui, mokyklų vykdomai sveikatos stiprinimo veiklai ir kitoms ugdymo reikmėms skiriamos lėšos;

NŠA – Nacionalinė švietimo agentūra;

Pagalbos mokiniui specialistai (Švietimo pagalbos specialistai) – logopedas, psichologas, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, mokytojo padėjėjas ir kt.;

Pagalbos planas – vaikui, jo tėvams ar kitiems vaiko atstovams pagal įstatymą bei kartu su vaiku gyvenantiems asmenims būtinų priemonių (skirtų padėti šiems asmenims pasirūpinti užimtumu, sveikata, profesijos ir (ar) kompetencijų įgijimu, pozityvaus elgesio stiprinimu ir kt.) ir socialinių, sveikatos priežiūros, švietimo, psichologinių bei kitų paslaugų ir socialinės pagalbos visuma, kuria siekiama užtikrinti tinkamą vaiko teisių apsaugą nustatant šias priemones, paslaugas ir paramos teikimą organizuojančius ir užtikrinančius asmenis bei teikimo tvarką, atsižvelgiant į individualius vaiko poreikius, vaiko tėvų ar kitų jo atstovų pagal įstatymą ir kartu su vaiku gyvenančių asmenų elgseną su vaiku, jų gyvenimo būdą;

PPT – Šiaulių miesto pedagoginė psichologinė tarnyba;

Savivaldybė – Šiaulių miesto savivaldybė;

Savivaldybės administracija – Šiaulių miesto savivaldybės administracija;

Savivaldybės internetinė svetainė – <https://www.siauliai.lt/>;

Savivaldybės komisija – Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisija;

Savivaldybės meras – Šiaulių miesto savivaldybės meras;

Savivaldybės taryba – Šiaulių miesto savivaldybės taryba;

Strateginio planavimo ir finansų skyrius – Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Strateginio planavimo ir finansų skyrius;

SUP – Specialieji ugdymosi poreikiai;

Švietimo pagalba – mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams), mokytojams ir švietimo teikėjams specialistų teikiama pagalba, kurios tikslas – didinti švietimo veiksmingumą;

Švietimo skyrius – Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyrius;

ŠVIS – Švietimo valdymo informacinė sistema;

Ugdymo įstaiga – Švietimo įstaigos (lopšeliai–darželiai, pradinės mokyklos, progimnazijos ir gimnazijos).

2. Priedas. Audito apimtis ir metodai

Audito apimtis

Audito tikslas – įvertinti švietimo pagalbos organizavimo 2021–2022 m. atitiktį teisės aktų ir (ar) kitiems reikalavimams.

Pagrindiniai audito klausimai:

- ar Savivaldybės administracijos Švietimo skyrius, vadovaudamasis teisės aktų nuostatomis, tinkamai organizuoja ir koordinuoja švietimo pagalbą Šiaulių mieste, pagalbos mokiniui specialistų atestacijos procesą;
- ar tinkamai ir pagrįstai skiriamos papildomos Savivaldybės biudžeto lėšos švietimo pagalbai kontroliuojamas jų panaudojimas;
- ar Savivaldybės administracijos Švietimo skyrius savivaldybės internetinėje svetainėje, ugdymo įstaigose, viešina informaciją apie švietimo pagalbą.

Audituojamas subjektas – Šiaulių miesto savivaldybės administracija.

Vertintas laikotarpis – 2021–2022 metai, kai kuriais atvejais vertinti ir 2023 metų duomenys.

Auditas atliktas pagal Tarptautinių aukščiausiųjų audito institucijų standartus²⁵⁴ ir kitų teisės aktų nuostatas.

Audito atlikimo pagrindas – Šiaulių miesto savivaldybės kontrolieriaus 2023 m. kovo 29 d. pavedimas Nr. PA-5.

Audito apribojimai: tiesiogiai nevertinome ir netikrinome švietimo pagalbos organizavimo ugdymo įstaigose ir pagalbos teikimo atvejų, kai vaikai patiria smurtą ugdymo įstaigoje ir su tuo susijusių teisės aktų, nes tai nėra šio audito tikslas. Taip pat nevertinome švietimo pagalbos teikimo namuose pagal Švietimo pagalbos ikimokyklinio amžiaus vaiką namuose auginančiai šeimai teikimo tvarkos aprašo²⁵⁵ reikalavimus.

Duomenų rinkimo ir vertinimo metodai

Audito ataskaitos skyrius	Duomenų rinkimo ir vertinimo metodai	Tikslas
1. Švietimo skyrius stebi vaikams teikiamos švietimo pagalbos situaciją švietimo įstaigose, tačiau organizavimas ir koordinavimas galėtų būti tobulinamas	<u>Dokumentų peržiūra:</u> Nagrinėjome: <ul style="list-style-type: none"> • Švietimo įstatymą; • Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo įsakymus; • Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus 2021 m. (1 patikrinimas) ir 2022 m. (2 patikrinimai) ugdymo įstaigose atliktų patikrinimų, susijusių su švietimo pagalba, pažymas. <u>Duomenų analizė:</u> Analizavome: <ul style="list-style-type: none"> • Švietimo skyriaus kartu su PPT specialistais 2021 m. lapkričio mėnesį	Įvertinti: <ul style="list-style-type: none"> • ar Savivaldybės administracijos Švietimo skyrius įgyvendina švietimo pagalbos organizavimo ir koordinavimo kontrolę.

²⁵⁴ 4000-asis TAAIS „Atitikties audito standartas“, prieiga per internetą: https://www.valstybeskontrolė.lt/TVS/Content/INTOSAI_standartai/4000-asis_TAAIS.pdf

²⁵⁵ Švietimo pagalbos ikimokyklinio amžiaus vaiką namuose auginančiai šeimai teikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 4 d. įsakymu Nr. ISAK-842.

	<p>ugdymo įstaigose atlikto „Švietimo pagalbos poreikio tenkinimo Šiaulių miesto bendrojo ugdymo mokyklose“ patikrinimo pažymas (26);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Švietimo skyriaus 2022 m. spalio–lapkričio mėnesiais ugdymo įstaigose atlikto „Mokyklinio amžiaus vaikų lankomumo apskaitos įgyvendinimo bendrojo ugdymo mokyklose“ patikrinimo pažymas (16); • Švietimo skyriaus kartu su PPT specialistais 2022 m. birželio ir gruodžio mėnesiais ugdymo įstaigose atlikto „Švietimo pagalbos netinkamai besielgiantiems mokiniams teikimo tvarkos aprašo įgyvendinimo švietimo įstaigose“ patikrinimo pažymas (6); • Švietimo skyriaus pateiktus klausimyno ir papildomų klausimų atsakymus. <p><u>Apklausa:</u> Parengėme ir teikėme klausimyną, papildomus klausimus Švietimo skyriui.</p> <p><u>Pokalbiai:</u> Bendravome su Švietimo skyriaus darbuotojais.</p>	
<p>2. Faktinis švietimo pagalbos poreikis planavimo dokumentuose nepateiktas, duomenys apie švietimo pagalbos teikimo rezultatus skirtingi</p>	<p><u>Dokumentų peržiūra:</u> Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psichologinės pagalbos, socialinės pedagoginės pagalbos, specialiosios pedagoginės pagalbos ir specialiosios pagalbos teikimo aprašus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymais; • Šiaulių miesto savivaldybės 2022–2024 metų strateginį veiklos planą; • 2022 metų Šiaulių miesto savivaldybės administracijos veiklos planą; • ŠVIS statistinius duomenis; • Nacionalinės švietimo agentūros el. paštu pateiktus atsakymus; • Švietimo skyriaus 2021–2023 metais gautus skundus dėl netinkamo švietimo pagalbos teikimo ugdymo įstaigose. <p><u>Duomenų analizė:</u> Analizavome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus pateiktą informaciją; • ŠVIS statistinius duomenis; • 08.01.03.14 „Švietimo prieinamumo ir kokybės užtikrinimo“ programos įgyvendinimo duomenis 2022 m.; • Savivaldybės ir ugdymo įstaigų pasirašytas Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo sutartis; • Teisės aktus. <p><u>Apklausa:</u></p>	<p>Įvertinti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kokiais duomenimis pagrįstas poreikis naujai strateginio veiklos plano priemonei: 08.01.03.14 „Švietimo pagalbos užtikrinimas švietimo įstaigose“; • ar Švietimo skyrius disponuoja išsamia informacija apie vaikų skaičių, kuriems reikalinga ir teikiama švietimo pagalba; • ar Švietimo skyriaus disponuojama informacija sutampa su ŠVIS duomenimis ir yra analizuojama.

	<p>Parengėme ir teikėme klausimą, papildomus klausimus Švietimo skyriui.</p> <p><u>Pokalbiai:</u> Bendravome su Švietimo skyriaus ir Strateginio planavimo ir finansų skyriaus darbuotojais.</p>	
<p>3. Ugdymo įstaigos mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijų struktūra ne visada atitiko nuostatų reikalavimus</p>	<p><u>Dokumentų peržiūra:</u> Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Švietimo įstatymą; • Vietos savivaldos įstatymą; • Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos nuostatus; • Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2007 m. gruodžio 20 d. sprendimą Nr. T-432 „Dėl steigėjo įgaliojimų“; • Atsitiktinai atrinktus Švietimo skyriaus vedėjo įsakymus dėl ugdymo įstaigose sudarytų mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijų. <p><u>Dokumentų analizė:</u> Analizavome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos nuostatus; • Atsitiktinai atrinktus Švietimo skyriaus vedėjo įsakymus dėl ugdymo įstaigose sudarytų atestacijos komisijų; • 2021–2022 metų ŠVIS statistinius duomenis; • Švietimo skyriaus pateiktus klausimyno ir papildomų klausimų atsakymus. <p><u>Apklausa:</u> Parengėme ir teikėme klausimą, papildomus klausimus Švietimo skyriui.</p> <p><u>Pokalbiai:</u> Bendravome su Švietimo skyriaus darbuotojais.</p>	<p>Įvertinti,</p> <ul style="list-style-type: none"> • koks Švietimo skyriaus vaidmuo ugdymo įstaigos mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų atestacijos komisijoje.
<p>4. Švietimo skyriaus atstovas atestacijos procese neatlieka praktinio pagalbos mokiniui specialisto įvertinimo dėl metodininko ir eksperto kvalifikacinės kategorijos</p>	<p><u>Dokumentų peržiūra:</u> Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos nuostatus; • Švietimo skyriaus pateiktą informaciją. <p><u>Duomenų analizė:</u> Analizavome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos nuostatus; • Švietimo skyriaus pateiktą informaciją. <p><u>Apklausa:</u></p>	<p>Įvertinti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ar Švietimo skyrius deleguotas atstovas ugdymo įstaigos Atestacijos komisijoje atlieka praktinį pagalbos mokiniui specialisto įvertinimą dėl metodininko ir eksperto kvalifikacinės kategorijos.

	<p>Parengėme ir teikėme klausimą, papildomus klausimus Švietimo skyriui.</p> <p><u>Pokalbiai:</u> Bendravome su Švietimo skyriaus darbuotojais.</p>	
<p>5. 2021–2023 metais nebuvo sudaryta Savivaldybės mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų atestacijos apeliacinė komisija</p>	<p><u>Dokumentų peržiūra:</u> Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos nuostatus; • Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo įsakymus; • Švietimo skyriaus pateiktą informaciją. <p><u>Duomenų analizė:</u> Analizavome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Savivaldybės internetinėje svetainėje: www.siauliai.lt skelbiamą informaciją, susijusią su Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų atestacijos apeliacine komisija; • Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2007 m. gruodžio 20 d. sprendimą Nr. T-432 „Dėl steigėjo įgaliojimų“; • Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo įsakymus; • Švietimo skyriaus pateiktus klausimyno ir papildomų klausimų atsakymus. <p><u>Apklausa:</u> Parengėme ir teikėme klausimą ir papildomus klausimus Švietimo skyriui.</p> <p><u>Pokalbiai:</u> Bendravome su Švietimo skyriaus darbuotojais.</p>	<p>Įvertinti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ar Savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo įsakymu yra sudaryta Apeliacinė komisija; • koks Švietimo skyriaus vaidmuo Apeliacinėje komisijoje.
<p>6. Panaudotos ne visos mokymo lėšos, planuotos švietimo pagalbai, papildomai skirta Savivaldybės lėšų</p>	<p><u>Dokumentų peržiūra:</u> Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą; • Šiaulių miesto savivaldybės mokymo lėšų paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą; • Lėšų, skirtų naujoms mokytojų padėjėjų pareigybėms Šiaulių miesto savivaldybės mokyklose įsteigti, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą; • Lėšų, skirtų švietimo pagalbai užtikrinti Šiaulių miesto savivaldybės švietimo įstaigose, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą; • Šiaulių miesto savivaldybės 2022–2024 metų strateginį veiklos planą; 	<p>Įvertinti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ar 2021–2022 metais buvo panaudotos mokymo lėšos, skirtos švietimo pagalbai.

	<ul style="list-style-type: none"> • Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos internetinėje svetainėje pateiktus duomenis apie ugdymo finansavimą; • Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Strateginio planavimo ir finansų skyriaus bei Švietimo skyriaus pateiktą informaciją. <p><u>Duomenų analizė:</u> Analizavome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos internetinėje svetainėje patalpintą informaciją apie ugdymo finansavimą; • Šiaulių miesto savivaldybės 2022–2024 metų strateginį veiklos planą; • Strateginio planavimo ir finansų skyriaus pateiktą informaciją; • Švietimo skyriaus pateiktus klausimyno atsakymus. <p><u>Apklausa:</u> Parengėme ir teikėme klausimyną Švietimo skyriui.</p> <p><u>Pokalbiai:</u> Bendravome su Švietimo skyriaus ir Strateginio planavimo ir finansų skyriaus darbuotojais.</p>	
<p>7. Mokytojų padėjėjai gali būti finansuojami iš mokymo lėšų, tačiau pareigybei skaičiuojami ir Savivaldybės biudžeto asignavimai</p>	<p><u>Dokumentų peržiūra:</u> Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Šiaulių miesto savivaldybės mokymo lėšų paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą; • Maksimalių asignavimų, planuojamų skirti iš savivaldybės biudžeto biudžetinėms įstaigoms, apskaičiavimo 2022 metais tvarkos aprašą; • Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2021 m. gruodžio 31 d. ataskaitą, 2023 m. sausio 6 d.; • Strateginio planavimo ir finansų skyriaus pateiktą informaciją. <p><u>Duomenų analizė:</u> Analizavome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maksimalių asignavimų, planuojamų skirti iš savivaldybės biudžeto biudžetinėms įstaigoms, apskaičiavimo 2022 metais tvarkos aprašą; • Švietimo įstaigų Strateginio planavimo ir finansų skyriui teiktus pareigybių sąrašus; • Savivaldybės administracijos Strateginio planavimo ir finansų skyriaus pateiktą informaciją. <p><u>Pokalbiai:</u> Bendravome su Strateginio planavimo ir finansų skyriaus darbuotojais.</p>	<p>Įvertinti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ar mokymo lėšos, skirtos švietimo pagalbai teikti, planuojamos teisės aktuose numatytoms reikmėms (pareigybėms).

<p>8. Švietimo pagalbos užtikrinimui 2022 metais lėšos skirtos, ne visais atvejais įvertinus tam skirtų mokymo lėšų panaudojimą. Mokytojų padėjėjų etatams buvo skirtos lėšos ir tais atvejais, kai trūko Savivaldybės biudžeto lėšų</p>	<p><u>Dokumentų peržiūra:</u> Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą; • Maksimalių asignavimų, planuojamų skirti iš savivaldybės biudžeto biudžetinėms įstaigoms, apskaičiavimo 2022 metais tvarkos aprašą; • Lėšų, skirtų švietimo pagalbai užtikrinti Šiaulių miesto savivaldybės švietimo įstaigose, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą; • Švietimo skyriaus pateiktą informaciją. <p><u>Duomenų analizė:</u> Analizavome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maksimalių asignavimų, planuojamų skirti iš savivaldybės biudžeto biudžetinėms įstaigoms, apskaičiavimo 2022 metais tvarkos aprašą; • Komisijos įvertinti mokyklų prašymus dėl lėšų švietimo pagalbos specialistų pareigybių steigimo ir sprendimo priėmimo 2022 m. posėdžių protokolus; • Ugdymo įstaigų pateiktus prašymus dėl lėšų švietimo pagalbos specialistų naujiems etatams steigti; • Švietimo skyriaus pateiktą informaciją. <p><u>Apklausa:</u> Parengėme ir teikėme klausimyną ir papildomus klausimus Švietimo skyriui.</p> <p><u>Pokalbiai:</u> Bendravome su Švietimo skyriaus darbuotojais.</p>	<p>Įvertinti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ar Savivaldybės administracijos Švietimo skyrius analizavo mokymo lėšų panaudojimą švietimo pagalbai užtikrinti; • ar buvo vertinama kita (esamų švietimo pagalbos pareigybių, ugdytinių skaičius ir kt.) įstaigų prašymuose pateikta informacija ir jos pagrįstumas.
<p>9. Lėšų skyrimo vertinimo kriterijai nebuvo aiškiai nustatyti, trūko duomenų, ar surenkama ir įvertinama visa tinkamiems sprendimams priimti būtina informacija</p>	<p><u>Dokumentų peržiūra:</u> Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lėšų, skirtų švietimo pagalbai užtikrinti Šiaulių miesto savivaldybės švietimo įstaigose, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą; • Komisijos įvertinti mokyklų prašymus dėl lėšų švietimo pagalbos specialistų pareigybių steigimo sprendimo priėmimo 2022 m. posėdžių protokolus; • Ugdymo įstaigų pateiktus Komisijai pateiktus prašymus dėl lėšų, skirtų švietimo pagalbai užtikrinti; • Švietimo skyriaus pateiktą informaciją. <p><u>Duomenų analizė:</u> Analizavome:</p>	<p>Įvertinti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ar Komisijos posėdžių protokoluose sprendimai priimami vadovaujantis Savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintu aprašu ir kitų teisės aktų reikalavimais.

	<ul style="list-style-type: none"> • atrankos būdu 2022 m. atrinktų ugdymo įstaigų pateiktus prašymus dėl lėšų, skirtų švietimo pagalbai užtikrinti; • Komisijos įvertinti mokyklų prašymus dėl lėšų švietimo pagalbos specialistų pareigybių steigimo ir sprendimo priėmimo 2022 m. posėdžių protokolus; • teisės aktus, kuriuose nustatyti kriterijai švietimo pagalbos specialisto etato steigimui; • Švietimo skyriaus pateiktą užpildytą klausimyną ir papildomus klausimus. <p><u>Apklausa:</u> Parengėme ir teikėme klausimyną bei papildomus klausimus Švietimo skyriui.</p> <p><u>Pokalbiai:</u> Bendravome su Švietimo skyriaus darbuotojais.</p>	
<p>10. Savivaldybės administracija 2022 metais sudarydama sutartis prisiėmė daugiau įsipareigojimų nei skirta lėšų. Lėšų panaudojimo kontrolė tobulintina</p>	<p><u>Dokumentų peržiūra:</u> Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lėšų, skirtų švietimo pagalbai užtikrinti Šiaulių miesto savivaldybės švietimo įstaigose, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą; • 2022 m. Savivaldybės ir ugdymo įstaigų sudarytas Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo sutartis; • Strateginio planavimo ir finansų skyriaus pateiktą informaciją. <p><u>Duomenų analizė:</u> Analizavome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2022 m. Savivaldybės ir ugdymo įstaigų sudarytas Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo sutartis; • Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. sausio 6 d. įsakymą Nr. A-8 „Dėl Mokyimo lėšų, skirtų švietimo pagalbai, ataskaitos formos patvirtinimo“; • Strateginio planavimo ir finansų skyriaus pateiktą informaciją. <p><u>Pokalbiai:</u> Bendravome su Strateginio planavimo ir finansų skyriaus darbuotojais.</p>	<p>Įvertinti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ar įgyvendinant 08.01.03.14 „Švietimo pagalbos užtikrinimas švietimo įstaigose“ priemonę pasirašytose Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimo sutartyse numatytas finansavimas atitinka Komisijos protokoluose nurodytiems nutarimams; • ar numatytos lėšų panaudojimo priemonės leidžia įsitikinti lėšų panaudojimo tikslingumu.
<p>11. Švietimo pagalbos teikimą Savivaldybės ugdymo įstaigose reglamentuojantis aprašas iš esmės atitinka teisės aktų reikalavimus</p>	<p><u>Dokumentų peržiūra:</u> Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Švietimo pagalbos netinkamai besielgiantiems mokiniams teikimo tvarkos aprašą. <p><u>Duomenų analizė:</u> Analizavome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Švietimo pagalbos netinkamai besielgiantiems mokiniams teikimo tvarkos aprašą; 	<p>Įvertinti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ar Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu patvirtintame Švietimo pagalbos netinkamai besielgiantiems mokiniams teikimo tvarkos apraše numatytas reglamentavimas atitinka bendrojo teisės aktams keliamus reikalavimus.

	<ul style="list-style-type: none"> • Teisės aktus, reglamentuojančius švietimo pagalbą. <p><u>Pokalbiai:</u> Bendravome su Švietimo skyriaus darbuotojais.</p>	
<p>12. Šiaulių miesto savivaldybės gyventojams nepakankamai viešinama informacija, susijusi su švietimo pagalba</p>	<p><u>Dokumentų peržiūra:</u> Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašą; • Šiaulių miesto savivaldybės internetinėje svetainėje: www.siauliai.lt viešinamą informaciją; • Atsitiktinai atrinktų ugdymo įstaigų internetinėse svetainėse skelbiamą informaciją; • Švietimo skyriaus pateiktą informaciją. <p><u>Duomenų analizė:</u> Analizavome:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašą; • Šiaulių miesto savivaldybės internetinėje svetainėje: www.siauliai.lt viešinamą informaciją; • Atsitiktinai atrinktų ugdymo įstaigų internetinėse svetainėse skelbiamą informaciją; • Švietimo skyriaus pateiktus užpildytus klausimyno ir papildomų klausimų atsakymus. <p><u>Apklausa:</u> Parengėme ir teikėme klausimyną ir papildomus klausimus Švietimo skyriui.</p> <p><u>Pokalbiai:</u> Bendravome su Švietimo skyriaus darbuotojais.</p>	<p>Įvertinti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ar už švietimo pagalbos teikimo organizavimą ir koordinavimą atsakingas Savivaldybės administracijos Švietimo skyrius viešina visuomenei su švietimo pagalba susijusią informaciją: savivaldybės internetinėje svetainėje, metinėse skyriaus veiklos ataskaitose; • ar informacija, susijusi su švietimo pagalba, yra pateikiama švietimo įstaigų internetinėse svetainėse.

3. Priedas. Teisės aktai, reglamentuojantys švietimo pagalbos organizavimą²⁵⁶

I. Įstatymai

1. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas, 1991 m. birželio 25 d. Nr. I-1489 (2011 m. kovo 17 d. įstatymo Nr. XI-1281 redakcija su vėlesniais pakeitimais);
2. Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas, 1996 m. kovo 14 d. Nr. 1234 (2017 m. rugsėjo 28 d. įstatymo Nr. XIII-643 redakcija su vėlesniais pakeitimais);
3. Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymas, 2007 m. birželio 28 d. Nr. X-1238 (2020 m. rugsėjo 24 d. įstatymo Nr. XIII-3293 redakcija su vėlesniais pakeitimais, galiojusi iki 2023 m. kovo 31 d.).

II. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimas Nr. 480 „Dėl Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo patvirtinimo“ (2018 m. gruodžio 12 d. nutarimo Nr. 1261 redakcija su vėlesniais pakeitimais);
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimas Nr. 768 „Dėl mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių patvirtinimo“ (2021 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. 1110 redakcija su vėlesniais pakeitimais);
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. liepos 13 d. nutarimas Nr. 883 „Dėl švietimo pagalbos įstaigų steigimo, reorganizavimo, likvidavimo ir pertvarkymo kriterijų sąrašo patvirtinimo“;
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimas Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

III. Ministrų įsakymai

1. Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2003 m. birželio 25 d. įsakymas Nr. ISAK-897 „Dėl pedagoginės ir psichologinės pagalbos teikimo modelio“ (su vėlesniu pakeitimu);
2. Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2003 m. spalio 9 d. įsakymas Nr. ISAK-1407 „Dėl pareigybių, kurias atliekant darbas yra laikomas pedagoginiu, sąrašo patvirtinimo“ (2021 m. rugpjūčio 30 d. įsakymo Nr. V-1561 redakcija su vėlesniais pakeitimais);
3. Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2003 m. gruodžio 16 d. įsakymas Nr. ISAK-1809 „Dėl Švietimo pagalbos nelankančiam ugdymo įstaigos 5-6 metų vaikui teikimo tvarkos patvirtinimo“;
4. Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2008 m. lapkričio 24 d. įsakymas Nr. ISAK-3216 „Dėl mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos nuostatų patvirtinimo“ (2019 m. balandžio 17 d. įsakymo Nr. V-444 redakcija su vėlesniu pakeitimu);
5. Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymas Nr. V-579 „Dėl mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1129 redakcija);
6. Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymas Nr. V-1228 „Dėl specialiosios pedagoginės pagalbos asmeniui iki 21 metų teikimo ir kvalifikacinių reikalavimų nustatymo šios pagalbos teikėjams tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1132 redakcija);

---

²⁵⁶ **PASTABA:** Į sąrašą neįtraukiami teisės aktai, susiję su švietimo pagalbos teikimu namuose ar smurtiniu vaikų elgesiu, jo valdymu ugdymo įstaigose.

7. Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymas Nr. V-1229 „Dėl specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1130 redakcija);
8. Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro, Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2011 m. liepos 13 d. įsakymas Nr. V-1265/V-685/A1-317 „Dėl mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, grupių nustatymo ir jų specialiųjų ugdymosi poreikių skirstymo į lygius tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniu pakeitimu);
9. Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymas Nr. V-1775 „Dėl mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniu pakeitimu);
10. Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymas Nr. V-1795 „Dėl mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2021 m. rugsėjo 1 d. įsakymo Nr. V-1584 redakcija);
11. Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro ir Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. balandžio 26 d. įsakymas Nr. V-735/A1-208 „Dėl privalomojo ikimokyklinio ugdymo nustatymo ir skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2021 m. rugpjūčio 30 d. įsakymo Nr. V-1565/A1-632 redakcija su vėlesniu pakeitimu);
12. Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 28 d. įsakymas Nr. V-1268 „Dėl pritarimo rekomendacijoms dėl poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams“;
13. Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymas Nr. V-950 „Dėl socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1134 redakcija su vėlesniais pakeitimais);
14. Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro, Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2017 m. rugpjūčio 28 d. įsakymas Nr. V-651/A1-455/V-1004 „Dėl koordinuotai teikiamų švietimo pagalbos, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2023 m. rugpjūčio 21 d. įsakymo Nr. V-1079/A1-555/V-924 redakcija);
15. Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymas Nr. V-662 „Dėl pedagoginių psichologinių tarnybų darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2020 m. rugpjūčio 27 d. įsakymo Nr. V-1292 redakcija);
16. Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymas Nr. V-663 „Dėl psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1133 redakcija);
17. Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. rugpjūčio 5 d. įsakymas Nr. V-1161 „Dėl psichologų, teikiančių pagalbą mokiniui, atestacijos nuostatų patvirtinimo“;
18. Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. kovo 9 d. įsakymas Nr. V-376 „Dėl lėšų, skirtų įsteigti naujas mokytojų padėjėjų pareigybes savivaldybėse ir valstybinėse mokyklose 2021 metais, apskaičiavimo ir paskirstymo“;
19. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. kovo 25 d. įsakymas Nr. V-448 „Dėl Savivaldybių ir mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, švietimo stebėsenos būtinųjų rodiklių aprašų patvirtinimo“.

IV. Savivaldybės tarybos priimti sprendimai

1. Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2007 m. gruodžio 20 d. sprendimas Nr. T-432 „Dėl steigėjo įgaliojimų“;
2. Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2012 m. spalio 25 d. sprendimas Nr. T-284 „Dėl kompleksiskai teikiamos pagalbos Šiaulių miesto savivaldybės teritorijoje gyvenantiems ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikams ir jų tėvams (globėjams) tvarkos aprašo patvirtinimo“;
3. Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2015 m. gruodžio 28 d. sprendimas Nr. T-363 „Dėl didžiausio leistino Šiaulių miesto savivaldybės biudžetinių įstaigų pareigybių skaičiaus nustatymo“ (2020 m. spalio 1 d. sprendimo Nr. T-379 redakcija su vėlesniais pakeitimais);
4. Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2018 m. spalio 4 d. sprendimas Nr. T-350 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės mokymo lėšų paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2022 m. spalio 6 d. sprendimo Nr. T-364 redakcija su vėlesniais pakeitimais);
5. Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2021 m. gegužės 6 d. sprendimas Nr. T-156 „Dėl lėšų, skirtų naujoms mokytojų padėjėjų pareigybėms Šiaulių miesto savivaldybės mokyklose įsteigti, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
6. Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2021 m. gruodžio 2 d. sprendimas Nr. T-459 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2021–2025 metų bendrojo plano patvirtinimo“ (redakcija, galiojusi iki 2023 m. birželio 8 d. sprendimo Nr. T-276);
7. Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2022 m. vasario 3 d. sprendimas Nr. T-1 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės 2022–2024 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ (2022 m. gruodžio 22 d. sprendimo Nr. T-424 redakcija, galiojusi iki 2023 m. vasario 2 d.).

V. Savivaldybės mero potvarkiai

1. Šiaulių miesto savivaldybės mero 2023 m. liepos 26 d. potvarkis Nr. M-650 „Dėl lėšų, skirtų švietimo pagalbai užtikrinti Šiaulių miesto savivaldybės švietimo įstaigose, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
2. Šiaulių miesto savivaldybės mero 2023 m. rugsėjo 21 d. potvarkis Nr. M-899 „Dėl Švietimo skyriaus vedėjo galiojimų tvirtinti mokyklų mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijų sudėtį“ (galiojės iki Šiaulių miesto savivaldybės mero 2023 m. lapkričio 21 d. potvarkio Nr. M-1172);
3. Šiaulių miesto savivaldybės mero 2023 m. rugsėjo 22 d. potvarkis Nr. M-904 „Dėl lėšų, skirtų švietimo pagalbai užtikrinti Šiaulių miesto savivaldybės švietimo įstaigose, paskirstymo“;
4. Šiaulių miesto savivaldybės mero 2023 m. spalio 27 d. potvarkis Nr. M-1069 „Dėl lėšų, skirtų švietimo pagalbai užtikrinti Šiaulių miesto savivaldybės švietimo įstaigose, paskirstymo“;
5. Šiaulių miesto savivaldybės mero 2023 m. lapkričio 21 d. potvarkis Nr. M-1172 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo įgaliojimų“.

VI. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai

1. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. rugsėjo 24 d. įsakymas Nr. A-1577 „Dėl švietimo pagalbos netinkamai besielgiantiems mokiniams teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
2. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. sausio 6 d. įsakymas Nr. A-8 „Dėl mokymo lėšų, skirtų švietimo pagalbai, ataskaitos formos patvirtinimo“ (galiojo iki Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2023 m. spalio 6 d. įsakymo Nr. A-1032);
3. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. gegužės 17 d. įsakymas Nr. A-777 „Dėl komisijos sudarymo“;

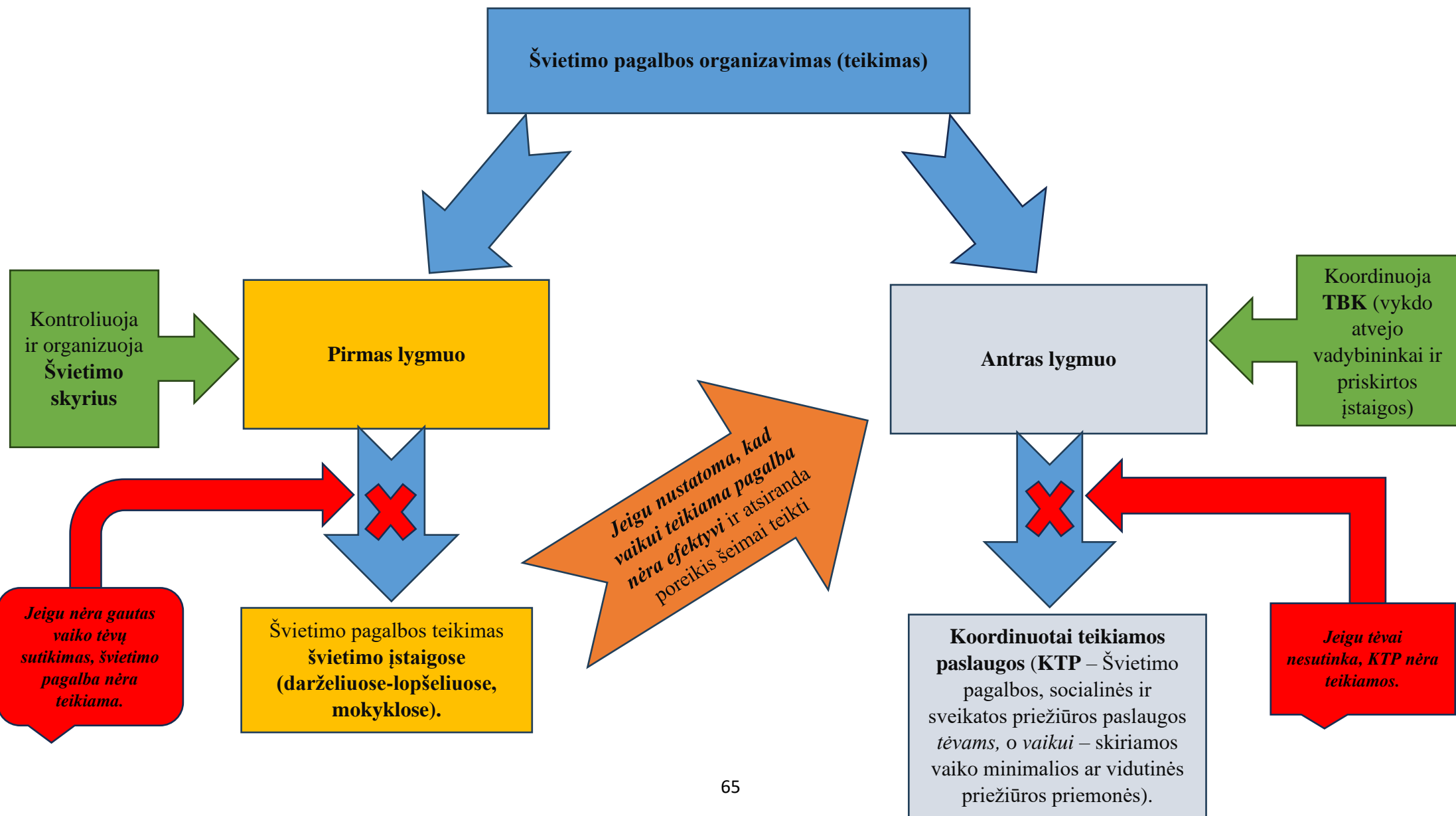
4. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. rugsėjo 2 d. įsakymas Nr. A-1446, „Dėl Maksimalių asignavimų, planuojamų skirti iš savivaldybės biudžeto biudžetinėms įstaigoms, apskaičiavimo 2022 metais tvarkos aprašo patvirtinimo“;
5. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. vasario 10 d. įsakymas Nr. A-208 „Dėl lėšų, skirtų švietimo pagalbai užtikrinti Šiaulių miesto savivaldybės švietimo įstaigose, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (galiojęs iki 2023 m. liepos 26 d. Šiaulių miesto savivaldybės mero potvarkio Nr. M-650);
6. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. kovo 1 d. įsakymas Nr. A-355, kuriuo patvirtintas 2022 m. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos veiklos planas (2022 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. A-2244 redakcija);
7. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2023 m. kovo 31 d. įsakymas Nr. A-545 „Dėl lėšų, skirtų švietimo pagalbai užtikrinti Šiaulių miesto savivaldybės švietimo įstaigose, paskirstymo“;
8. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2023 m. spalio 6 d. įsakymas Nr. A-1032 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. A-8 „Dėl Mokymo lėšų, skirtų švietimo pagalbai, ataskaitos formos patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“.

VII. Savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo įsakymai

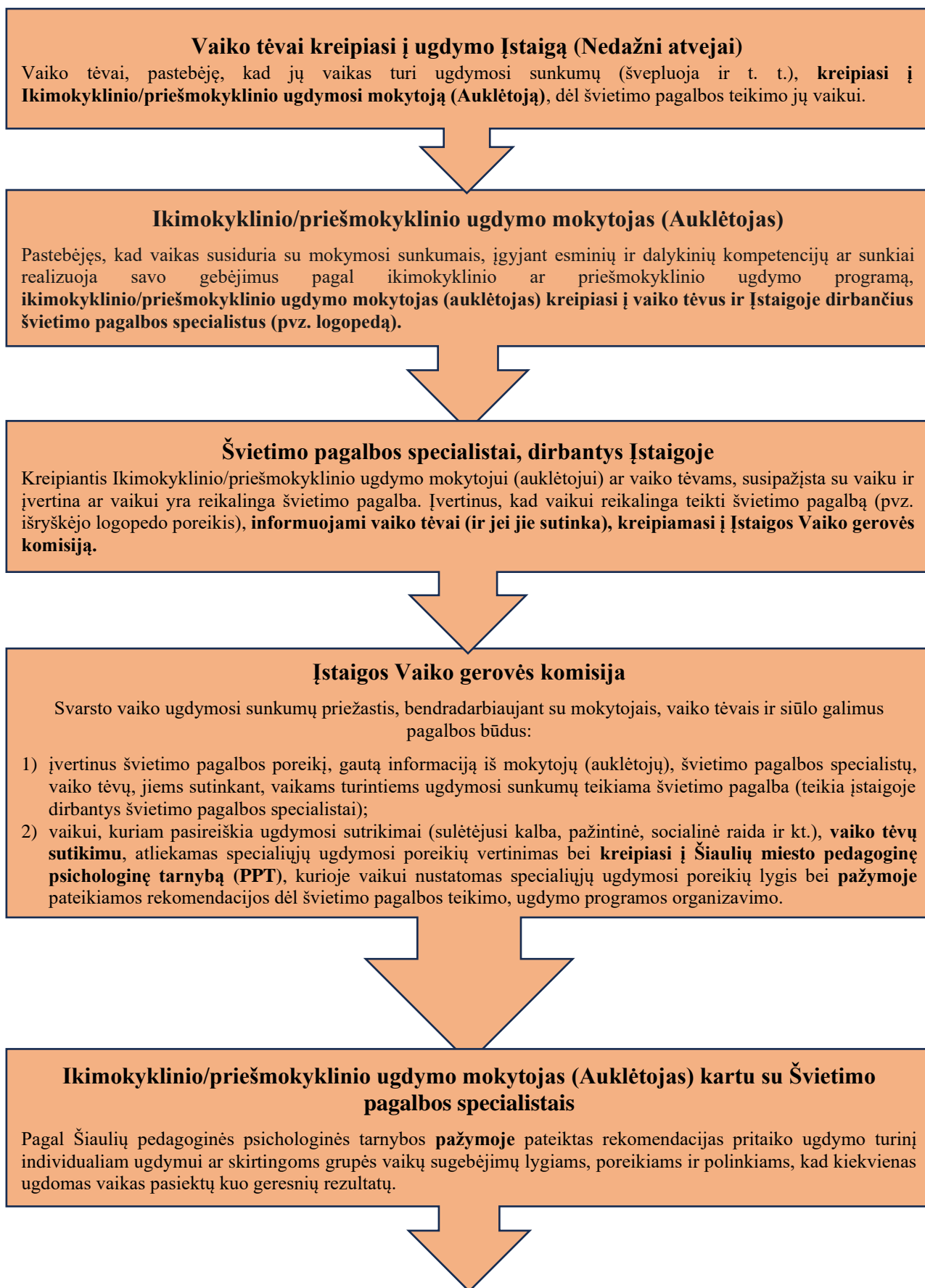
1. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2005 m. kovo 17 d. įsakymas Nr. ŠV-155 (1.3), kuriuo patvirtintas „Švietimo pagalbos nelankančiam ugdymo įstaigos 5–6 metų vaikui teikimo Šiaulių mieste tvarkos aprašas“;
2. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2012 m. balandžio 2 d. įsakymas Nr. Š-96(52.3) „Dėl mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų atestacijos apeliacinės komisijos sudarymo“;
3. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2015 m. balandžio 15 d. įsakymas Nr. Š-115 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2012 m. balandžio 2 d. įsakymas Nr. Š-96(52.3) „Dėl mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų atestacijos apeliacinės komisijos sudarymo“ pakeitimo“;
4. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2021 m. spalio 5 d. įsakymas Nr. Š-326 „Dėl 2021 m. IV ketvirčio darbo plano patvirtinimo“;
5. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2021 m. spalio 29 d. įsakymas Nr. Š-339 „Dėl švietimo pagalbos poreikio tenkinimo Šiaulių miesto bendrojo ugdymo mokyklose patikrinimo“;
6. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2022 m. balandžio 6 d. įsakymas Nr. Š-119 „Dėl 2022 m. II ketvirčio darbo plano patvirtinimo“;
7. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2022 m. gegužės 16 d. įsakymas Nr. Š-190 „Dėl švietimo pagalbos netinkamai besielgiantiems mokiniams teikimo tvarkos aprašo įgyvendinimo švietimo įstaigose patikrinimo“;
8. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2022 m. birželio 9 d. įsakymas Nr. Š-279 „Dėl Šiaulių „Romuvos“ gimnazijos mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijos“;
9. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2022 m. rugsėjo 8 d. įsakymas Nr. Š-312 „Dėl Švietimo skyriaus specialistų kuruojamų sričių, programų ir švietimo įstaigų paskirstymo“;
10. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2022 m. rugsėjo 23 d. įsakymas Nr. Š-320 „Dėl 2022 m. IV ketvirčio darbo plano patvirtinimo“;

11. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2022 m. spalio 10 d. įsakymas Nr. Š-326 „Dėl mokyklinio amžiaus vaikų lankomumo apskaitos įgyvendinimo bendrojo ugdymo mokyklose patikrinimo“;
12. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2022 m. spalio 20 d. įsakymas Nr. Š-346 „Dėl Šiaulių „Jovaro“ progimnazijos mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijos“;
13. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2022 m. spalio 28 d. įsakymas Nr. Š-358 „Dėl Šiaulių lopšelio–darželio „Ąžuoliukas“ mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijos“;
14. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2022 m. lapkričio 11 d. įsakymas Nr. Š-366 „Dėl Šiaulių „Santarvės“ gimnazijos mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijos“;
15. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2022 m. lapkričio 24 d. įsakymas Nr. Š-379 „Dėl Šiaulių lopšelio–darželio „Trys nykštukai“ mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų atestacijos komisijos“;
16. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2023 m. birželio 20 d. Nr. Š-229 „Dėl Šiaulių „Zoknių“ progimnazijos mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijos patvirtinimo“;
17. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2023 m. rugsėjo 26 d. įsakymas Nr. Š-268 „Dėl Šiaulių lopšelio–darželio „Pasaka“ mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijos“;
18. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėjo 2023 m. spalio 24 d. įsakymas Nr. Š-302 „Dėl Šiaulių lopšelio–darželio „Trys nykštukai“ Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos komisijos patvirtinimo“.

4. Priedas. Švietimo pagalbos organizavimo lygmenys

5. Priedas. Švietimo pagalbos teikimo schema lopšelyje–darželyje (1 lygmuo)

Švietimo pagalbos specialistai, dirbantys Įstaigoje

- 1) *Logopedas*
  - 2) *Specialusis pedagogas*
  - 3) *Psichologas*
  - 4) *Socialinis pedagogas*
  - 5) *Mokytojo padėjėjas ir kt.*
- Švietimo pagalbos specialistai vaikui teikia švietimo pagalbą pagal vaikui sudarytą individualų pagalbos planą.

Švietimo pagalbos teikimas Įstaigoje be koordinuotai teikiamų paslaugų ir vaiko minimalios ar vidutinės priežiūros priemonių (Dažnu atveju)

Jeigu Įstaigos vaiko gerovės komisijoje nustatoma, kad vaikui teikiama švietimo pagalba yra efektyvi, yra fiksuojami teigiami rezultatai individualiame pagalbos plane, švietimo pagalbos specialistų vertinimu nėra būtinos koordinuotai teikiamos švietimo pagalbos, socialinės ar sveikatos priežiūros paslaugos (tėvams) (KTP) ar Vaiko minimalios ar vidutinės priežiūros priemonės (vaikui) (VMPP ir VVPP) **nėra siūloma kreiptis į Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisiją (į Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorių) dėl KTP / VMPP ar VVPP skyrimo.**

Įstaigos Vaiko gerovės komisija

- 1) Svarsto ir posėdyje (pagal Švietimo pagalbos specialistų, mokytojų (auklėtojų) pateiktą vertinimą) sprendžia kaip vaikui sudarytas individualus pagalbos planas yra įgyvendinamas;
- 2) Jeigu nėra pasiekiami teigiami rezultatai, nustatoma, kad vaikui teikiama pagalba nėra efektyvi ir atsiranda poreikis spręsti dėl koordinuotai teikiamų paslaugų teikimo ar Vaiko minimalios ar vidutinės priežiūros priemonių skyrimo, **gavus tėvų sutikimą, kreipiasi į Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisiją (į Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorių).**

Šiaulių miesto savivaldybės Vaiko gerovės komisijoje sprendžiama dėl KTP / Vaiko minimalios ar vidutinės priežiūros priemonių skyrimo.

PASTABOS: Pažymėtina, kad vaikas gautų švietimo pagalbą, kiekvienoje stadijoje **svarbi vaiko tėvų nuomonė (jū sutikimas)** ir jei vaikas gali išsakyti, ir vaiko nuomonė. Jeigu bet kurioje stadijoje **nėra gautas vaiko tėvų sutikimas – švietimo pagalba jam nebus teikiama.** Tokiu atveju, vaiko tėvams Įstaigoje bus siūloma jų vaikui teikti švietimo pagalbą (*įvertinus* ar pačią švietimo pagalbą bus galima teikti Įstaigoje, kurioje ugdomas vaikas, ar nėra pastebėti dideli ir labai dideli specialieji ugdymosi poreikiai (tik PPT pateikus pažymą), ar Įstaigoje yra reikiamų švietimo pagalbos specialistų ir kt.). Svarbu paminėti aplinkybę, jog vaiko tėvams persigalvojus dėl švietimo pagalbos teikimo (*įvertinus* kurioje stadijoje nutrūko švietimo pagalba), vaikui, atsižvelgiant į Įstaigoje dirbančius švietimo pagalbos specialistus, jų darbo krūvį, vaikui PPT pažyma nustatytus specialiuosius ugdymosi poreikius, bus galima teikti švietimo pagalbą.

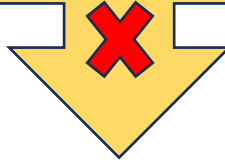
Pavaizduota schema yra taikoma, jeigu vaikas yra priimamas į Įstaigą ir jam priėmimo metu nenustatomi Specialieji ugdymosi poreikiai, kurie atsiranda ugdymosi eigoje. Pažymėtina, kad tėvai, (***kartu su priėmimo dokumentais gali priimančiai ugdyti Įstaigai pateikti ir PPT pažymą, kurioje vaikui jau yra nustatyti Specialieji ugdymosi poreikiai.***) Tokiu atveju sutrumpėja švietimo pagalbos teikimo stadijos, tačiau užtrunka pačio vaiko įtraukimas į ugdymą, t. y. atsižvelgiama į Įstaigoje dirbančių švietimo pagalbos specialistų kiekį, jų darbo krūvį (galimybė teikti švietimo pagalbą vaikui nukeliama iki rugsėjo, spalio mėnesių, atsižvelgiant į tai, kada vaiko tėvai pateikia pažymą iš PPT). **Tėvams rekomenduotina švietimo pagalbą inicijuoti per pačią ugdymo Įstaigą, kurioje mokosi jų vaikas.** Tokiu atveju vaikas greičiau galėtų gauti švietimo pagalbą.

6. Priedas. Švietimo pagalbos teikimas mokykloje (1 lygmuo)

Švietimo pagalbos teikimas Mokykloje (Dažnu atveju)

Jeigu **Mokyklos Vaiko gerovės komisijoje** nustatoma, kad mokiniui teikiama švietimo pagalba yra efektyvi, yra fiksuojami teigiami rezultatai individualiame pagalbos plane, švietimo pagalbos specialistų vertinimu nėra būtinos koordinuotai teikiamos švietimo pagalbos, socialinės ar sveikatos priežiūros paslaugos (tėvams) (KTP) ar Vaiko minimalios ar vidutinės priežiūros priemonės skyrimo (mokiniui) (VMPP ar VVPP) **nerekomenduojama kreiptis į Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisiją (į Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorių) dėl KTP / VMPP ar VVPP skyrimo.**

Mokyklos vaiko gerovės komisija

- 1) Svarsto ir posėdyje (pagal Švietimo pagalbos specialistų, mokytojų pateiktą vertinimą) sprendžia kaip vaikui sudarytas individualus pagalbos planas yra įgyvendinamas;
- 2) Jeigu nėra pasiekiami teigiami rezultatai, nustatoma, kad mokiniui teikiama pagalba nėra efektyvi ir atsiranda poreikis spręsti dėl koordinuotai teikiamų paslaugų teikimo ar Vaiko minimalios priežiūros priemonių skyrimo, **gavus mokinio tėvų sutikimą, kreipiasi į Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Vaiko gerovės komisiją (į Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorių).**

Šiaulių miesto savivaldybės Vaiko gerovės komisijoje sprendžiama dėl KTP / Vaiko minimalios ar vidutinės priežiūros priemonių skyrimo.

PASTABOS: Pavaizduota schema yra taikoma, jeigu mokinys yra priimamas į Mokyklą ir jam priėmimo metu nenustatomi Specialieji ugdymosi poreikiai, kurie atsiranda ugdymosi eigoje. Pažymėtina, kad mokinio tėvai, (*kartu su priėmimo dokumentais gali priimančiai Mokyklai pateikti ir PPT pažymą, kurioje mokiniui jau yra nustatyti Specialieji ugdymosi poreikiai arba duomenis, jog švietimo pagalba buvo teikta lopšelyje–darželyje*). Tokiu atveju, švietimo pagalbos teikimo stadijos sutrumpėja, tačiau, tam tikrais atvejais, atsižvelgiant į vaikui nustatytus Specialiuosius ugdymosi poreikius, jų lygį, švietimo pagalbos specialistų skaičių mokykloje ir t. t., švietimo įstaiga gali atsisakyti priimti mokyti mokinį ir rekomenduoti specialiąją ugdymo įstaigą, kurioje mokiniui būtų suteikta reikalinga švietimo pagalba, jeigu mokykla neturi būtinų specialistų ir pan.

Pažymėtina, kad mokinys gautų švietimo pagalbą, kiekvienoje stadijoje svarbi mokinio tėvų nuomonė (jų sutikimas), bei mokinio nuomonė. **Jeigu bet kurioje stadijoje nėra gautas mokinio tėvų sutikimas – švietimo pagalba jam nebus teikiama.** Tokiu atveju, mokinio tėvams Mokykloje bus siūloma mokiniui teikti švietimo pagalbą (įvertinus ar pačią švietimo pagalbą bus galima teikti Mokykloje, kurioje ugdomas mokinys, jei nėra pastebėti dideli ir labai dideli specialieji ugdymosi poreikiai (tik PPT pateikus pažymą), ar Mokykloje yra reikiamų švietimo pagalbos specialistų ir kt.). Svarbu paminėti aplinkybę, jog **mokinio tėvams persigalvojus dėl švietimo pagalbos teikimo (įvertinus kurioje stadijoje nutrūko švietimo pagalba), mokiniui, atsižvelgiant į Mokykloje dirbančių švietimo pagalbos specialistų skaičių, jų darbo krūvį, mokiniui pagal PPT pažymą nustatytus specialiuosius ugdymosi poreikius, bus galima teikti švietimo pagalbą.** Tačiau, galimi atvejai, kai Mokykla gali neturėti reikalingų švietimo pagalbos specialistų, todėl mokinio tėvams gali būti siūloma dėl efektyvios švietimo pagalbos teikimo kreiptis į specialiąsias ugdymo įstaigas (atsižvelgiant į mokiniui nustatytus SUP – pvz. dideli ir labai dideli SUP).

